CUMARTESİ
19
MART
1938

T... EVİ
İstanb... Ankara Caddesi
TELGR...: TAN, İSTAN...
TELEFO...: 24318 - 2431...
ÜÇÜN...
5 K...

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

FERTEK RAKISI

Inhisarın kontrolü altında uzun müddet fıçılarda dinlendirilmiş 45 derecelik pek yakında çıkacak. Tel. 40988, Galata, Kaval sokak No. 5 - 9.

Lehistan - Litvanya buhranı yatıştı!

DANZİNGİ ELE GECİRMEK İCİN

Almanya, Lehistanı Harbe Teşvik Ediyormuş!

Lehistan Başkumandanı Mareşal Smigli Rits

Ültimotoma Karşı

İngiltere ve Fransanın müdahalesile muhakkak bir harbin önüne geçildi

Londra, 18 (Hususî) — Ünited Press'in muhabiri bildiriyor: Bugün Avrupa bütün hızile mühim bir buhrana doğru sürükleniyordu. Lehistan 48 saat vadeli ültimatomunu Litvanyaya göndermiş ve cevap beklemiye başlamıştı. Varşovada, Litvanyanın üzerine yürümek için nümayişler devam ediyordu. Hattâ Başkumandan Mareşal Smigli Ridz, askerlerini teftiş etmek üzere Vilna'ya gitmiş ve bu hâdise, Lehistanın harbe girmiye karar vermiş olduğuna delil sayılmıştır.

Litvanyanın merkezi Kovno'dan gelen haberlere göre, Lehistan ültimatomunun başlıca talepleri: 1 - 48 saat zarfında cevap vermek, 2 - ... nasebetleri 31 marta kadar iade etmek, 3 - Aradaki bütün muvasala vasıtalarını süratle açmak, 4 - Bu meseleleri münakaşasız kabul etmek, 5 - Vilna'nın Lehistan tarafından ilhakını müzakeresiz tanımaktır.

Litvanya Cümhurreisi, bunun üzerine parlâmentoyu toplamış, siyasî liderlerle ve askerlerle görüşmüştür. Anlaşılan bir plebisit ile, esas kanunun Vilna'yı Litvanya hükûmet merkezi tanıyan maddesi tadil olunacaktır.

Diğer taraftan Litvanyanın hariçteki sefirleri İngiltere ve Fransa nezdinde teşebbüslerde bulunmuş ve bir aralık Milletler cemiyeti konseyinin hemen toplanması da istenmiş, fakat Mister Chamberlain, Avam kamarasında buna lüzum olmadığını, çünkü süratli bir karar verilmesinin müşkül olduğunu anlatmıştır.

İngiltere ve Fransanın Varşova sefirleri bugün faaliyete geçerek, hu... için vesile olarak kullanılmaması üzerinde ısrar etmişler ve bir müsademenin önüne geçmek için her teşebbüste bulunacaklarını anlatmışlardır.

Haber verildiğine göre, Almanya Lehistanı, Litvanyaya karşı tecavüze

(Devamı 10 uncuda)

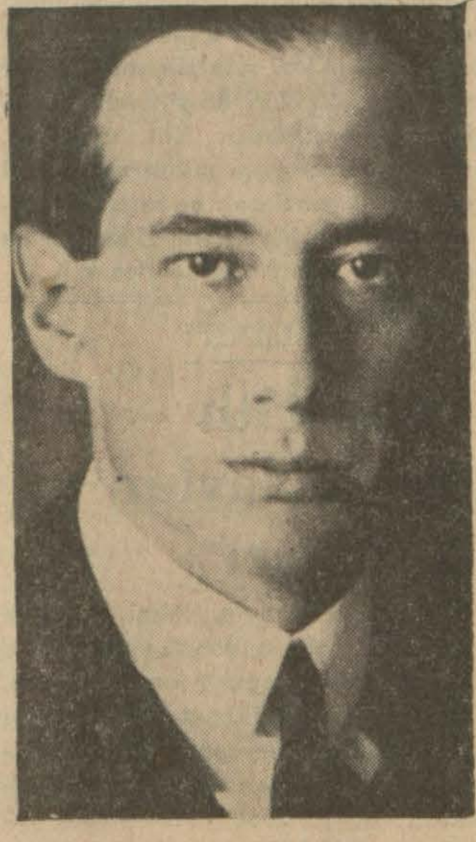

Lehistan Hariciye Nazırı Miralay Bek

Litvinof'un Teklifi

—o—

Ahmet Emin YALMAN

Rusyadan bir teklif geliyor: "Mademki muayyen üç memleketten başka herkes barış istiyor; Milletler Cemiyetinin çerçevesi içinde veya dışında bir araya gelelim, müşterek bir cephe kuralım, barışı koruma yollarını beraberce arayalım.„

Son zamanlarda milletlerarası işlerde daha ziyade seyirci vaziyetini muhafaza eder gibi görünen Rusyanın ortaya atılması ve böyle bir teklifte bulunması elbette dikkate değer bir hâdisedir.

Bu sırada barış ve emniyet lehine bir tesanüt kurmayı hedef tutan her hareket, nazarî olarak faydalı ve güzel bir adımdır. Hasta Avrupa, konsültasyon yolile tedaviye çok muhtaçtır. Bugüne kadar hastalığın önüne geçmek, azmasına mâni olmak için hiçbir şey yapılmamıştır. Yarım tedbirler, birlik eksikliği, zıt ideoloji propagandaları ortalığı çorbaya çevirmiştir.

Hastalığın hâd bir hale geldiğinin ilk işareti, Avusturyanın şiddet yolile istilâya uğraması ve yutulması olmuştur.

Avrupanın nikbinleri şu meseleyi araştırmakla meşguldürler: "Acaba Almanya, Avusturyayı çiğnemek ve hazmetmek için vakte muhtaç değil midir? Dünya o vakite kadar rahat nefes alamaz mı?„

Avrupanın iki zıt noktasından tehlike işaretleri geliyor. Bunlardan anlıyoruz ki, hastalığın yuvasını yalnız Avusturya ve Çekoslovakyada aramak çok dar bir görüştür.

Bir tarafta Lehistanın iştihası kabarmıştır. Kocaman Avusturya bu kadar kolayca yutulduktan sonra küçük Litvanyayı istilâ ederek deni-

(Devamı 10 uncuda)

Ingiliz Kabinesindeki Ihtilâf

Bazı Nazırlar Başvekile Muhalif Cephe Almış

Fransız Meclisinde Haricî Siyaset Için Münakaşalar Yapılacak

İngiliz kabinesindeki muhalif nazırlardan Samuel Hor

Londra, 18 (Hususî) — Röyter Ajansı tarafından bildirildiğine göre: parlâmento mahfellerinde bariz bir huzursuzluk görülmekte ve kabinede bazı ihtilâfların mevcut olduğundan ve kabinede tadilât yapılması ihtimalinden yine bahsedilmektedir. En mühim sebep, Mister Chamberlainin haricî siyaset hakkında hemen söz söylemek istememesidir. Ingiliz liberallerinden ve amelesinden başka muhafazakârlar içinde de hükûmete muhalefette bulunanlar vardır. Mister Çurçil de bunlar arasındadır.. Başvekil ise vaziyeti lâyikile ve bütün inceliklerile kavramadan bir şey söylememek azmindedir. Başvekil Mister Chamberlainin, Avrupanın karışık mıntakalarından tamamile ayrı kalmak veya bu işlere doğrudan doğru ya karışmak yolları arasında orta yolu aramaktadır.Bunun için herşeyden evvel alâkadar devletlerin temayüllerini anlamak istiyor. Daha doğrusu Avusturya, Litvanya ve Barselona hâdiseleri Ingiliz kabinesini şaşkınlık ve kararsızlık içinde bırakmıştır. Bu yüzden bir kovalisyon hükûmetinin teşkili Chamberlainin diktatörleri tatmin siyasetinden vazgeçilmesi tavsiye olunmakta ve bunun için Chamberlainin istifası istenmektedir.

Site'nin nüfuz sahibi üçyüz iş adamı Londrada toplanarak iki muhalif rey ile, bir karar sureti kabul etmiş-

(Devamı 10 uncuda)

Türk - İngiliz Malî Temasları Resmî Safhada

—o—

On Milyon İngiliz Liralık Bir Avans Bahsi de Var

Memnuniyetle haber aldığımıza göre, millî bankalarımız genel direktörlerile Londra malî ve iktısadî mahafili arasında birkaç haftadan beri devam eden temaslar müsbet neticelere varmıştır. Şimdiye kadar hususî bir mahiyeti olan konuşmalar, bu netice üzerine resmî bir safhaya girmiştir. Müzakerelerin resmî safhasını idareye Londra büyük elçimiz Bay Fethi memur edilmiştir. Maliye Vekâleti nakit işleri Genel Direktörü Halit Nazmi de Londraya gidecek ve müzakerelere iştirak edecektir.

Londradan akseden haberlere göre, memleketimizin iktısadî inkişafına taallûku olan işler için şimdiye kadar mutabakate varılan kredi ve avans yekûnu 10 milyon İngiliz lirası, yani 63 milyon Türk lirasıdır. Bazı yeni teşebbüsler için bu mikdarın genişlemesi imkânı da vardır.

Martın sonundan evvel geri gelmesi beklenen millî banka genel direktörleri, teferrüatın kararlaşması için Londradaki ziyaretlerini uzatacaklardır.

Londrada elde edilen kredilerle yapılacak işlerin başında limanlar, ve bilhassa kömür havzamızın Çatalağzı limanı ve madenlerimize ait üç yıllık plânın tatbikına yarayacak teçhizat vardır.

Londrada varıldığı bildirilen mutabakat, memleketimizle İngiltere arasındaki dostluk ve yakınlığın ve karşılıklı emniyetin yeni ve güzel bir ifadesini tesbit etmektedir.

MUKADDES TABANCA

Vatan ve Hürriyet İttihat ve Terakki

Türk Tarih Kurumu belletenin üçüncü ve dördüncü sayılarında çıkan Profesör Bayan Afet ile B. Hüsrev Saminin çok dikkate değer makaleleri bugün altıncı sayfamızdadır.

Hitlere Göre

Almanya Hudutlarında Bazı Tashihler Daha Yapmak Icap Edermiş!

Rayiştag Meclisi Feshedildi

Litvinofun Teklifi İngilterede Lehte ve Aleyhte Tefsir ve Tahlillere Yol Açtı

Berlin, 18 (Hususî) — Almanya şefi Her Hitlerin daveti üzerine Rayştag bugün toplanmış ve Her Hitlerin nutkunu dinlemiştir. Her Hitler Rayştag azası tarafından sürekli alkışlarla karşılanmış ve toplantıda Avusturya umumî valisi Says İnkuart ile bütün Alman nazırları hazır bulunmuştur.

Evvelâ, Rayştag reisi Mareşal Göring celseyi, ateşli alkışlar arasında açarak kısa bir nutuk söylemiş ve bu toplantının yeni Almanya tarihinde en mühimlerinden biri olduğunu anlatarak, Avusturya memleketinin hükûmet sıralarında bulunan azasını, Avusturya umum valisini ve Avusturya hükûmeti azasını selâmlamış, artık birleşmiş bir tek Alman devleti mevcut olduğunu söyliyerek sözlerini bitirmiş ve sözü Hitlere vermiştir.

Uzun ve hararetli alkışlarla karşılanan Hitler saat sekizi beş geçe nutkuna başlamış ve Rayştagı mühim meseleler hakkında izahat vermek üzere davet ettiğini söyledikten sonra bir ay evvel söylediği nutka işaret ederek bunun bazı cahiller tarafından istihfaf ile karşılandığını anlatmış ve daha sonra son Avusturya hâdiselerini anlatarak: "Almanya gibi büyük bir devlet milyonlarca Almanın fena muamele görmesine tahammül edemezdi„ demiş ve Şuşnig ile konuşmlaarına geçerek demiştir ki:

— Şuşnige anlattım ki Avusturyadaki vatandaşlarımızın hukuku çiğnenmekte devam ederse adaletin esir gendiği yerlerde müracaat edilecek usule güvenerek bu vatandaşları kurtaracağım. Sonra Şuşnige elimi uzattım, fakat Şuşnig sonraki hareketlerile bu eli reddetti. Ve plebisit dalaveresine başvurdu. Şuşnig, plebisit neticesinde ekalliyette kalacağını biliyordu, fakat bu yüzden Avusturyada dahilî mücadeleler alevlenecek ve Avusturya ikinci bir İspanya olacaktı. Bütün bir geceyi kâbus içinde geçirdim ve kararımı verdim. Kararımın arkasında 75 milyon vardı. Ve başında Alman ordusu vardı."

Her Hitler nutkunda Lehistandan son derece dostane bir şekilde bah-

(Devamı 10 uncuda)

Franco'cuların Yeni Bombardımanı

Barselonada Yeniden 600 Kişi Öldürüldü

Ingiltere ve Fransa Bu Facialara Karşı Müşterek Teşebbüs Yaptılar

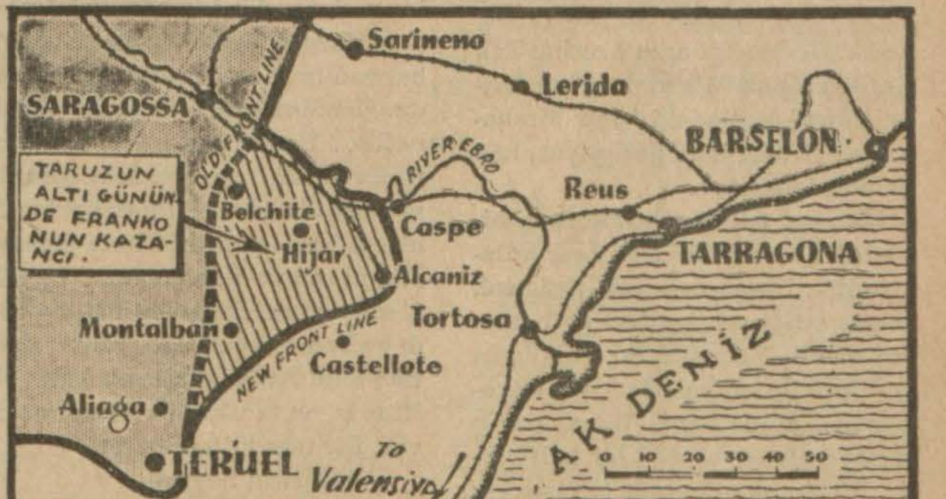

Son muharebede âsilerin kazandıkları sahayı ve harp vaziyetini gösteren kroki

Londra, 18 (Hususî) — Ispanyadan gelen en son haberlere göre, asiler Barselonayı şiddetle bombardımana devam ediyorlar. Şehir bu sabah dört kere, öğleden sonra da iki kere bombardıman edilmiş, bu yüzden 600 kişi maktül düşmüştür. Tayyareler tarafından atılan bombalar şehrin ortasına isabet etmiş ve birçok anacadde baştanbaşa harap olmuştur. Bombardıman esnasında Fransanın konsolos muavini ölmüş, Fransız başkonsolosu da yaralanmıştır.

Asiler Kaspe, Armorisa, Berge ve Malinos kasabalarını işgal ettiklerini, bin esir aldıklarını ve birçok malzeme zaptına muvaffak olduklarını haber veriyorlar.

Chamberlainin son nutku cümhuriyetçi Ispanyada hayal inkisarile karşılanmıştır.

Bütün Madrit gazeteleri Ingiliz muhafazakâr fırkasında tefrika başgöstereceğini ve Başvekilin iktidar mevkiinden ayrılmıya mecbur kalacağını vazıyorlar.

Asiler dün akşamdanberi Fransa - Ispanya hududunu bütün eşya ithalât ve ihracatına kapamışlardır.

Bugün Ispanya meselesi ve Barselonanın bombardımanı Avam Kamarasında mevzuu bahsolmuş, Başvekil Chamberlain bu haberleri dehşet ve nefret ile karşıladığını Fransa ile birlikte bu bombardımanlara karşı gelmek için teşebbüste bulunduklarını

(Devamı 10 uncuda)

TÜRK CASUSU
M. SIFIRIN MÜTAREKE HATIRALARI

No. 4 Yazan : M. SIFIR

Mehmet Ali Bildiklerini Olduğu Gibi Anlattı

Tercüman Mehmet Ali Bey hakkında sağdan, soldan topladığım malûmat, bendeki ilk kanaate uygundu. Şişhane karakolu inzibat yüzbaşısı Şevket Bey de Mehmet Ali hakkında çok iyi malûmat verdi.Şevket şimdi mütekaittir. Emirgânda oturuyor. İşgalin en tehlikeli günlerinde bizimle beraber çalışmış, büyük hizmetler etmiştir. Mehmet Ali hakkında şu malûmatı verdi:

— Mehmet Ali Bey ile beraberce esaret hayatında uzun seneler geçirdim. Hakkında edindiğim kanaatler her cihetle müsbettir.

Bunun üzerine Mehmet Ali ile evvelâ basit bir şekilde temas etmiye karar verdik.

Aldığımız raporlar, Mehmet Ali Beyin, hergün, hangi saatlerde nerelere gideceğini gösteriyordu. Kendisiyle Tünelbaşı meydanında karşılaşmak fırsatını kolayca hazırladım.

Öpüştük, koklaştık.. Arkadaşım şu ani tesadüfü memnuniyetle karşılamıştı. Fakat mühim bir işi olduğu için bir yerde oturup görüşemiyeceğimize teessüf ediyor, af diliyor ve başka bir gün birleşmek için randevü istiyordu. Konuşa konuşa ilerliyorduk. Esaretten avdetten sonraki hayatından, şimdi çalıştığı gizli hizmetler grupundan ve maiyetinde bulunduğu zabitlerden safiyet ve samimiyet ile bahsediyordu. Galatasarayına yaklaştığımız zaman ayrılmak mecburiyetinde bulunduğunu özürler diliyerek tekrar etti. Uzun uzadıya görüşmek üzere o akşam saat dokuzda Tepebaşındaki mahallebicide tekrar birleşmiye karar verdik.

M. Sıfırın arkadaşlarından Yüzbaşı Yusuf köylü kıyafetinde

Mehmet Ali Beyden ayrıldığım zaman biribirine aykırı tesirler altında idim. Yabancı hafiye grupuna mensup olduğunu benden hiç saklamamıştı. Bu saffet, lehinde bir şeydi. Bununla beraber teredddüten kurtulamıyordum.

Şişhane karakolunda beni bekliyen arkadaşların yanına geldiğim zaman herşeyi olduğu gibi anlattım. Bendeki tereddüt Şevket Beyin biraz canını sıktı. Mehmet Alinin ahlâk ve seciyesinden emin olduğunu, bize hizmet teklifini tereddütsüzce bizzat yapmıya hazır bulunduğunu ileri sürdü ve şunu ilâve etti:

— Yabancı memlekete fenalık maksadiyle girmiş olamaz. İptidadan hüküm vermiyelim. Ne gibi bir zarurete tâbi olduğunu anlıyalım.

O akşam Mehmet Ali Bey ile bir leştik. Gösterdiği arzu üzerine Taksim kışlasının Panorama bahçesine giden köşesindeki İzmir birahanesine girdik. Hem görüşüyor, hem de bira içiyorduk.

Mehmet Ali Bey bütün samimiyeti ile, herşeyini açık açık anlatıyordu.. Hergünkü faaliyetlerini, temas ettiği şahsiyetleri ve bunların menfi hizmetlerini, aldıkları maaş ve ikramiyeleri sayıp dökü yordu... Adeta bana itimat telkin etmiye uğraşıyor gibi bir hali vardı. Bir aralık münasebet getirerek:

— Mehmet Ali!.. Dedim. İngilizlerin yanında nasıl iş bulduğuna hayret ediyorum.

— Azizim, bu işi ne ben buldum ve ne de istedim...

— O halde kuvvetli bir tavsiye ve iltimasın tesiri ile mi?...

Mehmet Ali Bey sözümü bitirmeme meydan bırakmadı:

— Hayır, hayır!. dedi. Hiçbiri değil.. Bu çok tuhaf bir hikâyedir. Anlatayım dinle: Bugün de söylemiştim ya?.. Ben esaretten gelince Dudullu nahiyesine müdür oldum. Teşkilât lâğvolununca açıkta kaldım. Aylarca işsiz ve günlerce aç kaldım. Bir gün; bir kaç lira borç istemek için Bebekte oturan bir arkadaşa gitmiştim. Yaya gittiğimi söylemiye hacet yok, sen anlayıver.. Aradığım arkadaşı evinde bulamadım. Birkaç saat beklemek icap etti. Para yok ki bir gazinoda oturup vakit geçireyim. Arnavutköyü Akıntıburnu rıhtımında aşağı yukarı piyasa ediyor, geçen vapurları sandalları, kenarda balık tutanları seyrediyor, vakit geçirmiye çalışıyordum. Bir aralık yorulmuş bir kenara çömelmiştim. Süratle akan [illegible] çıkları seyrederken bilmem yorgunluktan mı, yoksa açlıktan mı?. Birdenbire gözüm karardı ve başım döndü. İşte o kadar.. Üst tarafını bilmiyorum Gözlerimi açtığım zaman kendimi yabancı bir odada ve tertemiz bir yatakta buldum. Sakın rüya zannetme. Hakikatten bahsediyorum ha!. Başımın ucunda bir İngiliz neferi duruyordu. Meğer ben denize düşmüşüm.. O esnada şimdi maiyetinde bulunduğum İngiliz kaymakamı da otomobili ile beni evine götürmüş. Hâdise intihar sanılmış. O şekilde gazete sütunlarına geçmiş. Ben hayat eseri gösterince bir nefer gidip kumandanına müjdelemiş. Şimdi Korn Vold yatağımın kenarında beni teselli için diller döküyordu. İntiharımın sebebini sordu. Ne de olsa bana karşı büyük bir insanlık gösteren bu adamdan sıkılıyordum. Başıma gelen bu kazanın intihar sanılması gururumu zedeliyordu. Kendimi müdafaa ettim. Fakat nafile... Üzerimden çıkan elbiselerimin bütün ceplerindeki paranın yekûnu bir kuruş... Bu vaziyette de nize düşen adam için akla gelecek sebep; aşk ve alâka olamaz ya. Uzatmıyayım.. Bu adam halime acıdı ve beni bu vazifeye, yani maiyetine aldı. Anladın mı sebebini? Ne iltimas, ne tavsiye, ne de müracaat var. Bir tesadüften ibaret...

— Doğrusu hayret!..

— Elbette hayret!.. Yoksa ben açlıktan erir gider, böyle bir yere girmezdim.

— Şimdi vaziyetinden memnun musun?

— Allaha çok şükür.. Şimdilik yiyip, içip, yaşıyoruz. Fakat!..

— Evet. Fakat ne de olsa... Bir düşman yanında hizmet etmek, varlığımı baltalıyanlarla beraber çalışmak... Bilmem ki ne söyliyeyim Mehmet Ali, bu sana acı gelmiyor mu?

— Vaziyetimden ben de memnun değilim, kardeşim.. Tanıdıklarımın şüpheli bakışları, imali sözleri, acı tarizleri karşısında çok sıkılıyorum. Eziliyor ve azap çekiyorum.. Çekilmeyi düşünüyorum. Fakat ne rede iş? Bu vaziyetim ile, alnımdaki bu kara damgayla Anadoluya, harp arkadaşlarımın yanına nasıl gidebilirim ki?

Bu son sözler beni çok müteessir etti ve derin derin düşündürdü. Demek ki yüzbaşı Şevket Bey arkadaşımızın Mehmet Ali Bey hakkındaki sevgi ve itimadı boşuna değilmiş.. Lüzumsuz yere tereddüt ve şüphelere düştüğümü ve daha doğrusu vehme kapıldığımı anlamıştım!. Bu iyi kalbli arkadaşın gıyabında verdiğim menfi ve haksız hükümlerden nedamet duyuyor ve utanıyordum. Benim uzunca süren düşüncem ve sükûtum karşısında talisiz muhatabım çenemi tutmuş, iki tarafa sarsıyordu. Gülerek:

— Ne oldun yahu? dedi. Benim derdimin tasası sana mı düştü?

(Devamı var)

YERLİ HABERLER

Sütçüler Cemiyetinden Belediyeye
Süt Işinin Süratle Halli Için Bir Teklif

İstanbul süt müstahsilleri ve sütçüler cemiyeti idare heyeti, dünkü toplantısında mühim bir karar almıştır. Sütçüler, İstanbulda süt derdinin halli için esaslı teşkilât yapılıncıya kadar, komşu memleketlerde tatbik edilmekte olan bir usulün örnek alınmasını muvafık görmüşlerdir. Bu esas dairesinde, belediyeye verilmek üzere iki maddeli bir teklif hazırlamışlardır:

1 — Belediyenin ihtiyaca göre, lüzum göstereceği yerlerde, esnaf teşkilâtı tarafından sütlerin tevzii için birer "Süt merkezi,, açılacaktır. İnekçi ve sütçülere birer "kontrol cüzdanı,, verilecektir. Her mıntaka inekçileri sütlerini ait oldukları merkeze getirecekler, mıntakanın seyyar ve sabit sütçüleri de sütlerini buralardan alacaklardır. Süt verilirken, evsafı, derecesi ve miktarı kontrol cüzdanına yazılacak ve satışa çıktıktan sonra da her istendiği zaman bu cüzdanlar kontrol edilebilecektir.

2 — Bozuk, karışık süt satışının ve sütlere su, soda veya ilâç katılmasının önüne geçmek için şu şekilde hareket edilecektir:

Köylü sütçüler ve uzaktan süt getirenler, ayni tarzda, sütlerini, en yakın tevzi merkezinde cüzdanlarına kaydettireceklerdir. Krema ve kaymak çıkaran dükkânlar sütlerini işlemeden önce bu merkezlerde muayene ettireceklerdir. İşledikten sonra da kreması alınmış ve kaymak altı kalmış sütlerin nerelere ve ne miktar verildiği ve bunların nasıl harcandığı belediyece kontrol edilecektir.

Bu kontrolde, karışık, bozuk süt sattığı görülen sütçüler hem ceza görecek, hem de mahkemeye verilecektir.

Sütçüler cemiyeti, bu esaslar dahilinde derhal harekete geçilmesi kararındadır. Ve lâzım gelen hazırlıklara da girişmek üzeredir. Teklif, bugün belediyeye verilecektir.

DENİZ ve LİMAN :

Tenzilâtlı Yeni Navlun Fiyatları

Geçen ihracat mevsimi başında navlun fiyatlarını sebep yokken yük selten ecnebi vapur kumpanyaları, bu sene tekrar İktısat Vekâletinin müdahalesine meydan bırakmamak için, müşterek bir tarife hazırlamışlardır. Bu tarifede yeni tenzilât yapılmış ve Vekâlete gönderilmiştir.

20 Bin Göçmen Gelecek

Göçmen naklivatına yakında yeniden başlanacaktır. Getirilecek göçmenlerin yerleştirilmesi için hazırlıklar ilerlemiştir. Bu yıl, Bulgaristan ve Romanyadan 20 bin kadar göçmen getirilecektir. Bunlar için Trakya mıntakasında 5 bin yeni ev yaptırılmaktadır. Nakliyat işine bu sene daha fazla vapur tahsisine çalışılacaktır.

★ İki gündenberi, Boğazda, sabahları, kesif sis görünüyor. Dün sabah ta bu yüzden Şirket vapurları ilk seferleri yapamamışlardır.

POLİSTE :

Bir Eroin Müptelâsı Tedavi Altına Alındı

Beyoğlunda oturan Eleni isminde bir kadın, dün, Emniyet kaçakçılık bürosuna müracaat ederek oğlu Koçonun eroin müptelâsı olduğunu haber vermişitedavi altına alınmasını istemiştir. Koço, eroin kullandığı için bundan 6 ay evvel hastanede tedavi altına alınmış, fakat çıktıktan sonra bu huyundan vazgeçmemiştir. Zabıta, Koçoyu tekrar tedavi altına aldırmıştır.

★ Sirkecide şüpheli vaziyette dolaşan Haydarın üzerinde bir miktar esrar bulunmuş ve adliyeye verilmiştir.

★ Büyükderede Kibrit fabrikasında çalışan Ali, sağ elinin üç parmağını makineye kaptırmış ve tedavi altına alınmıştır.

MÜTEFERRİK :

Koca Sinanı Anma Günü Için Hazırlık

Mimar Sinan ihtifali, 9 nisanda yapılacaktır. İhtifal programını hazırlamış olan Eminönü halkevinde bir toplantı yapılmış, alâkalı dairelerin mümessilleri de hazır bulunmuşlardır. İhtifal günü, mekteplerde Büyük Sinana dair konferanslar verilmesi için Maarif Vekâletine müracaate karar verilmiştir. İhtifal programı da hazırlanmak üzeredir. 9 Nisan, Koca Sinanı anma günü olacaktır.

Türkkuşunda Uçuşlar

İstanbul Türkkuşunda bu seneki uçuş faaliyeti nisanın ilk haftasında başlıyacaktır. Bu sene talebe adedi 3 misli arttığı için mevcut dört plânör ders ve ucuş için yetişmiyecek, yeniden birkaç tane daha getirilecektir. Yeşilköyde de motörlü uçuş tecrübelerine devam edilmektedir.

Taşdelendeki Tesisat

Taşdelen suyunu bol miktarda istihsal ederek temiz bir şekilde satışa çıkarmak için yeni tesisata başlanmıştır. Kadıköy evkaf müdürü ile bir doktor ve bir mühendisten mürekkep bir komisyon, bu işle meşgul olmaktadır. Almanyaya ısmarlanmış olan otomatik şişe temizleme, doldurma ve kapsülleme makineleri, dün Hamburgtan yola çıkarılmıştır.

Gaz Kursu Görenler

Zehirli gazlerden korunma komisyonu, dün vali muavininin başkanlığında toplanmıştır. Komisyon, halk için açılan kurslardan şimdiye kadar 25 bin kişinin mezuniyet vesikası aldığını görmüş ve haziran başına kadar da on beş bin küsur kişinin daha okutulması için çalışılmasına karar vermiştir..

Dahiliye Vekili Geldi

Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya, dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. B. Şükrü Kaya, şehrimizde üç gün kalacak ve pazar akşamı tekrar Ankaraya dönecektir.

★ Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi, dün Ankaradan gelmiştir. Yakında Bükreşe gidecektir.

Hayat Ucuzluğu İçin

Hayatı ucuzlatmak için alınacak tedbirleri tesbit etmek üzere çağırılan İsviçreli mütehassıs B. Yoren, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Mütehassıs, bugün ticaret odasına uğramış ve bazı tetkiklerde bulunmuştur. Bugünden sonra belediyede çalışacaktır.

★ Belediye tarafından haller hakkında hazırlanmakta olan kanun projesi tamamlanmıştır.

★ 18 mart Çanakkale zaferinin yıl dönümü münasebetile, dün akşam halkevinde toplantılar yapılmıştır.

Amerika Ile Yeni Ticaret Müzakereleri

28 Martta, Ankarada Görüşmelere Başlanıyor

Memleketimizle yeni şekilde bir ticaret anlaşması müzakeresi için Birleşik Amerika hükûmetinin gönderdiği murahhaslar 28 Martta Ankaraya varacaklardır. Müzakerelere derhal başlanacaktır.

Amerika heyeti şu şekilde kurulacaktır:

Reis: Sefaret işgüderi B. R. F. Kelley. Amerika Hariciye Nezareti namına murahhas: Henry İ. Vadleigh. Amerika tarife komisyonu namına: Norman R. Burus. Amerika Ticaret Nezareti namına: Sefaret ticaret ataşesi J. E. Gillespie.

Heyete riyaset edecek B. Kelley bir sene evvel sefaret müsteşarı sıfatile memleketimize gelinceye kadar fasılasızca 14 sene Amerika Hariciye Nezareti Şarkî Avrupa bürosunda bulunmuştur. 1926 senesinden 1937 senesine kadar bu dairenin reisliği vazifesini görmüştür.

Amerika Hariciyesinin mümessili yeni şekilde muahedelerin müzakeresi için Amerika Hariciyesinde kurulan hususi daireye mensuptur.

Tarife komisyonu diye bir heyetin müzakerelerde temsil edilmesine gelince Amerikada iktısadî ve malî düşünceleri gözönünde tutarak gümrük tarifeleri yapmak için müstakil bir daire vardır. Yeni ticaret muahedesi karşılıklı gümrük müsaadeleri esası üzerine olduğu için bu dairenin bir mümessil bulundurmasına lüzum görülmüştür.

Amerika Ticaret Nezaretinin mümessili B. Gillespie 18 senedenberi fasılasız surette memleketimizde bulunmuştur. İki memleketin ticaretine alâkası olan her işi ezberden bilir.

Amerikan heyeti ile Ankarada başlıyacak müzakerelerin büyük bir ehemmiyeti vardır. Amerika, yeni usuldeki ticaret anlaşmalarını, dünya yüzünde serbest iktısadî münasebetlerin başlangıcı diye telâkki edilmektedir. Avrupanın cenubunda bu mümemleket, Türkiyedir. Müzakerelerin mutlaka Vaşingtonda yapılmasında ısrar edildiği halde müzakerelerin Ankarada yapılması, hususî bir dostluk eseri olarak Amerikaca kabul olunmuştur.

BELEDİYEDE :

Haliç Tamamen Belediyeye Geçiyor

Haliç şirketinin vaziyeti hakkında şirket idare meclisi ve muvakkat Haliç işletme idaresi tarafından birer proje hazırlanmıştır. Yakında valinin başkanlığında her iki taraf mümessilleri bir toplantı yapacaklar, Haliç şirketinin tamamile ve hukuken de belediyeye devri için bir formül hazırlıyacaklardır.

Bir İmar Programı

İmar plânı 938 yılında tatbik edilmiye başlanacağı için imar bürosu bu yıl yapılacak işler hakkında bir program ve bir talimatname hazırlamaktadır. Prost geldikten sonra katî şeklini alacak olan bu talimatname de evvelce yapılan mevzii plânlar ile Taksim Eminönü meydanları ve Gazi köprüsüne inen ikinci yola başlanması gibi esaslı ve göze batan imar işleri konulmuştur.

Afiş İşinde Ucuzluk

Belediye, yeni afiş talimatnamesinde değişiklik yapmıştır. Bu değişikliğin neticesi, hem afiş ücretleri için hazırlanan tarifede yüzde yirmi nisbetinde ucuzluk yapılmış, hem de formaliteye ait işler daha pratik şekle sokulmuştur.

ÜNİVERSİTEDE :

Yabancı Dil Mektebi İmtihanları Bitti

Üniversite yabancı diller mektebinde şubat terfi imtihanları bitmiştir. Yazılı ve sözlü olarak yapılan yoklamalar sonunda, bu imtihanlara girmek hakkını kazanan 500 talebeden 297 si muvaffak olmuştur. Kurlarını bitirenlere sertifika verilicek, küçük kurdan büyük kura geçenler de haziran imtihanından mesul tutulmıyacaktır.

Ankaradan
Telefon ve Telgrafla

Bir Şilepçilik Şirketi Kuruldu

Denizbank Almanyaya Yeni Vapurlar Ismarladı

Ankara, 18 (Tan muhabirinden) — Denizbank, Almanyada Yavuz harp gemimizi inşa eden Blom und Vass tezgâhlarına üç yeni gemi ısmarlamış ve mukaveleler dün imza edilmiştir. Gemilerin her biri beşer bin ton ve süratleri 16,5 olacaktır. "Karadeniz,, tipinde yapılacak olan bu gemiler frigorifik tesisatı da havidir. Gemilerin bedeli kliring yolu ile mal karşılığı olarak ödenecektir. Bu yeni vapurlarla Karadenizden İstanbula kesilmiş et nakledilebilecektir.

Denizbank, İş Bankası ve Etibank ile müşterek bir vapur şirketi kurmuşlardır. Bu şirket, memleketin pek muhtaç olduğu şilepçiliği ve ticarî deniz nakliyatını inkişaf ettirmiye çalışacaktır. Şirket ilk iş olarak İngiltereden üç şilep almak için pazarlığa girişmiştir.

Prf. Osten, Mühim Bir Konferans Verecek

Ankara, 18 (A.A.) — Ankara, Tarih Dil, Coğrafya fakültesi arkeoloji profesörü Vonder Osten, 19, 3, 1938 cumartesi günü saat 17,30 da halkevinde projeksiyonlu bir konferans verecektir. Eski Anadolu hafriyat yerleri mevzuu üzerinde konuşacak olan profesör, bu konferansı herkesin anlıyabileceği bir şekilde yapacak ve konferans türkçeye çevrilecektir.

Herkes halkevi tarafından bu çok mühim konferansa davetlidir.

Üsküdar Su Şirketi İçin

Ankara, 18 (Tan muhabirinden)— Büyük Millet Meclisi nafıa encümeni Üsküdar ve Kadıköy su şirketinin satın alınması hakkındaki kanun lâyihasını ufak bir tadille kabul etmiştir.

Kazanç Vergisinde Yeni Formül

Ankara, 18 (Tan muhabirinden)— Ankara, 18 (Tan muhabirinden)— met erbabı ile, gündelik kazançları üzerinden kazanç vergisi veren leri biribirinden ayırmak için, Maliye Vekâleti bir formül hazırlamış ve alâkadarlara tamim etmiştir.

Kadastro Faaliyeti

Ankara, 18 (Tan muhabirinden)— Kadastro işlerinin çok olduğu Istanbul, Ankara gibi büyük şehirlerde teşkilâtın genişletilmesi için yeni bazı kararlar alınmıştır. Kadastro işlerinin az olduğu mıntakalardan fazla iş olan şehirlere memur nakledilecektir. En kısa zamanda kadastro işlerinin ikmali için, çalışan heyetler emrine fennî birtakım yeni aletler de verilecektir.

Yardım Gören Çocuklar

Ankara, 18 (A.A.) — Çocuk Esirgeme Kurumu Genel merkezi tarafından 1-3-1938 tarihinden 16-3-1938 tarihine kadar 15 gün zarfında 2832 çocuğa yardım edilmiştir.

Bunlardan 215 hasta çocuk ve anne genel merkezin polinikliklerinde bakılmış ve tedavi edilmiştir.

Ayrıca diş bakımevinde de 415 çocuğun dişleri bakılmış ve tedavi edilmiştir. 1448 çocuk ve anne genel merkezin banyolarından istifade etmiştir.

Süt damlasından her gün 132 çocuğa süt verilmiş ve 15 günde yekûn olarak 1285 kilo bedava süt tevzi edilmiştir.

TAKVİM ve HAVA

19 Mart 1938
CUMARTESİ

3 üncü ay:	Gün 31	Kasım:	132
Arabî: 1357		Rumî:	1354
Muharrem: 17		Mart:	6
Güneş: 6,06	Öğle:		12,22
İkindi: 15,46	Akşam:		18,20
Yatsı : 19,50	İmsâk:		4,26

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yurdun Karadeniz kıyıları, orta ve cenubi Anadolunun doğu taraflarında hava bulutlu, Doğu Anadolu ile orta Anadoluda az bulutlu, diğer yerlerde açık geçmiş, rüzgâr Karadeniz kıyılarında cenubî istikametten orta, diğer yerlerde umumiyetle şimalî istikametten hafif kuvvette esmiştir. Dün İstanbulda hava açık geçmiş, rüzgâr cenubî garbiden saniyede 1 ile 3 metre hızla esmiştir. Saat 14 te barometre 765 milimetre idi. Hararet en çok 13,6 ve en az sıfırın altında 0,3 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Amerikanın Durumu

Ömer Rıza DOĞRUL

Dün Amerika Birleşik Cümhuriyetleri Hariciye Nazırı B. Kordel Hul, Amerikanın haricî siyaseti hakkında bir nutuk söyledi. Nutuktan anlaşıldığına göre Amerika bir kere Avrupa işlerine karışmak ve takılmak fikrinde değildir. Yani Büyük Harp sırasında olduğu gibi Amerika, Avrupayı kurtarmak, yahut Avrupayı demokrasi için emin bir hale getirmek üzere hiçbir harbe iştirak etmiyecek, harbe iştirak etmek bertaraf, siyaset yoliyle de Avrupada dişmelere karışmıyacaktır. Fakat Amerikanın bu hattı hareketi ifrata götürmiyeceği, yine Amerika Hariciye Nazırının sözlerinden anlaşılıyor. Çünkü Mister Hul, Avrupa işlerine karışıp takılmayı ifrat saydığı gibi, infirat siyasetini tutmayı da yine ifrat eseri saymakta ve buna da imkân bulunmadığını anlatmaktadır. Amerika bu iki ifrattan sakınarak orta bir yol tutacağını söylüyor ve bu orta yolu izah ediyor. Bu orta yol, dünya işlerine ve meselelerine lâkayt kalmamak yoludur. Amerika dünya işlerini takip edecek, her mesele ile alâkadar olacak, ve bu alâkanın icaplarına göre kendi vaziyetini idare edecektir. Meselâ bugün Uzak Şarktaki hâdiseler Amerikanın Büyük Okyanusta kuvvetli olmasını mı icap ediyor, Amerika vakit geçirmeden ve hiçbir fedakârlığı göze almakta tereddüt etmeden bu icabı yerine getirecek ve kuvvetlerini ona göre tanzim edecek, ve Amerikanın Uzak Şarktaki menfaatlerini bu kahir kuvvetlerle koruyacaktır.

Mister Hul'ün bu nutku, Amerikanın Avrupa işlerine karışmıyacağını ve Avrupada çarpışan cephelere katışmıyacağını göstermekle Avrupaya kendi işlerini doğrudan doğruya düzeltmesi lâzımgeldiğini ihtar etmiş oluyor. Fakat Avrupa bu ihtarı dinliyecek ve kendine gelecek vaziyette değildir.

Litvanya meselesi :

Birkaç gündür Lehistan ile Litvan Avrupanın dikkat gözünü yeni bir gaileye çevirdi. Litvanya iki milyon nüfuslu bir memlekettir. 18 inci asra kadar Lehistanın idaresinde yaşayan bu memleket daha sonra Lehistanla beraber Rus idaresine geçmiş ve büyük harpten sonra Lehistanla birlikte yeniden doğmuştu. 920 de Lehistan bu küçük memleketin Vilna namındaki hükûmet merkezini ihtiva eden bir sahayı işgal etmiş ve bu yüzden iki memleketin hududu kapanmış, siyasî ve iktisadî münasebetleri kesilmişti. Son günlerde hudut üzerinde Lehli bir askerin katli üzerine iki memleket arasındaki eski ihtilâflar, bütün şiddetile alevlendi ve Lehistan fırsattan istifade, meseleyi kökünden halletmek için bu küçük memlekete karşı katî bir vaziyet aldığını gösterdi. Lehistan aldığı toprakları tanıtmak, siyasî ve iktısadi münasebetleri tesis etmek, bu şartları münakaşasız, müzakeresiz kabul ettirmek istiyor ve bunun için Litvanyayi ordusile tehdit ediyor.

Litvanya buna karşı büyük devletlerden yardım ummakta ve Lehistanın bazı taleplerini kabule hazır olduğunu anlatmaktadır.

Meselenin vahameti, ikinci bir Avusturya hâdisesinin vukuunda ve bu yüzden memleketleri haritadan kaldırmak âdetinin yerleşmesindedir. Vahameti arttıran bir âmil, bu küçük hâdisenin büyük bir yangına sebep olmak istidadında olmasıdır.

Onun için bütün Avrupa bu mesele ile yakından alâkadar olmaktadır.

Mihver mi, boyunduruk mu?

Roma - Berlin mihverinin mahiyeti herkesi meşgul etmekte devam ediyor. Londrada çıkan Daily Sketch'in siyasî muharririne göre mihver, tam mânasile bir boyunduruk olmuştur. Ve siyasî muharrir bu iddiasını şu şekilde izah ediyor: "Brenner geçidi, Avusturyadan alınıp İtalyaya verilen Tirol aksamına açıktır. Şayet İtalya bîtaraflıktan ayrılırsa, Alman askerleri buradan taarruza geçer ve geçidi aştıkları takdirde - ki aşmaları çok muhtemeldir - Tirolde Almanlar tarafından hararetle karşılanırlar. Berlin - Roma mihveri, simdiden bir boyunduruk oldu,,

HARİCÎ HABERLER

Avusturyada Tevkif Edilenlerin Sayısı Binleri Aşıyormuş

Londra, 18 (Hususî) — Röyterin Zürih muhabiri bildiriyor: Geçen hafta Avusturyaya girmiş olan Alman askerlerile dolu olan 400 kilometrelik yollar üzerindeki müşahedelerimi Avusturyanın ne kadar müessir bir işgale tâbî tutulduğunu anlatmıştır. Hudut ötesinde herkes, Avusturyanın bolşeviklikten kurtulmuş olduğunu sanıyor. Avusturyada tathir ameliyesi devam ediyor. Binlerce kişi tevkif olunmuştur. Almanyadan getirilmiş olan gizli zabıtanın, tevkiflerden başka birtakım yolsuzluklar yaptığı da anlatılıyor. Meselâ Yahudiler ile başkaları çağırılarak angaryalara iştirake mecbur ediliyor. Ameleden, Şuşnig ile müzakere edenlerin de tevkif edildikleri anlaşılmaktadır.

Berlinden verilen haberlere göre, Avusturyanın Almanlaştırılmasına devam ediliyor. Şimendiferler kâmilen Alman idaresine geçmiştir. İki memleket arasındaki gümrük resimleri kaldırmış, Alman ve Avusturya devlet bankaları birleştirilmiştir.

Mareşal Göring, dört senelik plânın Avusturya için de tatbikini emretmiştir.

Doktor Şaht, Avusturyanın malî ve iktısadî vaziyeti ile meşguldür. Bir Alman markı mukabilinde bir buçuk şilin alınacaktır.

Meşhur filozof Fröy'dün tevkifini ailesi tekzip etmektedir.

Röyter muhabiri, Şuşniğin Kontes Vera Fugger'le beraber bulunduğunu tesbit etmiştir. Şuşniğin ikamet ettiği daire muhafaza altındadır. Şuşniğin misafir kabulü menolunmuştur.

Kralcıların Şefi Mevkuf

Viyana, 18 (Hususî) — Avusturya kral taraftarlarının şefi Arşidük Ferdinant, halkın menfi tezahüratından korktuğu için kendi arzusile, bugün kardeşi de bir müddet Alman bayrağını tahkir ettiği için hükûmet tarafından tevkif edilmişlerdir.

Yugoslavyanın Bir Tekzibi

Belgrat, 18 (A.A.) — Havas: Yugoslavyanın, Almanya ve İtalya hakkında gizlice bitaraflık taahhütlerinde bulunduğu hakkındaki şayialar resmî mahfillerde gülünç ve tekzibe değmez telâkki edilmektedir. B. Stoyadinoviç tarafından dün senatoda yapılan beyanat, bu kabil taahhütleri uzaktan olsun imza eden hiçbir kelimeyi ihtiva etmemektedir.

Bir Anketin Neticesi

Belgrat, 18 (A.A.) — Belgrat talebe cemiyetleri Orta Avrupa hakkında bir münakaşa serisi tertip etmiş ve bu münakaşalar Anşluz aleyhinde ve Çekoslovakyanın istiklâl bütünlüğü lehinde bir tezahürata müncer olmuştur.

Dokuz Devlet Muahedesi Yırtılıyor!

Tokyo, 18 (A.A.) — Mebusan Meclisinin müzakereleri esnasında dokuz devlet paktının feshini tavsiye eden bir mebusa cevaben Hirota, hakikatlerin karşısında paktın feshedilmesi tabiî olduğunu ve bu işin zamanı geldiği vakit yapılacağını beyan etmiştir. Hirota ayni zamanda beynelmilel iş bürosundan da çekilmek için münasip bir fırsat beklemek icap ettiğini, fakat Japon hükûmetinin halihazırda beynelmilel adalet divanı ile münasebetlerini idame etmek istediğini söylemiştir.

FRANSA:

Avusturya ve İspanya için kanlı bir nümayiş

Paris, 18 (A.A.))— Avusturya ve İspanyanın maruz kaldıkları tecavüzleri protesto etmek maksadile "beynelmilel sulh toplantısı" tarafından dün akşam Trokadero sarayında tertip edilen miting münasebetile yapılan nümayişler esnasında birkaç kişi yaralanmıştır.

Hıncahınç dolu olan sarayda yer bulamıyan iki bin kişi Trokadero meydanında tezahüratta bulunarak :

"İspanya hududunu açınız.. İspanyaya top veriniz..." diye bağırmışlardır.

Nümayişçiler ehemmiyetsiz birkaç arbededen sonra polis memurları tarafından dağıtılmışlardır.

İNGİLTERE:

Donanma Meselesinde Yine Münakaşa

Londra, 18 (A.A.) — Avam kamarasında söz alan Vinston Çörçil, İtalyanın Akdeniz ve Kızıldenizde durmadan tahkimat yaptığı noktasında ısrar ederek bu tahkimatın "şüphesiz İngilterenin iyiliği için yapılmadığını,, söyledikten sonra İngiliz amiralliği ve İngiliz milletinin bu hususta daima müteyakkız bulunması lâzım geldiğini ilâve eylemiştir. Bununla beraber hatip, İngiliz donanmasının kendisine verilebilecek olan vazifeleri başarabilecek bir vaziyette olduğundan emin bulunduğunu tasrih etmiştir.

Amirallık sivil Lordu Levelyn, hükûmet namına cevap vererek "torpido muhripleri noktai nazarından vaziyetin bilhassa şayanı memnuniyet,, olduğuna dair meclise teminat vermiştir.

İngiltere Habeşi tanıyor

Londra, 18 (A.A.) — Müsteşar Batler, Avam kamarasında bir beyanatında İngiliz hükûmetinin Habeşistanda, İtalyan kontrolü altında bulunan kısımlarda İtalyan hükûmetini fiilen tanımakta bulunduğunu bildirmiştir.

Greta Garbo Evlenmiyor

Ravilla, 18 (A.A.) — Greta Garbo ile Stokovski, evlenmek tasavvurunda oldukları haberinin yalan olduğunu Röyter muhabirine söylemişlerdir.

Garbo demiştir ki

"Hiçbir izdivaç plânı yapmadım ve kiliseye gitmeyi asla hatırıma getirmedim.,,

CENEVRE:

Hatay İçin Tekliflerimiz Hak Kazandı

Cenevre, 18 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Hatay intihabat komitesi mesaisini bitirmek üzeredir. Hemen hemen bütün meseleler üzerinde itilâf hâsıl olmuş gibidir. Itiraz ettiğimiz mühim ve esaslı bütün noktalarda Türkiyenin noktai nazarı kabul edilmiştir. Intihabat esnasında intihap işleri dolayısile vâki olacak cürümlerin muhakemesi mahallî mahkemelerden alınarak bitaraf hâkimlerden mürekkep hususî muvakkat bir mahkemeye tevdi edilmiştir.

Metinlerin katî tahririni komitenin bu hafta sonunda bitirmesi ve Konsey reisine tevdi etmesi beklenmektedir. Hatay intihabatına böylece en kısa zamanda başlanacaktır.

UZAK ŞARK:

Japonlar Taarruz Hattını Değiştirdi

Nevyork, 18 (Hususî) — Japonlar Çinde Lunghay demiryolu şebekesine Sarınehir yoluyla varmaktan vazgeçerek Tiensin - Pukov hattı tarikile harekete başlamışlar ve bu cephede birdenbire taarruza geçmişlerdir.

Çinliler, Japonların hattı hareketlerini değiştirmelerinden istifade ederek Şansi eyaletinde kaybettikleri müteaddit şehirleri istirdat etmişlerdir.

Atatürk, Majeste Rıza Şahı Hararetle Tebrik Ettiler

Ankara, 18 (A.A.) — Alâ Hazreti Humayun Rıza Şah Pehlevinin velâdetinin altmışıncı yıldönümü münasebetile Reisicümhur Atatürk ile Majeste Rıza Şah arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Alâhazreti Hümayun Rıza Şah Pehlevî, Şahinşahı İran

TAHRAN

Velâdeti şahanelerinin altmışıncı yıldönümü münasebetile en samimî tebriklerimi arzetmekten çok hâz duymaktayım. Yüksek ve feyizli idareleri altında dost ve komşu İran devletinin günden güne artan inkişafını görmekle bahtiyarım. Bu vesile ile zatı biraderanelerine uzun ömür ve saadetler diler ve kardeş İran milletinin refahı hakkında halisane temennilerimi tekrar eylerim.

K. Atatürk

Türkiye Reisicümhuru, Ekselâns Kamâl Atatürk

ANKARA

Velâdetimin yıldönümü münasebetile gönderilmiş olan muhabbetâmiz tebrik telgraflarını büyük bir sevinç ve minnetle aldım. Bilmukabele zatı devletlerinin saadet ve selâmetlerini dost ve komşu Türkiye devletinin himaye ve irşatlarınız altında yükselmesini ansamim temenni eylerim.

Rıza Şah Pehlevî

BREZİLYA:

Bir Ihtilâl Tesebbüsü Bastırıldı

Riyodöjanero, 18 (A.A.) — Polis, hükûmete karşı bir komplo meydana çıkarmıştır. Söylendiğine göre bu komplo bütün memlekete yayılmış olduğu için yeşilgömlekliler teşekkülüne mensup binlerce kişi tevkif edilmiştir. Neşredilen resmî bir tebliğde âsayişin tamamile iade edildiği bildirilmektedir. Deniz kuvvetlerile askerî kuvvetler hükûmete müzahirdirler.

ÇEKOSLOVAKYA:

Bir Muhalif Parti Hükûmetle Anlaştı

Prag, 18 (A.A.) — Başvekil B. Hodza, "Çek millî birliği,, nin hükûmet ekseriyetine girmesi hakkında mezkûr birlik ile müzakereye faal bir surette devam etmektedir. Şimdiye kadar muhalif bulunan bu grupun, hükûmet ekseriyetine gireceği bildirilmektedir. Bu münasebetle Bakanlıkların tevziinde esasen çoktanberi derpiş edilen değişiklik tatbik edilecektir. İyi haber alan mahfillere göre, kabinede tadilât için Başvekil Cümhurbaşkanına daha evvel izahat vermiştir.

BULGARİSTAN:

İtalyaya Zahire İhraç Ediyor

Sofya, 18 (TAN) — Burgaz iskelesinden İtalyaya zahire ihracatı süratle devam ediyor. "Burgaz" vapuru, Burgaz limanından İtalyaya sevkedilmek için 3000 ton buğday yüklemiştir. Ay sonuna kadar 3000 ton buğday daha İtalyaya gönderilecektir. Böylelikle Nisan ayının sonuna kadar Bulgaristandan ihtiyaç haricinde kalan bütün zahireler ihraç edilmiş olacaktır.

Sefirimizle Bir Görüşme

Sofya, 18 (Hususî) — Başvekil ve Hariciye Nazırı Dr. Köseivanov dün burada Türkiye elçisi Ali Şevki Berker ile Yugoslav sefiri B. Yurşiçi kabul etmiştir.

BELÇİKA:

Seferberlik Şayiaları Tekzib Edildi

Brüksel, 18 (A.A.) — Bazı kıtaatın harekâtı dolayısile dün gece ve bu sabah birçok şayialar deveran etmiş ve bu harekât hakikî bir seferberlik gibi gösterilmek istenilmiştir. Millî müdafaa nazırı, bu husus hakkında şu tebliği neşretmiştir: "Seferberliğe ait bir tedbir ne alınmış ne de derpiş edilmiştir.. Yapılmakta olan talimler normal talimlerdir.

Yedinci fırka, kampa çağırılacağı üç aydan daha fazla bir zaman evvel haber verilmiş olan ihtiyat fırkasıdır.

Hiçbir kıtada izinler ilğa edilmiş değildir.

İTALYA:

İngiltere - İtalya Ticaret Anlaşması

Londra, 18 (Hususî) — Bugün İngiltere ile Italya arasında bir ticaret muahedesi imzalanmıştır. Bu muahede mucibince Italya bundan böyle Ingiltereden daha fazla mal alacaktır. Ihracat hakkında da iki taraf arasında diğer bir anlaşma imza edilmiş bulunuyor.

MACARİSTANDA TÜRK MEZARLIĞI :

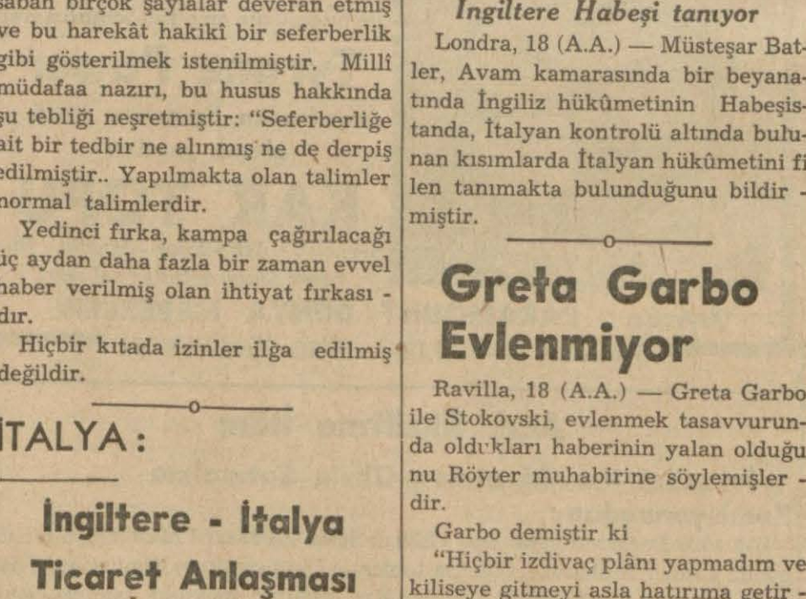

Birkaç gün evvel, Macaristanda Estergon'da bir Macar âliminin bu tarihi kalenin etrafında hafriyat yaptırdığını ve meydana çıkan Türk mezarlarının muntazam bir şekilde tertip ettirildiğini büyük bir hassasiyetle kaydetmiştik. Resim Estergon'da yeni tanzim edilen Türk mezarlığını, kahraman dedelerimizin mezarlarını göstermektedir.

FELEK

Eminönü Meydanı

[Yazan: B. FELEK]

Eminönü meydanı hakkında bilinen ve bilinmiyen şeyler var.

Bilinen şey şudur:

Eminönü meydanı açılacaktır. Camiin etrafındaki binalar yıkılıp âbide meydana çıkarılacaktır.

Bilinmiyen şeyler çoktur:

1 — İstimlâke katî olarak ne zaman başlanacak?

2 — İstimlâke katî olarak nereden başlanacak?

3 — Nereleri katî olarak istimlâk edilecek?

Milyonlarca liralık bir istimlâk işinin tereyağından kıl çeker gibi kolaylıkla yapılabileceğini iddia edemem. Böyle hallerde herkes, kahve peykesinden mütalea beyan edip:

— Ben olsam şöyle yapardım! Gibi birtakım ahkâm yürütür. Ben öyle yapacak değilim. Yalnız o civarda alış veriş ettiğim ve tesadüfen görüştüğüm esnafta bir hal gördüm. Bu adamların hiçbiri şu yukarda dizdiğim üç noktayı bilmiyor. Doğrusunu söylersek kulağı delik olması lâzımgelen biz gazetecilerin de bir şey bildiğimiz yok ya! Bunlardan birisine mal sahibi gelmiş, "kazma binaya vuruluncıya kadar bir yere çıkamazsın!Kontratın var!,, demiş. Bir diğeri, başka dükkân tutacak amma hakikaten şimdiki dükkân yıkılmazsa iki dükkâna birden nasıl kira veririm diye düşünüyor.

Esasen içinde kendisi ticaret etmiyen mal sahipleri aylıklarını nekadar mümkünse o kadar fazla almaktan başka bir şey düşünmüyorlar. Zaten kiracılarına gelip:

— Benim dükkânım yıkılacak! Çarene bak! Demek işlerine gelmez.

Fakat insaflı düşünürsek bilhassa Balıkpazarı İstanbulun en büyük alış veriş yerlerinden biridir. Büyük ticaret hareketleri olan bir muhittir. Bu hareketin en az zararlı şekilde başka yere intikalini düşünmek sade esnaf ve tüccarı zarara sokmamak noktasından değil, şehrin iktısadiyatı bakımından önemli bir vazifedir.

Onun için acaba diyorum, belediyece şöyle bir şey yapmak mümkün değil mi?

Yenicamiin önüne büyük mikyasta bir Eminönü haritası. Orada ilk hamlede istimlâk edilecek yerler (hangi tarihte yıkmıya başlanılacağı kaydile) sonra ikinci hamlede yıkılacak yerler (keza tarihlerile) ve bunların azamî hangi tarihe kadar yerlerinde kalabilecekleri gösterilse!

Ve bu suretle herkese: dükkânı yıkılacak mı? Yıkılacak ise hangi tarihte yıkılacak ve kiracı hangi tarihte dükkânı tahliye edebilir? Bunlar bu yol ile bildirilse çok iyi olacak. Zira hâlâ esnafın dilinde:

— İstimlâk geri kalmış! diye bir söz dolaşıyor ve şüphesiz işlerine geldiği için inanıyorlar da. Sonra yıkıntı başlayınca bunların zararı büyük olacak ve birçoğu malını taşıyacak dükkân güç bulacaktır.

Millet Meclisinde Dünkü Münakaşalar

Kurstaki Muallimlere Maaş Verilmiyecek

Ankara, 18 (Tan muhabirinden)— Millet Meclisinde bugün ortamektep muallimi kursundaki muallimlerin maaşları münakaşasına devam edildi. Maarif Vekili, bu mesele hakkında Maliye Vekâletile temaslar yapılmakta olduğunu, bunlara maaş verilmesi arzu edildiğini, bu cihetin bütçe encümeninde görüşüleceğini ve önümüzdeki malî sene içinde de meclise bir teklif yapılacağını söyledi.

B. Ziya Gevher, bu muallimere maaş verilmek lâzımgeldiğini, esasen kursa devam eden memurlara maaş veren daireler mevcut bulunduğunu söyledi.

Bütçe encümeni nâmına Raif Karadeniz — O dairelerde kurstaki memurların işlerini diğer arkadaşları görürler.

Münakaşaya diğer bazı mebuslar da iştirak edip fikirlerini söylediler. Neticede bu hususdaki kanun, kurs müddeti zarfında bu gibi muallimlere maaş verilemiyeceği şeklinde kabul edildi.

Mahkemelerde

500 Liranın Hikâyesi

Yüz yaşındaki Davacı Kadın Neler Anlatıyor?

İcra mürafaa hâkimliği, dün, karışık bir iddiayı tetkik etmiştir. Davacı yerine elindeki bastonu tahta döşemelere kuvvetli kuvvetli vurarak ilerliyen Hatice isminde bir bayan geçti. Mübaşir, sırayı gösterir göstermez, hemen oturdu. Alaturka sedire kurlur gibi bacaklarını altına almak istedi. Mübaşir, mahkemede böyle oturulmıyacağını kendisine hatırlattı. Hatice:

— Evlâdım, bizim zamanımızda oturulurdu. Beni, affet, ihtiyarım, dedi.

Hâkim, davacının hüviyetini tesbit etti. Eyüpsultanda oturuyormuş. Sıra, yaşına gelmişti. Davacı:

— Oğlum, dedi, bu sene tam yüz yaşımı bitirdim. Yüz birime bastım.

Bundan sonra, Hatice yerinden kalktı. Hâkimin önüne sokuldu ve ellerini hâkimin masasına dayadı:

— Şimdi, sen sor ben söyliyeyim, evlâdım. Kulaklarım biraz ağır duyar.

Mübaşir, onu yerine çekmek istedi. Fakat, davacı:

— Mübaşir, evlâdım. Bana dokunma. Hâkim benim evlâdım yerinde, şöyle yakından konuşursak daha tatlı olur, diyordu.

İddia şu idi:

Haticenin 500 lirası varmış. Komşularından Sabiha kendisine müracaat etmiş ve "sana evimi rehin edeyim. Bana 500 lira ver. Her ay 25 lira vermek suretile ödiyeyim,, demiş. Hatice, komşsuna bir iyilik yapmak istemiş, çıkarmış 500 lirayı vermiş ve ona:

— Haydi kızım, şimdi oğlumla notere gidin, mührümü de vereyim. Orada senet tanzim eder, bana gönderirsiniz, demiş.

Haticenin 60 yaşında üseyin isminde bir de oğlu var. Hüseyinle, Sabiha notere gitmişler. Hüseyin, 250 lirasını kendi veriyormuş gibi bir senet yapmış ve şimdiye kadar da her ay Sabihadan 25 lirayı almış, annesine vermemiş. Annesi de dördüncü icraya müracaat ederek, Sabiha hakkında taahhüdünü ifa etmediği için takibata başlamış ve dosya da mürafaa için mahkemeye verilmiştir. Bayan Hatice, hâkime davasını şöyle anlattı:

— Evlâdım, dün gece bana Eyüp Sultan hazretleri misafir geldi. "Senin paralarını oğlun Hüseyinle kom şun Sabiha yiyorlar,, dedi Kendisine kahve ikram ettim. Sultanın elini öptüm. Bana dua etti ve beni sana gönderdi. Sen bu Sultan haz - retlerinin buyuruğunu yerine getir, benim şu paralarımı alıver.

Hâkim, dosyayı tetkik etti ve ona şunları söyledi:

— Sabiha, paraları her ay muntazam bir surette veriyormuş. Fakat, bu paranın 250 lirasını senin oğluna vermiş. Şimdi ona olan borcunu ödüyormuş. O bitince sıra senin parana gelecek, seninkini de verecek.

Hatice, sıtmıya tutulmuş gibi titredi, arkasına döndü. Gözünü dinleyicilerin arasında gezdirdi ve orada bulunan oğluna işaret ederek bağırdı:

— Demek, sen, bu halinde bana ma nita oynadın ha.. Seni doğuracağıma taş doğursam daha iyi olurdu.

Ak saçımla beni mahkemelere kadar getirdin, şu nur yüzlü hâkimin yanında beni mahcup ettin.

Bundan sonra hâkim, Sabiha hakkında takibat icrasına mahal olmadığına karar vererek dosyayı geldiği ye re gönderdi.

MÜDDEİUMUMİLİKTE:

Bir Yağcı Daha Mahkemeye Verildi

Müddeiumumilik, dün bir karışık yağ satma davasını tetkik etmiştir. Suçlu bakal Mığırdıç Deveciyandır. Belediye zabıtası memurları, dükkânında sattığı zeytinyağları şüpheli görmüşler ve belediye kimyahanesinde muayene ettirmişlerdir. Verilen raporda, suçlunun zeytinyağına yüzde kırk nisbetinde pamuk yağı karıştırdığı bildirilmiştir. Müddeiumumilik, bu rapora göre, hıfzıssıhha kanununun 184 ve 282 inci maddelerine göre mağşuş mal satma suçu ile bakal Mığırdıcı asliye ikinci ceza mahkemesine vermiştir. Suçlu kendisini müdafaa ederken:

— Bu yağı ben karıştırmadım. Ben Balıkpazarında bir dükkândan satın aldım, demiştir. Müddeiumumilik, bu müdafaayı kâfi görmediği için hakkında dava açmıştır.

Birer Takdirname Verildi

Antakyada amcasını öldürdüğü id diasile tevkif edilen Tevfik, üç gün evvel ağır cezadaki sorgusundan sonra kaçmış, fakat jandarmaların uyanıklığı sayesinde iki dakika sonra yakalanmıştı. Müddeiumumî Hikmet Onat, yakalanmada hizmetleri görülen adliye jandarma kumandanı onbaşı Kamberle, icra odacısı İbrahim ve müddeiumumilik odacısı Sabriyi dün bir takdirname ile taltif etmiştir.

Şüpheli Çocuk Düşürme

Müddeiumumilik, dün şüpheli bir çocuk düşürme hâdisesini tahkik etmiştir. Arnavutköyünde oturan Bayan Vecihenin dört aylık bir çocuk düşürdüğü polise haber verilmiştir. Polis, düşen çocuğu bulduarak bir kavanoz içinde müddeiumumiliğe göndermiştir. Müddeiumumilik, düşüğü tabibiadillere muayene ettirmiş ve morga gönderilmesine lüzum göstermiştir. Kadının ifadesini de almış, ve hastaneye kaldırmıştır. Morgun vereceği rapora göre tahkikata devam edilecektir.

★ Evkaf idaresi, dün zimmetine 700 lira geçirdiği iddiasile tahsildarlarından Hakkıyı müddeiumumiliğe teslim etmiştir. Dördüncü sorgu hâkimi tahkikata el koymuştur.

DOLANDIRICILIK:

Makine Ile Para Doğurtanlar Mahkûm Oldu

Kömürcülerden Halimin paralarını makinede doğurtmak ve çoğaltmak bahanesile tam 700 lirasını alan dızdızcı Hasanla suç ortağı Alinin dün asliye ikinci ceza mahkemesindeki muhakemeleri neticelendirilmiştir. Mahkeme, her ikisinin de suçunu sabit görmüş, Hasana dört ay hapis, 66 lira para cezası, Aliye de 3 ay hapis, 50 lira para cezası vermiştir, fakat Alinin suçtaki alâkası az olduğu için cezası 1 ay on beş gün hapse, ve 25 lira para cezasına indirilmiştir.

HAKARET:

Komşuya Hakaretten Muhkûm Oldu

Dün, cürmü meşhut mahkemesinde bir hakaret davası neticelendirilmiştir. Hâdise şudur:

Lângada oturan Bayan Mukaddes, dün tahta silmiş, evini temizlemiştir. Ayni evde oturan Bayan İrfan, ayakkabısını çıkarmadan kar gibi tah taların üzerinden yürüyünce Mukad des buna itiraz etmiş:

— Komşu, demiş, biraz da bana acı. Sabahtanberi tahta uvacağım diye canım çıktı Ayakkabını çıkarıp ta geçsen olmaz mı?

Derken ağız kavgası başlamış, İrfan Mukaddese hem sövmüş, hem de yumruklamış. Bu meşhut suç hâdisesini dün Sultanahmet sulh üçüncü ceza hâkimi tetkik etmiştir. Mahkeme, İrfanın suçunu sabit görmüı, kendisine dövmeden 3 gün hapis bir lira para cezası, sövmeden de 25 lira para cezası vermiştir. Netice itibarile İrfan 3 gün hapiste yatacak, 26 lira da para cezası verecektir.

DEANNA DURBİN

Bugün SÜMER Sinemasında

ANNABELLA'nın

JEAN MURAT ve PİERRE RİCHARD WİLLM ile beraber calibi dikkat bir tarzda yarattıkları

AŞK KANATLARI

Büyük aşk filminde kahramanlık.. Bir kadın kalbi için havada iki tayyarenin mücadelesi tasvir edilmektedir.

İlâveten : EKLER JURNAL dünya havadisleri

Bugün MELEK'te

sahalarının kraliçesi
Sonya Hennie
ile bu senenin en güzel jönprömyesi
Tyrone Power
tarafından Fransızca sözlü olarak yapılan
KAR TOPU
Gençlik - Aşk - Spor - Musiki - Ihtişam ve güzellikler şaheseri
Ayrıca : PARAMOUNT DÜNYA HABERLERİ
Seanslar: 2 — 4,15 — 6,30 Suvare 9 da

Açık Eksiltme İlânı

İstanbul Kız Öğretmen Okulu Satınalma Komisyonundan :

4-4-1938 Pazartesi günü saat 11,30 da İstanbul Maarif Müdürlüğü binası içinde Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Okul eksiltme Komisyonu Odasında 750 lira keşif bedelli İstanbul Kız Muallim mektebi tamiratı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, Eksiltme, Bayındırlık işleri genel hususî ve fennî şartnameleri, proje, keşif hülâsasile buna müteferri diğer evrak Okuldan öğrenilir.

Muvakkat teminat (57) liradır.

İsteklilerin en az (500) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Nafia Müdürlüğünden eksiltme tarihinden bir hafta evvel alınmış ehliyet ve Ticaret Odası vesikaları ile gelmeleri. (1494)

8 Metre Direkle Beraber Düştü

Konya Aksarayı (TAN) — Telefon hat memuru Mehmet, jandarma dairesine konulan radyo hattını çekmek üzere, hükûmet önündeki sekiz metre yükseklikte elektrik direğine çıkmıştır. Lâkin, toprağa gömülü kısmı çürümüş olan direk yıkılmış, Mehmet yere düşerek bayılmış, hasta neye kaldırılmıştır.

Kasabamızın elektrik direkleri a - ğaçtandır, bu sebeplpe çürüyerek ara sıra devrilmekte, elektrik telleri yere düşerek insan ve hayvanların kazaya uğramasına sebep olmaktadır. Direklerin hiç olmazsa topraktaki kısımlarını çürümekten kurtarmak için demirden bir zıh içine almak lâzımdır.

Âyini Ruahanî

Şehrimizin muteber manifatura tüccarlarından olup geçende vefat eden Bay Yordanaki Karabodosun istirahati ruhu için bu pazar günü Şişlideki Rum kabristanı kilisesinde saat on buçukta ruhanî âyin icra edileceğini müteveffanın dostlarına bildiririz.

Müteveffanın hemşireleri

Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu
Salı - Bakırköy - Miltiyadide
SEVDA MACUNU

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

Marmara Üssübahrî Komutanlığı Satınalma Komisyonundan

Cinsi	Kilosu	Tahmini fiatı kuruş	İlk teminatı Lira	Eksiltme gün ve Saati
Sabun	28.000	32	672	25 mart 938 cuma

Komutanlık deniz Erlerinin senelik ihtiyaçlarından yukarda miktarı yazılı sabun kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Eksiltmesi hizasında gösterilen gün ve saatte İzmitte Tersane kapısında komisyon binasında yapılacaktır.

Bu işe ait şartname komisyondan bedelsiz alınabilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar ilk teminatlarile birlikte kanunun istediği vesikalarını havi teklif mektuplarını komisyon başkanlığına vermeleri. (1316)

⁂

Cinsi	Miktarı Kilo	Beher kilosunun Fiyatı Kuruş
Sığır eti	14,000	30
Kuzu eti	20,000	41
Koyun eti	22,000	38

1 — Cins ve miktarlarile beher kilosunun tahmin edilen bedelleri yukarda yazılı olan üç kalem et, 30 Mart 1938 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 te kapalı zarf usuliyle alınmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — İşbu üç kalem etin muvakkat teminatı (1557) lira olup, şartnamesi parasız olarak, komisyondan her gün alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evvel ne kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (1347)

⁂

Marmara Üssübahrî K. Satınalma Komisyonundan

1 — Komutanlığımızca aşağıda cinsi, miktar ve ebadı gösterilen demirler açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

	Cinsi	Ebadı Boy Met.	Genişlik San,	Adedi	Kilosu
A.	U Demiri	7	12	208	19437,6
	L Demiri	6	05	174	4071,6
					23509,2
B.	U Demiri	6	12	208	16660,8
	L Demiri	6	05	156	3650,4
					20311,2

A grubunda yazılı demirler, 7 metre boyundaki U demiri kısmen veya tamamen bulunduğu takdirde alınacaktır. Mezkûr grupta 7 metre boyundaki U demiri hiç bulunmadığı halde B. grupunda yazılı U ve L demirleri alınacaktır.

2 — Eksiltmesi 30 mart 938 çarşamba günü saat 14 te İzmitte Tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

3 — Beher kilosunun muhammen bedeli 13,50 kuruş olup, ilk teminatı 238,03 lira kuruştur. Bu işe ait şartname komisyonumuzdan bedelsiz

4 — İsteklilerin 3 üncü maddede yazılı ilk teminat ve kanunen tanzim olan vesikalarile birlikte muayyen gün ve saatte komisyona müracaatları. (1414)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

I — Idaremizin Gaziantep Başmüdürlüğüne bağlı Akçakalede şartname ve projesi mucibince yaptırılacak idare binası inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 10606 lira 81 kuruş ve muvakkat teminatı 795.51 liradır.

III — Eksiltme 21-III-1938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır. Kapalı zarflar münakasa günü en geç saat 15 e kadar adı geçen alım komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.

IV — Şartname ve projeler 53 kuruş bedel mukabilinde Inhisarlar Umum Levazım ve mübayaat şubesiyle Gaziantep Başmüdürlüğünden ve Akçakale Memurluğundan alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin fennî evrak ve vesaikini Inhisarlar Inşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ile V nci maddede yazılı eksiltmeye iştirak vesikasını ve muvakkat güvenme parası veya muvakkat tubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarını yukarıda yazıldığı veçhile münakasa günü en geç saat 15 şe kadar Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. (1206)

T. C. Ziraat Bankası İstanbul Şubesinden:

Tasarruf Sahiplerine

İhbarlı ve ihbarsız tasarruf tevdiatının faizli kabul hadleri genişletilmiştir. İstifade için tasarruf gişemize müracaat. (1493)

Galatasaray Lisesi Alım Satım Komisyonu Başkanlığından :

Muhammen bedeli Lira K.	İlk teminatı Lira K.	
1876 80	140 76	Kalörifer kazanı

Galatasaray Lisesine alınıp yerine konacak olan muhammen mikdarı ilk teminatı yukarıda yazılı kalörifer kazanının 4-4-938 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyonda açık eksiltmesi yapılacaktır. Bu işe girecekler şartnameyi görmek üzere okul idaresine ve Ticaret odasının yeni vesikasile en aşağı bin liralık bu gibi kalörifer ve mümasili inşaat yaptıklarını yaptığına dair resmî müesseselerden alınmış vesika ve teminat makbuzlarile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (1491)

Bayanlar! Baylar! Sevenler Sevilenler! Herkes! Ve VİCTOR FRANCEN SUZY PRİM RENEE DEVİLLERS

AŞK İÇİN YAŞIYOR

Bugün TÜRK sinemasında saat 1 de matine

TAN
Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, karilin gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye	Ecnebi
1400 Kr, 1 Sene	2800 Kr,
750 » 6 Ay	1500 »
400 » 3 Ay	800 »
150 » 1 Ay	300 »

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için 30, 16, 9, 3,5 lira dır. Abone bedeli peşindir: Adres değiş tirmek 25 kuruştur. Cevap için mektup lara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Küçük Devletler Tehlikede

[*Yazan: M. ZEKERİYA*]

Büyük ve emperyalist devletlerle komşuluk eden küçük devletlerin vaziyeti tehlikededir.

Avusturya misali göstermiştir ki, büyük bir devlet, isterse, tehlikesizce küçük bir devleti yutabilir.

Artık milletlerin istiklâlleri, kendi mukadderatlarını bizzat tayin etmek hakları mevzuubahis değildir. Emperyalist devletler Avrupa haritasını değiştirmekle meşguldürler. Tıpkı harita üzerinde hudut çizer gibi, kendi hudutlarını tayin ediyor ve bu hudut içine düşen küçük devletleri lâğvediveriyorlar.

Milletler Cemiyetinin garantisi ve yahut büyük devletlerin teminatı da artık kıymetini kaybettiği için, küçük devletlerin hali hakikaten fenadır.

★

Polonya Litvanyayı Yutacak mı?

Avusturyadan sonra, Polonya da Baltık denizi sahillerinde hudut taşhihine kalkıştı. Versay muahedesile eski Çarlık Rusyasından koparılan topraklarla Baltık sahillerinde Litdevletçikler vücude getirilmişti. Litvanyanın teşekkülü Polonyanın Baltık denizine çıkmasına mâni olmuştu. Bunu tamir için Polonyaya Almanya ile Prusya arasında bir koridor verilmiş ve Danzig limanına çıkması temin olunmuştu. Fakat bu formül tabiate muhalifti. Çünkü Almanyayı Prusyadan ayırıyordu ve koridorda kalan halk ta Almandı.

Polonya, Almanya ile dost olabilmek için aradaki bu pürüzün de halledilmesi lâzımdı. Fakat bu koridorun kapanması, Polonyayı denizsiz bırakacaktı. Bunun çaresi Litvanyayı ortadan kaldırarak oradan denize çıkmak ve bu koridoru Almanyaya iade etmekti.

İşte bugün Polonyanın tahakkukunu temine çalıştığı meselenin içyüzü budur. Bu meseleyi hal için vesile de hazırdı.

Polonya ile Litvanya arasındaki hududu tesbit eden beynelmilel komisyon Vilna şehrini Litvanyaya bırakmıştı. Hattâ nüfusu iki milyondan ibaret olan bu küçük hükûmetin merkezi de bu şehir olmuştu. Fakat hudut tesbit edildikten bir müddet sonra gûya bir Polonya kumandanı isyan ederek hududu geçti ve Vilna şehrini zaptetti. Litvanya hükûmeti merkezini Kovno şehrine nakletti. Fakat Polonyalıları bir daha Vilnadan çıkaramadı. Aradan on sekiz sene geçmiş olmasına rağmen iki hükûmet arasında bu şehir bir niza vesilesi olmakta devam etti.

Şimdi Polonya, Baltık denizine çıkmak ve Litvanyayı ortadan kaldırmak için bu niza vesilesini tazeledi. Bugün Polonyanın Litvanyaya verdiği ültimatom bu meseleye aittir ve galip bir ihtimale göre Polonya ordusunun Litvanyayı haritadan kaldırmasına sebep olacaktır.

Litvanyanın müttefiki yoktur. İstiklâli hiç kimse tarafından temin edilmemiştir, onun uğruna harbe girecek devlet te yoktur. Yalnız ortada zorbalığın üstünlüğünü teyit eden bir hâdise olmak itibarile bütün milletleri, bilhassa küçük milletleri şiddetle alâkadar eder.

Orta Avrupadaki gergin vaziyet Baltık havzasına da sirayet etmiş bulunuyor. Lehistanla Litvanya arasındaki gerginlik en şiddetli safhaya intikal etmiştir. Bu sebeple Litvanya hakkında biraz malûmat vermek ve iki devlet arasındaki ihtilâfın esaslarını izah etmek faydalı olacaktır.

Lehistan - Litvanya İhtilâfının Tarihçesi

Avrupanın büyük gaileler içinde yaşadığı bu sırada Litvanya ile Lehistan arasında son günlerde tehlikeli mahiyet alan eski bir ihtilâf yeniden canlandı.

Litvanya iki milyon nüfuslu küçük bir memlekettir. Fakat beynelmilel siyaset dünyasının yol ağzındadır. Bu memleketin değeri, nüfusunun sayısında, yahut topraklarının mesahasında değildir, askerlik bakımından haiz olduğu ehemmiyettedir.

Haritaya bir göz atarsak bu memleketin Almanya, Lehistan ve diğer Baltık devletleri ile çevrelendiğini görürüz. Sovyet Birliği, ile bu memleket arasında "Vilna koridoru" diye anılan ve Lehliler tarafından zaptedilen bir sahacık vardır. Litvanya bu bakımdan Şarkî Avrupa ile Garbî Avrupa arasında gerilmiş bir serhadde benzer. Alman nüfuzu, Leh nüfuzu ile uzun bir zaman Rus idaresi altında yaşamak dolayısile de Rus nüfuzu bu rada eski Litvanya kültüriyle karışır, ve bu kütlürün vabancı idare ler altında yaşamıya rağmen varlığını muhafaza ettiği göze çarpar.

Litvanya Avrupanın başka bir yerinde olsaydı, bir kimse ondan bahsolunduğunu dahi işitmez ve bu ziraatçi cümhuriyet, belki de huzur içinde yaşar giderdi. Fakat onun stratejik bir mevkii haiz olması yüzünden komşularından birile arasında muhakkak bir hâdise çıkıyor ve bu hâdise beynelmilel bir tehlike mahiyetini alıyor.

Litvanya ile Lehistan arasında çıkan ve kolaylıkla halledilebilecek bir hudut hâdisesinden ibaret olduğu halde birden bire alevlenen son mesele de bu mahiyettedir. Son hâdise, hudut üzerinde Lehli bir neferin öldürülmesidir. Fakat aradaki ihtilâf bu hâdise ile başlamadığı için iki taraf birdenbire ayaklanmışlar ve biribirine saldıracak gibi vaziyet almışlardır.

İki memleket arasındaki ihtilâf, aşağı yukarı on sekiz seneliktir. On sekiz yıl önce Lehliler, Litvanyanın cümhuriyet merkezi olan Vilnayı işgal ederek benimsemişler ve bu hâdise iki memleket arasında sonu gelmiyen küskünlüğe sebebiyet vermişti. Bu yüzden 18 senedir iki memleketin hududu biribirine karşı kapalıdır. İki memleket arasındaki siyasî ve iktısadî münasebetler kesiktir. Sonra bu yüzden iki memleket, biribirinin aleyhinde propaganda yapmakla meşguldür ve bu yüzden iki taraf biribirine karşı daima gergin bir haldedir.

Fakat Litvanyanın gailesi bundan ibaret değildir. Memel de bu memleketin bugün bir parçasıdır. Almanya, Versay muahedesinin 99 uncu maddesile, burasını büyük harp müttefikleri lehine bırakmış, müttefikler burasını dört yıl işgal altında bulundurmuş, daha sonra Litvanyalılar 1923 de askerî bir hareketle burasını işgal etmişler ve nihayet müttefikler de bu işgali tasdik etmişlerdi. Fakat Almanya hiç bir vakit bu tesviyeyi kabul etmemişti.

Memel halkının ekseriyeti Alman mıdır, Litvanyalı mıdır, kolay kolay anlaşılacak, kolay kolay kararlaştırılacak bir iş değildir. Hattâ burada bir plebisit yapıldığı takdirde ne netice alınacağını tahmin etmek te çok güçtür. Fakat Litvanyanın iktısadî hayatı buraya bağlıdır. Litvanya, bu limanın hinterlandırdır. Memel iktısat bakımından, Litvanya için hayatî bir ihtiyaçtır. Memel Litvanya cümhuriyetinin Baltık denizine açılan biricik penceresi, ve onun dış dünya ile teması için biricik vasıtasıdır.

Litvanyalıların en çok korktukları gailelerden biri, Almanyanın Memeli istirdada kalkmasıdır. Fakat Litvanya, Almanyanın Şarka doğru giden yolunun üzerindedir. Yani Almanya, tecavüzî vaziyetini genişleterek Letonya ve Estonyaya doğru açılmak, ve Sovyet Birliğine sarkmak istediği takdirde onun geçeceği kapı, Litvanyadır. Almanya hududu üzerindeki en zayıf memleket budur. Nihayet Litvanyalılar, Almanyanın, kendi ziraî mahsullerinden istifade etmek ve ordularını beslemek için yurtlarını işgal etmelerinden korkmak tadirdi. Nazilerin memleke karşı aldıkları vaziyet bu korkuları arttırmağa hizmet ediyor.

Alman propagandasına göre Litvanya, Sovyet Rusya ile gizli münasebetlerde bulunmakta ve Sovyetler bu memleketin içinde hava üsleri yapmaktadırlar. Litvanyalılar bu iddiaları katiyetle tekzip ediyorlarsa da propaganda sellerine karşı geçemiyorlar.

Litvanya hükûmeti bir aralık bu vaziyetin önüne geçmek için Lehistan ile arasını düzeltmeyi düşünmüş ise de buna muvaffak olamamış, son hâdiseler ise vaziyeti büsbütün çığırından çıkarmıştır.

Litvanya ile Lehistan arasında vukubulan hâdiseler en nihayet Lehistanın Litvanyaya bir ültimatom göndermesine müncer olmuştur. Ültimatomun resmî metni henüz ele geçememiş bulunuyor. Fakat Lehistanın fırsattan istifade ederek, Litvanyaya bugünkü hududunu tanıttırmak, yani, Litvanya esas kanunu mucibince hâlâ Litvanya hükûmeti merkezi sayılan Vilnanın Lehistan tarafından ilhakını, münakaşasız ve karşılıksız kabul ettirmek, 18 senedenberi kesik olan siyasî ve iktısadî münasebetleri iade ettirmek, iki memleket arasındaki bütün muvasala vasıtalarından istifade etmek istediği anlaşılıyor.

İki taraf arasında harp çıkabilir mi?

Yukarıda söylediğimiz gibi Litvanya ancak iki milyon nüfuslu küçücük bir memleket olduğu için Lehistan ona nisbetle muazzam bir devlet sayılır. Ve bu yüzden iki devletin kuvvetleri arasında çarpışma ihtimalleri gayri varit görünebilir. Bu bakımdan Litvanyanın, Lehistan tarafından istenen herşeyi kabul etmesi ve boyun eğmesi son derece muhtemeldir. Bu yüzden Litvanyanın meselâ bir plebisit yaparak esas kanununu tadil etmesi ve Vilnadan vazgeçmesi beklenir. Çünkü görünüşe göre Litvanyanın bu sırada bir yerden yardım görmesi, hattâ Milletler Cemiyeti nin müzaheretine güvenmesi ihtimali bile mevcut değildir.

Şayet Litvanya, yalnız Vilnanın Lehistan tarafından ilhakını kabul ederek diğer noktalar üzerinde münakaşa kapısını açmayı ister ve bu yüzden Leh ordusu Litvanyayi işgale kalkarsa, acaba Litvanya kendisine yardım edecek bir kimse bulamaz mı?

Yani Sovyet Rusya, Avusturya hâdisesini, ve Çekoslovakya tehlikesini müteakıp bu yeni tecavüz karşısında katî bir teşebbüse girişmek ihtiyacını hissetmez mi?

Görülüyor ki Litvanya meselesi zahirde küçük olmakla beraber büyük meseleler doğurmaya çok müsaittir. Fakat bu büyük meselelerin ortaya çıkması, yeni bir tecavüzün vukuuna bağlıdır.

Hâdiselerin seyrini takip etmek icap ediyor.

Baltık memleketleri, Lehistan ve Şarkî Prusya arazi ve hudutlarını gösteren kroki

★MUVAFFAK★★ ★OLMANIN SIRRI★

ÂMİR KORKUSU

İş hayatında zekâsına, kabiliyetine ve çalışkanlığına emin olduğunuz arkadaşlarınızın âmirleri karşısında aldıkları vaziyete hiç dikkat ettiniz mi? İşinde dürüst, arkadaşları arasında serbest ve samimî olan memur, âmirinin karşısına çıkarken şaşırır, ayakları dolaşır, dili tutulur. Lüzumsuz cevaplar verir, en açık hakikatleri inkâra sapar.

Amirler memur arasındaki münasebet işte muvaffakıyetin az veya çokluğu üzerinde müessir olur. Memurun çalıştığı işten zevk alması, çok defa âmirinin ona karşı yaptığı muameleye tâbidir. Amir, memura kendi muhakeme ve bilgisini kullanmak salâhiyetini veriyor sa memur zevkle çalışır. Tecrübeden istifade eder. Yetişir ve olgunlaşır. Fakat âmir, emirlerinin harfi harfine tatbik edilmesini, en ufak teferrüatta dahi kendi fikri alınmadıkça iş yapılmamasını isterse, memur kafasını kullanmaktan, zekâsını işe vermekten ve kabiliyetini göstermekten mahrum kalır.

Amir, kumandan değil, lider olmalıdır. Yanına yaklaşılmıyan müstebit bir âmir kendisini güç sevdirir.

Amirle, memur arasında çok defa görüş farkı vardır. Fakat bu fark satha çıkmaz, tahteşşuurda gömülüp kalır. Memur, maaşının, mevkiinin, mukadderatının, âmirin bir sözüne bağlı olduğunu bildiği için ona fikrini açıkça söylemiye cesaret edemez. Çoğumuz iş kaybetmenin ne demek olduğunu biliriz. Memurun bütün kaygusu işini kaybetmemektir.

Bu şartlar dahilinde çalışan bir memurun hata işlemesini, aptallıklar yapmasını, bazan âmirlerini rencide edecek hareketlerde bulunmasını, bazan verilen emri iyi anlamamasını mazur görmek lâzımdır.

Bazan âmir, memuruna tahammülünden fazla iş yüklerse, geceli gündüzlü çalışma memurun mâneviyatını bozar, randımanını azaltır, memur ses çıkarmaz, fakat ondan salim iş beklemek hata olur.

Memurlara âmir korkusu telkin etmek, yanlıştır. Korku dimağı uyuşturur. Sinirleri bozar. Bu tesir altında çalışan memurdan iyi iş beklenemez.

Memurdan iyi randıman alabilmek için âmirin onunla alâkadar olması, ve memurun bunu hissetmesi lâzımdır. Memur çalıştığı işi benimsiyebilmek için, âmirinin de onu benimsemesi şarttır. Memur, korku ile değil sevgi ile çalışmalıdır.

Psikoloğ

GÖRÜŞLER

Ya Yahudiler Ne Olacak?

19.3.38

Yazan: SABİHA ZEKERİYA

Bazı memleketlerde Yahudilere karşı gösterilen düşmanlık, bunların yaşadıkları memleketlerden kovulması, medenî haklarından, insan haklarından mahrum edilmesi, insaniyete âşık olduğunu söyliyen demokrat memleketlerde fena akisler yapıyor. "Hukuku beşer beyannamesinde,, bütün insanları kanun nazarında müsavi, insan oğullarını biribirilerinin kardeşi tanıyan, insanda asırlarca tatlı rüyalar gördüren bu beyannamenin, yüksek umdelerine takılanlar, bu ayrılığı ve istihkarı hazmedemiyorlar. Kızıyorlar, bağırıyorlar, kükreyorlar.

●

Bir de Yahudilerin gittikleri yere temessül etmediğini, girdikleri cemiyetler içinde tufeylî olarak yaşadıklarını, bunların asîl kanlar taşıyan milletler içinde diğer Adem oğullarına müsavi insan olmadıklarını, bunların beşeriyete muzır olduklarını iddia edenler var. Bunlar da, kızıyor, kükreyor, bunları kovuyor, temizliyor, hiddetlerini yenmiye çalışıyorlar. Bu hiddeti meşru gören bazıları da, kovmak doğru, fakat bunları Filistine gönderip Arapların rahatını bozmıyalım, bunlara başka bir toprak, başka bir vatan bulmak lâzım. Kürrei arzın bir ucuna sürelim, bir yer bulalım, amma nerede? diye düşünüp, düşünüp duruyorlar.

●

İş ciddî amma, her faciadan bir alay mevzuu çıkarılabilir.

Benim bir yeğenim var. Çocukken tarihe pek meraklı idi. Mütemadiyen tarih okur, bütün milletlerin tarihlerini âdeta ezbere bilirdi. Tarihte Yahudilerin Kenan ilinden kovulduklarını, Firavundan çektikleri işkenceleri okuduğu zaman çok müteessir olmuş, bir gün dedi ki:

— Ben büyüdüğüm zaman, Yahudilere padişah olacağım. Onları toplıyacak, büyük bir imparatorluk kuracağım.

Yeğenim büyüdü, bir şirkete müdür oldu, fakat Yahudilere padişah olmak için çocukluğunda duyduğu hasreti unuttu.

Şimdi bazı muharrirlerin "Yahudiler ne olacak?,, diye düşüm düşüm düşündüklerini görünce aklıma yeğenim geldi:

— İş sana düştü, dedim.

Bana öyle geliyor ki, bu işin başka çaresi kalmadı.

GEMLİKTE:

Halkevliler Bütün Köyleri Dolaşacaklar

Gemlik, (TAN) — Halkevimizin köycülük kolu azası ilk defa olarak, 7,5 kilometre uzaktaki Cihanlı köyüne gitmişlerdir.

Azadan üç genç, köy meydanında halka C. H. partisi altı okunun mânasını anlatmışlar, ziraat, aşı ve bağcılık hakkında izahat vermişlerdir. Yine azadan olan bayanlar, bütün köy evlerini dolaşarak köylü hemşirelerine temizlik ve sağlık nasihatleri vermişlerdir. Doktor, sıhhiye memuru ve ebe, hastalarla meşgul olup ilâç vermişlerdir. İki hasta, tedavi edilmek üzere buraya getirilmiştir.

Halkevi, her cumartesi günü öğleden sonra köylerin ziyaretine çıkılması ve pazar günü akşamları dönülmesi hakkında bir program hazırlamıştır.

Ar kolu, bir bando takımı teşkiline çalışıyor. Bu maksatla 200 lira toplanmıştır. İyi bir muallim de bulunmuştur. Bando, 23 nisanda faaliyete başlıyacaktır.

★ Gemlik, (TAN) — Burada ve civarımızda bulunan bütün yolların iki tarafına ağaç dikilmesine karar verilmiştir. Bunu temin için 21 martta, mekteplilerin ve halkın iştirakile bir ağaç bayramı yapılacaktır.

★ Gemlik, (TAN) — İskele başındaki gazinoda "Gemlik klübü,, açılmasına karar verilmiştir.

Inkılâp Tarihimizden:

Vatan ve Hürriyet İttihat ve Terakki

— Türk Tarih Kurumu Asbaşkanı Profesör Bayan Âfete —

YAZAN: **Husrev Sami**

Türk Tarih Kurumunun 1 nisan 1937 tarihli ikinci sayılı Belleteninde (Atatürkü dinlerken) başlığı altında yazdığınız kıymetli ve samimî yazıyı okudum. Harbiye mektebinden erkânıharp yüzbaşısı olarak çıkan Mustafa Kemalin Şam daki menfasında geçen askerî bir macerayı anlattıktan sonra kısaca (VATAN VE HÜRRİYET) cemiyetinin Atatürk tarafından nerede ve nasıl kurulduğunu hikâye ediyorsunuz.

Bu yazılar şimdiye kadar meçhul kalan tarihî bir hakikati aydınlattı. Bu itibarla Türk tarihine yeni bir hazine kazandırdığınızdan dolayı sizi candan tebrik ederim.

Yazınızın sonunda "Evrensel ve tarihiğ işi 1908 inkılâbının esasını Şamda Dr. Mustafanın evinde aramak lâzımdır,, cümlesile bitiriyorsunuz.

Mustafa Kemalin bu büyük eserini memlekete nasıl yaydığını ve 1908 inkılâbına ne suretle müessir olduğunu her safhasında yaşamış bir adam sıfatile ben de söyliyeceğim. Bayan Afet, bu mesut fırsatı bana verdiğinizden dolayı size teşekkür ederim.

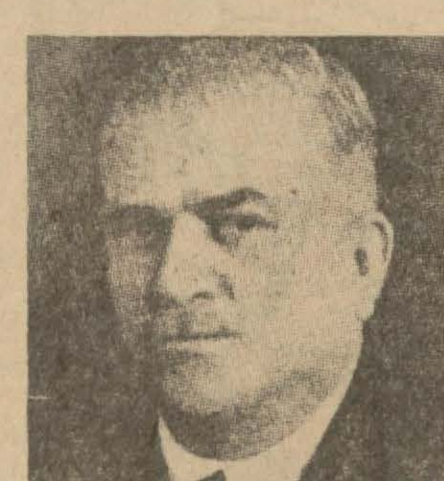

B. Husrev Sami

Mustafa Kemal Selânikte

Şamda Dr. Mustafanın evinde Atatürkün kurduğu "VATAN ve HÜRRİYET,, cemiyeti o havalide intişara başlamıştı. Ancak bu büyük eseri bütün memlekete yaymak, teşkilâtlandırmak lâzımdı. Artık onun muazzam deha kuvveti, taşacak yeni sahalar arıyordu. Sultanın zulum ve istibdadına karşı memleket ve milleti kurtarmak zamanının geldiğine katiyetle inanmıştı. Bu inanış, bu ateşin ülkü, bütün mevcudiyetini sarmıştı.

Şam ve Suriye onun düşündüğü geniş ihtilâl ve inkılâp hareketlerine üssülhareke olamazdı. Kendisine en müsait muhit yabancı unsurların iftirak şurişleri içinde kaynaşan (Makedonya) idi. Hem de orada mektep hayatındanberi sevdiği, itimat ettiği yüzlerce fedakâr zabit arkadaşları da vardı. Bunlar şurişçi unsurlarla Makedonyanın yeşil ve zengin ovalarında, ormanlı ve karlı dağlarında maksatsız çarpışıyorlardı. Orada yakın tehlikeyi anlamış olan Türk kütlesi daha uyanık, daha olgun idi. Hemen kararını verdi: Makedonyaya geçmek...

Fakat Mustafa Kemal Şamda hür ve serbest değildi. Oraya sürülmüş her dakika nezaret ve tecessüs altında bulunuyordu. Bu şartlar içinde büyük emelini nasıl tahakkuk ettirecekti? İşte bu kördüğümü çözmek lâzımdı.

Mustafa Kemal için bu hayatta müşkül ve gayri mümkün yoktur. Bir kere karar verdikten sonra o şey mutlaka ve behemehal olmalıdır ve olur.

Makedonyaya geçmek için izin almak veya mazeret dermeyan etmek zarurî bir mecburiyetti. Fakat Mustafa Kemale kim ve ne cesaretle izin verebilirdi? En meşru mazeretleri bile kabul edilemezdi. Bu vaziyet karşısında Mustafa Kemal kendisine hâs olan kararını verdi: İzin almadan gitmek. Bu hareket firar etmek demekti. Ruhunun bu ilk isyan ateşile Akdeniz kıyısına indi. Oradan ilk vapurla Akdenizin dalgalı enginlerine açıldı.

Selânikte Faaliyet

Mustafa Kemalin Yunanistandan yazdığı bir telgraf arkadaşları arasında hemen şayi olmuştu. Bu telgraf kendi sınıf arkadaşlarından Erkânıharp yüzbaşısı Selânikli Ahmet Tevfik'e (1) hitaben yazılmıştı.

Bir gün Mustafa Kemal Selânik rıhtımına yanaşan bir vapurdan çıktı. Derin mavi gözlerinin içinde ihtilâlin şimşekleri çakıyordu. Rıhtımda kendisini bekliyen Tevfiğin ellerini hararetle sıktı. Kendisinin olan bu güzel memlekete ayak basar basmaz duyduğu tatlı heyecan içinde yolculuğunun bütün zahmetlerini, meşakkatlerini unutmuştu. İskeleden, yıllarca çocukluğunun aziz ve ateşli hatıralarını taşıyan sokaklardan geçerek evine doğru gitti. O gün çok sevdiği annesinin şefkat ve hasretle tutuşan huzurunda aylarca sürmüş olan hicranını dinlendirdi.

Rıhtıma çıkar çıkmaz Ahmet Tevfikten eski arkadaşlarından şair ve hatip Ömer Naciyi sordu. Akşam kendisini görmesini söyledi. Ömer Naci diyebilirim ki. Mustafa Kemaldeki gizli kudret ve dehayı ilk keşfeden bir yârıvefakârı idi. Yüksek bir halk hatibi olan Ömer Naci, Mustafa Kemalden sonra ordu ve memleket içinde pek çok sevilen bir zattı. O gece Naci ile buluştular. Üçüncü ordu mıntakasında da (VATAN ve HÜRRİYET) cemiyetinin teşkiline karar verdiler.

İlk Cemiyet Kuruluyor

Ertesi gün Naci Lembet'teki topçu kışlasına geldi. Bana Mustafa Kemalin geldiğini söyliyerek bu akşam Selânik Askerî Rüştiyesi muallimlerinden Bursalı Hakkı Bahanın evine mühim bir meselenin müzakeresi için gideceğiz, dedi. Hiç unutmam, o taşkın ve ateşin ruhlu Naci, fevkalâde bir heyecan içinde sarsılıyor, hiçbir yerde oturamıyor, gecenin hulûlünü sabırsızlıkla bekliyordu. Naciye bu mühim içtimaın mevzuunu sordukça açık söylemiyor, yalnız (ümitlerimizin tahakkuk) etmek üzere olduğunu söylemekle iktifa ediyordu. Akşam olmuştu. Muayyen saatte Hakkı Bahanın Kulekahvelerine giden yol üzerindeki evine karanlıkta girdik. Hakkı Baha yeni evlenmiş bulunuyordu. Güzel döşenmiş bir gelin odasında toplanmıştık: Mustafa Kemal, Ömer Naci, Hakkı Baha, Mustafa Necip (2) ve ben. Kahveler içildikten, Hakkı Baha ile bazı lâtifeler yapıldıktan sonra Mustafa Kemal oturduğu koltuktan doğrularak ağır ve vakur bir sada ile:

"Arkadaşlar, dedi. Bu gece burada sizleri toplamaktan maksadım şudur: Memleketin yaşadığı vahim anları size söylemeğe lüzum görmüyorum. Bunu cümleniz müdriksiniz. Bu betbaht memlekete karşı mühim vazifelerimiz vardır. Onu kurtarmak yegâne hedefimizdir. Bugün Makedonyayı ve tekmil Rumeli kıtasını vatan camiasından ayırmak istiyorlar. Memlekete ecnebi nüfuz ve hâkimiyeti kısmen ve fiilen girmiştir. Padişah zevk ve saltanatına düşkün, her zilleti irtikâp edecek menfur bir şahsiyettir. Millet zulüm ve istibdat altında mahvoluyor. Hürriyet olmıyan bir memlekette ölüm ve izmihlâl vardır. Her terakkinin ve kurtuluşun anası hürriyettir. Tarih bugün biz evlâtlarına bazı büyük vazifeler tahmil ediyor. Ben Suriyede bir cemiyet kurdum. İstibdat ile mücadeleye başladık. Buraya da bu cemiyetin esasını kurmağa geldim. Şimdilik gizli çalışmak ve teşkilâtı taazzuv ettirmek zaruridir. Sizden fedakârlıklar bekliyorum. Kahhar bir istibdada karşı ancak ihtilâl ile cevap vermek ve köhnelemiş olan çürük idareyi yıkmak, milleti hâkim kılmak, hulâsa vatanı kurtarmak için sizi vazifeye davet ediyorum."

Hürriyet İnkılâbı

Oda içinde derin bir sükût hâsıl olmuştu. Lâmbanın solgun ziyaları içinde Mustafa Kemalin mehip sesinin akisleri hâlâ dalgalanıyordu. Ömer Naci ayağa kalkarak, Mustafa Kemalin hitabesine karşı o tatlı şivesile: "Mustafa Kemal arkandayız, seni takip edeceğiz, ölümler, cellâtlar, işkenceler bile bizi bu azmimizden çeviremiyecektir. Hürriyet verilmez, o ancak alınır. Zulüm ve istibdat altında inliyen bu masum ve biçare milleti kurtaracağız, yaşasın hürriyet ve ihtilâl,, sözlerile derin sükûtu ihlâl etmişti.

Mustafa Necip, inkılâbın o fedakâr evlâdı, gizli hıçkırıklarla yanımda göz yaşlarını zaptetmiye çalışıyordu. Mustafa Kemal, tekrar söze başladı: "Arkadaşlar!,, dedi. "Gerçi bizden evvel bir çok teşebbüsler yapılmıştır. Fakat onlar muvaffak olamadılar. Çünkü, teşkilâtsız işe başladılar. Biz kuracağımız teşkilât ile bir gün mutlaka ve behemehal muvaffak olacağız. Vatanı, milleti kurtaracağız.,,

Bu hitabelerden sonra teşkilât işi görüşüldü. Nihayette Atatürk, bana bakarak: "Husrev, tabancanı çıkar, bu masanın üzerine koy, karарımızı yemin ile de teyit edelim.,, dedi. Taşıdığım brovnik tabancasını masanın üzerine koydum. Hepimiz ellerimizi bu tabancanın üzerine koyarak ölünciye kadar bu mukaddes dava uğrunda çalışacağımıza and içtik.

Bu tarihî manzara cidden muhteşem ve ulvî idi. Atatürkün yüksek huzurunda o gece Türkün kurtuluş tarihi doğmuştu. Bu suretle 1908 inkılâbını yapan Vatan ve Hürriyet cemiyetinin o gece Selânikte de temel taşları kurulmuştu.

Yazının başında söylediğim gibi meçhul kalan bu tarihî hakikati millî tarihe artık vermelidir. Bu sırrı bilen hayatta ancak üç kişi kalmıştır. Atatürk, Hakkı Baha ve ben.

Mustafa Kemali zalim idare tekrar Şama iade etti. Selânikte kalan arkadaşları Mustafa Kemalin kendilerine tevdi ve emanet ettiği büyük eseri genişlettiler. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti vatanın her köşesine dal budak saldı. Memleketin en kıymetli, en fedakâr evlâtlarını sinesine aldı. Bazı küçük gruplar da buna iltihak etti, nihayet bu teşekkül az zamanda taazzuv ederek kahramanlarile 1908 temmuzunda zalim sultanın karşısına dikildi.

Hükûmet Faaliyette

1907 martında bir hâdise cereyan etti. Sultanın hafiyeleri bu gizli teşekkülü sezdiler. Cemiyetin faal azasından iki kişi pek şüpheli görüldüğünden hükûmetçe takiplerine başlandı. (3). Bunlardan birisi Ömer Naci, diğeri de ben idim.

Naci o sıralarda Selânikte intişar eden (Çocuk Bahçesi) gazetesinde filozof Rıza Tevfik ile çetin bir kalem münakaşasına girişmişti.) Bu edebî münakaşa nihayet mevzuundan çıktı ve siyasî bir şekil aldı. Naci bir makalesinde (4) Rıza Tevfiğe karşı "Beş asırlık bir tarihi şanuşeref ebediyen topraklara gömülürken,, gibi o devirde söylenmesine cevaz verilmiyen taşkın sözlerle vatanın içinde bulunduğu felâketi haykırarak ilân etmişti. Bu yazılar o zaman Selânik muhitinde büyük bir heyecan uyandırmıştı. Bu lisan münakaşasına ben de uzaktan karışmıştım. Bir gün cemiyet arkadaşlarından Talât (paşa) Naci ile beni hususî davet ederek şöyle bir teklifte bulundu: Bugün umumî müfettişlikten bir arkadaş bana, sizin tevkifiniz için müfettişlikle mabeyn arasında şifreli telgraflar teati olunduğunu söyledi. Ben de bu şifreleri telgrafhanede gördüm.

Cemiyetin henüz harekete geçecek kadar kuvvetli olmadığını takdir edersiniz. Tevkifinizi daha bazı tevkifler de takip edebilir. Biz cemiyetin selâmeti namına ikinizin de memleketten ayrılmasının muvafık olacağı fikrindeyiz. Hem de ayrılmanıza başka sebepler de vardır. Geçende (Beşçınar) da müzakere ettiğimiz veçhile cemiyetin harіçte bir neşriyat vasıtası da bulunmak lâzımdır. Pariste çalışan Prens Sabahaddin ve Ahmet Rıza partilerile teması ancak siz yapabilirsiniz. Hangisi bizim programa uyarsa onunla birleşiriz. Şayet bunları muvafık bulmazsanız evvelce konuştuğumuz gibi cemiyet nam ve hesabına, Avrupanın başka bir yerinde biz de ayrıca bir gazete çıkaralım. Burada kalmakta ısrar ederseniz cemiyetin mevcudiyeti tehlikeye düşecektir. Arkadaşlar hep bu fikirde, siz ne düşünüyorsunuz. Bu mesele hakkında ayrıca bir içtima yapalım mı?

Pariste

Biz bu garip teklife karşı evvelâ ret cevabı verdik. Bu gece düşünerek katî cevabımızı yarın verebileceğimizi söyliyerek ayrıldık. O gece Naci ile birlikte bu teklifi uzun uzadıya tetkik ve münakaşa ettik. Bizim tevkifimiz belki arkadaşlar arasında vakitsiz bir panik çıkarabilirdi. En metin sandığımız arkadaşlarda bile o günlerde saklanamıyan bir endişe seziyorduk. Bizi son taşkınlıklardan dolayı muahaze ediyorlardı. Hakikaten cemiyetin neşir vasıtası bir gazeteye de fevkalâde ihtiyacı vardı. Bunu ancak ateşin kalemile Naci idare edebilirdi. Bu sebeple Parise gitmiye karar verdik. Bunu ertesi günü yalnız Talâta söyledik. Başka hiçbir arkadaş hareketimizi bilmiyordu.

İki arkadaş 1907 martı sonunda Pariste bulunuyorduk. Orada çalışan iki grupla da temasa gelmiştik. Ahmet Rızanın partisi ve programı bize daha uygun görünmüştü. Esasen ayrı gazete çıkarmak için malî kudretimiz de yoktu. Uzun müzakere ve münakaşalardan sonra Ahmet Rıza ile bazı şartlar dahilinde birleşmeyi muvafık gördüğümüzü dahildeki arkadaşlara bildirmiştik.

Vatan ve Hürriyet - Terakki ve İttihat

Aramızda, Selânikte uzun muhabereler cereyan etti. Bunların mevzuunu iki cemiyetin birleşmesinde alacağı isim teşkil ediyordu. Ahmet Rıza Terakki ve İttihat isminin alınmasında anudane ısrar ediyordu. Sebep olarak ta bu ismin uzun zamandanberi birçok yerlerde tanındığını, yeni bir isim tanıtmak zamana mütevakkıf olduğunu söylüyordu.

Biz de mazide bu isim altında bir çok şantajlar yapıldığını bazı erkânın saraya satıldığını ve ilerde muvaffakıyet halinde intisap davalarının başlıyacağını söyliyerek Vatan ve Hürriyet isminin kabulünde ayni şiddetle ısrar ediyorduk. Müzakere bir aralık vahim bir şekil almıştı, iftirak derecesini bulmuştu.

Ekseriya vâki olduğu gibi, insanlar büyük ülküler karşısında bazan feragatler yapmıya mecbur kalırlar.

İnkılâbın menfaatine uygun olan bu ittihadı, bir isim yüzünden kırıp atmamak ciheti iltizam olundu. Vatan ve Hürriyet Cemiyeti Terakki ve İttihat adını aldı.

Bu isim tebeddülü 10 temmuz 1908 tarihine yakın bir zamanda vâki olmuştu. 1908 inkılâbında hakikî rolü yapan kuvvet, sonradan aldıkları Terakki ve İttihat namı altında çalışan Vatan ve Hürriyet Cemiyetinin öz evlâtları idi.

İşte yakın millî tarihimizin bu meçhul kalan hakikatini kurumunuza bildirmekle memleket tarihine karşı olan vazifelerimi yapmış oluyorum.

Atatürkün, eserlerinin köklerini yalnız Şamda değil, onu bulmak için daha derin mazilere inmek lâzımdır. Çünkü Atatürk, tarihin bir tesadüfü değildir. O başlıbaşına mazi, hal ve istikbaldir. Millî tarihimizin hepsidir. O tarihin, tarih de onundur.

(1) Ahmet Tevfik Hürriyetin ilânından evvel ölmüştür. Cemiyetin eski ve kıymetli azasındandı.

(2) Mustafa Necip piyade mülâzimi idi. Balkan harbinde Babıâli baskınında şehit düşmüştür.

(3) Ömer Nacinin takibine kanun zabitlerinden yüzbaşı İbrahim, benim takibime de süvari mülâzimi Ali memur edilmişlerdi. Her ikisi de 1908 ihtilâlinde telef olmuşlardır.

(4) O sıralarda Midilli adasının Fransız donanması tarafından işgalini telmihen.

Profesör Bayan Âfet, son tarih kongresinde

Mukaddes Tabanca

Yazan: Prf. Afet

Harp Akademisinden çıkar çıkmaz Beşinci orduya sürülmüş olan Erkânıharp Kolağası Mustafa Kemali bir aralık Selânikte görüyoruz. Bu, usulü dairesinde izinli bir geliş değil, istipdat devrinin tarassut ve takayyüdünden sıyrılarak bir kaçış idi. İzah edelim:

Mustafa Kemal, Beşinci ordunun Yafa mıntakasında piyade stajı yapıyordu. Fakat ruhu, inkılâp idealinin yüksek ilhamları ile doluydu. Şamda, bir gece, tüccar veya doktor Mustafanın evinde kurduğu "HÜRRİYET ve VATAN CEMİYETİ,, teşkilâtını Makedonyaya yaymağı düşünüyordu.

Kafasını ve kalbini saran bu düşünce ile o, bir gün Yafayı terkederek Mısıra kaçtı. Hedefi Selânikti. Buraya girebilmenin yolunu hazırlıyordu. Mısırda çok durmadı, Akdenizin dalgalı ve fırtınalı bir mevsiminde bir vapura binerek Pireye çıktı. Oradan Atinaya gitti. Burada vaziyeti ve Selâniğe girebilmek esbabını tetkik ettikten sonra kararını verdi ve Selânikte erkânıharp yüzbaşı Ahmet Tevfiğe şu üç kelimeli telgrafı çekti:

"Parti bateau grec,,. Ve bir gün Pire limanından Selâniğe kalkan Yunan bandıralı bir vapura binerek doğduğu diyara yollandı. Arkadaşı Ahmet Tevfik, vapurun is [illegible] dığı tarihten itibaren hergün bir kayığa binerek Selânik limanına giren Yunan vapurlarını birer birer ziyaret ediyor ve her defasında aradığını bulamadan, dönüyordu. Nihayet Mustafa Kemalin bindiği vapur Selânik önünde demirledi. Ahmet Tevfik, hüviyetini gizlemek için arkasına bir muşamba giymiş olduğu halde, bir sandalla vapura yanaştı. Biraz sonra iki arkadaş, ayni sandalla gümrüğün rıhtımına çıkmış bulunuyorlardı.

Mustafa Kemal burada üç sorgudan geçecekti: Gümrük memurları, Polis memurları, askerî inzibat memurları... Tıpkı kaçan bir nefer gibi gelen bir Erkânıharp zabiti için bu sorgulara cevap vermek müşkül, belki de imkânsızdı. Fakat bir arkadaşı Selânik merkez kumandan muavini mümtaz yüzbaşı Cemil (şimdi Tekirdağ saylavı, sabık Dahiliye vekili Cemil Uybadın) onun imdadına yetişiyor. Mustafa Kemalin seyahati tarzından evvelce malûmatı olan yüzbaşı Cemil, lâzımgelen tertibatı almış, Pireden bir zabit gelip ismi Mustafa Kemal olduğunu söyleyince serbest bırakılması için iskeledeki inzibat memurlarına talimat vermişti. Yüzbaşı Cemilin bu tertibatından Ahmet Tevfik bile haberdar değildi.

Annesile Karşı Karşıya

Mustafa Kemal, Selâniğe çıkar çıkmaz, Sanayi mektebi karşısındaki evine gidiyor. Mustafa Kemal bu evde dünyaya gelmiştir. Ana oğul karşılaşınca annesi, çocuğunun başına bir felâket gelebilmek endişesi içinde soruyor:

— Ne cesaretle buraya gelebildin oğlum? Hem nasıl geldin? Devletin ve padişahımız efendimizin arzusuna mugayir bir iş yapmış olmıyasın?

Mustafa Kemal :

— Merak etme anne, diyor, müsterih ol! Benim buraya gelmekliğim lâzımdı onun için geldim. Padişahımız efendimizin ne olduğunu da şimdi değil, fakat yakın zamanda sana göstereceğim.

Maamafih vaziyet hiç emniyetbahş değildir. Mustafa Kemalin ortada görünmesi istipdadın gözcülerini derhal harekete getirebilirdi. Bunu düşünebilen Mustafa Kemal, bir müddet evinden dışarı çıkmadı, kendi arzusile evinde mahbus kaldı. Bu müddet zarfında kimse onun Selânikte bulunduğundan haberdar değildi. Mustafa Kemal bu ihtiyarî mevkufiyeti zarfında maksadı uğruna faaliyete koyuldu.

İlk Teşebbüs

Mustafa Kemalin Selânikte ilk teşebbüsü orada o devrin şöhretli bir paşası ile mülâkat oldu. Mustafa Kemal daha Şamda iken bu paşa ile muhabere etmişti. Onu kendisine bir vatanperver ve ihtilâlci olarak tanıtmışlardı. Mustafa Kemal, onun şahsında bir inkılâp arkadaşı bulacağı kanaati ile bir gece vakti, onun evine gitti. Kapıyı açan adama ismini vererek paşaya haber gönderdi. Derhal kabul edileceğini zannetti. Mustafa Kemal: "Paşa hazretleri bir yere gitmek mecburiyetindedirler, kendilerile şimdi görüşemiyecekler" cevabile karşılaştı. Fakat yüksek maksadı uğurunda yola çıkmış olan Mustafa Kemal di. Kabul olunmak için ısrar etti. Nihayet paşanın yanına götürüldü. Paşanın salonunda ayakta vukubulan bu mülâkat topu topu bir kaç dakika süren üç beş kelimenin teatisinden ibaret kalmıştı.

Mustafa Kemal sordu:

— Paşam, ben size Suriyeden mektup yazdım, inkılâptan, ihtilâlden bahsettim. Memlekette inkılâp yapabilir bir adam olduğumu anlattım. Siz de bana: "Her ne suret ve vasıta ile olursa olsun buraya geliniz, ben elimden geleni yaparım,, diye cevap verdiniz. Şimdi halinizde bir ihtiraz, bir tereddüt görüyorum. Ancak ben bir defa gelmiş bulundum, şimdi ne yapacağım?,,

Uzaktan şöhreti işitilen bu paşanın cevabı şu olmuştu:

— Ben hiçbir şey yapamam. Yalnız senin yapacaklarını hüsnü telâkki etmekle iktifa ederim. Ancak benim de senden bir ricam var: Beni yakma!

Mustafa Kemal. yakılmaktan korkan bu paşaya kendisini yakmıyacağına dair söz verdi ve gecenin karanlığında, geldiği gibi evine döndü.

O gece Mustafa Kemal sabaha kadar uyumadı. Ne yapacağını, işe nereden başlıyacağını düşünerek sabahı buldu.

Onun Verdiği Karar

Ortalık ağarıyor... Mustafa Kemal fecrin ilk aydınlığı ile beraber kararını vermiştir: Üniformasını giyerek ordu erkânıharbiye dairesinin kapısı önüne geliyor ve burada bir adamın gelmesine intizar ediyor. Beklediği adam Erkânıharbiye miralayı Hasan Beydi. Çok geçmeden Hasan Bey kılıcını şakırdatarak geldi, makamına gireceği sırada... Mustafa Kemal kendisini önledi ve:

— Beni tanımadınız mı? dedi.

Filhakika tanıyamamıştı. Mustafa Kemalin yüzüne dikkatle baktığı halde bir türlü hatırasını aydınlatamıyordu.

— Tanıyamadım çocuğum!

Mustafa Kemal kendisini tanıttı:

— Ben Selânik Askerî rüştiyesinde okurken siz birçok defalar bize mümeyyizliğe gelmiştiniz. Mektebi bitirdikten sonra İstanbula, Kuleli idadisine girecektim. Siz buna mâni oldunuz ve "Manastırda daha iyi yetişirsin,, diyerek beni Manastır idadisine gönderdiniz. Şimdi hatırladınız mı?

Mustafa Kemalin bu kısa izahatı Hasan Beyin hatıralarını aydınlatmağa kâfi gelmişti. Mustafa Kemal devam etti:

— Tahmin ve teşhisiniz doğru çıktı, ben hakikaten dediğiniz gibi daha iyi yetiştim, fakat şimdi bir felâketle karşılaşmış bulunuyorum. Sizi namuslu bir adam olarak tanıdığım için bugünkü vaziyetimin felâketli cihetini de size anlatmaktan çekinmiyeceğim.

Miralay Hasan Bey, Mustafa Kemalin halini anlamış olacak ki ona:

(Devamı 9 uncuda)

BİLMECE, BULMACA

Bu resimde yolunu kaybetmiş bir yolcu vardır. Can kurtaran köpekleri onu arıyorlar. Siz de arayın, bakalım bulabilecek misiniz?

Cevaplar, 15 gün içinde TAN - Çocuk adresine gönderilmiş bulunmalıdır. Geç kalan cevaplar gelmemiş sayılır.

Geçen Bulmacamızdan Hediye Kazananlar

5 Mart 1938 tarihli mecmuamızdaki "Bilmece - Bulmaca" yı doğru halledenlerden hediye kazananların listesi:

Birer "kesip yapıştırma" albümü kazananlar :

İstanbul Pertevniyal lisesi 81 İsmail Koçkapan, Ankara Necatibey okulunda Ahmet Akçadoğan, Adapazarı Sabihahanım ilkokulu 417 Muzaffer, Kayseri lisesi 633 Zihni Eren, Adana - Osmaniye 7 Kânunusani okulunda 103 Ali Güleryüz.

Birer "resim örneği albümü" kazananlar:

Kayseri lisesi 502 Muzaffer, Muğla orta okul fransızca muallimi oğlu Mete Başko, Adapazarı orta okul 163 Nihat Tuğcu, Gaziantep lisesinde 860 pansiyoner Halis Erdoğan, Adana İnönü ilkokulunda 155 Osman, Konya Kız tatbikat okulu 4 üncü sınıf 118 Açlan, İstanbul Vezneciler 6 ıncı okul 180 Neclâ Öztoprak, Edirne Kaleiçi İstiklâl ilkokulu 156 Füsun Baykal, Eskişehir Sakarya okulu 526 Cenan Öncü, Çerkesköy ilkokulu 280 Şükrü Es:.

Birer "büyük suluboya" kazananlar:

Ankara Harp okulu fenni vasıtalar makinisti Nedim vasıtasile Süleyman, İstanbul Kasımpaşa Nalıncı yokuşu 64 numarada Şerefnur Ayten, Fakılı ilkokulunda 32 Nesime Güldemet, Çerkesköy ilkokulunda 163 Fehmi Arda, Adana Sarıyakup mahallesi mümessili Sabri oğlu Y. Ziya Kumsel,

Birer 'Küçük suluboya" kazananlar:

Karabük demir çelik fabrikasında tercüman Necdet vasıtasile Cahit Tüzünkan, İstanbul Karaköy Fermeneciler 97 numarada Hasan, Konya orta okulu öğretmenlerinden Nazmi kızı Ayten Özek, Mersin Yoğurtpazarında İstiklâl aşevinde Muharrem, İzmit demiryolu tütüncü Abdullah oğlu Sadullah.

Birer "büyük kutu kalem boyası" kazananlar:

Bergama Zübeyde ilkokulu askeri hastahane cilt mütehassısı Kemal oğlu İsmail Erensoy, Çorum orta okul türkçe muallimi Mahmut Ragıp oğlu Orhan Erten, Afyon lisesi 132 N. Fırat, Afyonkarahisar lisesi 575 İsmail Taşkit.

Birer "küçük kutu kalem boyası" kazananlar:

Balıkesir Savaştepe Yatı okulu 304 Salim Özgün, Gaziantep Karagöz caddesi gümrük sokağı 7 numara Ahmet vasıtasile Kemal, İstanbul Beşiktaş eski Mezarlık sokağı numara 28 Hikmet, Maraş Öztürk caddesi 36 numarada Selman Yüksel, Adana Telgraf muavininin kızı Afife Ulak oğlu.

Birer "mürekkepli kalem" kazananlar:

Fatih Kıztaşı Selâmet apartımanı Vedat, 20 inci ilkokulda 63 Sevinç, Aksaray 97 numarada Muallâ, Eyüpsultan Arif Başer eczahanesinde Hüseyin Cahit, Beyazıt Demiröz apartıman Ali Ertürk.

Birer "Albüm" kazananlar:

Bursada Tophane Orhangazi çıkmazı 40 numarada Türkân, İzmit Yukarıpazar Fırın sokağı 4 numarada Saffet Meriç, Kırkağaç Cümhuriyet meydanında berber Hüseyin Alp, Kınalıada komiseri kızı Şükran, Ankara Yenişehir Emciler caddesi Ali Nazmi apartımanı Ayfer Aksoy.

Birer 'kart" kazananlar:

Antalya hastahanesi idare memurunun kızı Muattar Akıncı, Malatya Akpınar caddesi Bakırcı Beyros oğlu A. Gürleakır, Kayseri lisesi 18 Mehmet, Samsun Salâhiye mahallesi Düz sokak 18 numarada Zehra Şakar, Afyonkarahisar Millet hamamı müsteciri oğlu Ahmet.

TAN - Çocuk Bilmece Kuponu

Bilmece hal kâğıtlarile beraber bu kuponun herhalde gönderilmesi lâzımdır. Kuponsuz gönderilen kâğıtlar gelmemiş addedilir.

Faydalı bilgiler :

Şaşılacak Bir Buluş

Biz beyazlar bilgimizle iftihar ederiz. Daima siyahları, vahşileri hor görürüz. Halbuki onların da ne büyük buluşları ve marifetleri vardır.

Mesele, Amerikada Kolumbiya denilen bir memlekette yerli Hintlilerin şöyle bir buluşları mevcuttur:

Bu Hintliler, geceleri dışarı çıktıkları vakit gözlerine bir nevi yağ damlatıyorlar. Bu yağ vasıtasiyle gece ne kadar karanlık olursa olsun önlerindeki bütün eşyayı, artalık aydınlıkmış gibi görüyorlar.

Gözlerine damlattıkları bu yağ, görme sinirleri üzerine tesir ediyor ve gözün görme hassasını kaybettirmiyormuş..

Çine Dair

— Cenubî Çinde bir adam bir ev yaptırmış. Fakat duvarları aşağıdan yukarı değil, yukarıdan aşağı inşa etmiş ve mükemmel bir ev meydana çıkarmış..

Çinliler hastalanınca tabii doktor çağırırlar. Fakat gelen doktora hemen para vermezler.Doktorlar hastaları iyi edinciye kadar bedava tedavi etmiye mecburdurlar. Hasta ancak iyileşirse doktorun para almıya hakkı olabilir!

(Bu usul bizim memleketimizde de tatbik edilse ne iyi olurdu değil mi?. (TAN — Çocuk)

Çinliler serinlemek için soğuk şey değil sıcak şeyler içerler.

Yazısız büyük hikâye :

Akbaş Kaplan Kılığına Girince..

Sokakta nekadar çocuk varsa hepsini darmadağın etti.

Yazısız hikâye :

SEYYAH AMCA YAMYAMI NASIL KAPANA KOYDU?

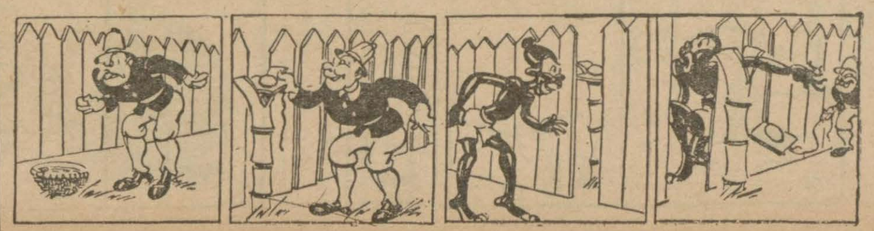

TAN ÇOCUK MECMUASI

No. 72 — 19 Mart 1938 — Her Cumartesi Çıkar

Çocuklara fıkralar :

BUGÜNÜN BÜYÜKLERİ :

Tayyareci Mikael Gromov

Mikael Gromov Sovyet Rusyanın en büyük tayyarecisidir. Bugün otuz dokuz yaşında bulunuyor.

Sayısız muvaffakıyetleri vardır. Bunlar saymakla bitmez. En son ve büyük muvaffakıyeti iki arkadaşiyle beraber kutup yoluyla Amerikaya geçmesidir.

Gromov asıl pilottur. Maksim Gorki tayyaresini yapanların başında gelir, bu büyük tayyare 1935 te büyük bir kaza neticesinde parçalanmış yanmıştır.

Fakat bereket versin, ki Gromov o sıralarda rahatsızlanmış ve sefere iştirak etmemişti.

Dünya mesafe rekorunu kırmıştır. Yere inmeksizin katettiği mesafe 12,000 kilometredir. Dünya mesafe rekoru 1932 de bir Fransız tayyarecisi tarafından 10601 kilometre olarak tesis edilmişti. Ve hiç kimse bu rekoru geçmemişti.

Gromov büyük bir farkla yeni bir rekor kurmuştur.

Geçen Haziranda üç arkadaşiyle beraber Moskova — San Fransisco seferini muvaffakıyetle yapmış ve şöhreti birdenbire bütün dünyaya yayılmıştır.

Bu yolu yere inmeksizin 3 arkadaş 62 saatte geçmişlerdir. Bunun için birçok müşkül ve zor şartlarla çarpışmışlardır.

Kanadadan geçerken 5400 metre yüksekliğindeki dağların üstünden aşmışlar, rüzgârlarla, fırtınalarla savaşmışlardır.

Bugün tayyareci Gromov en büyük ve kahraman adamlar sırasına geçmiştir. Bu büyük kahramanın 19 yaşında bir oğlu var. Oğlu da babası gibi tayyareci ve pilottur.

Bu genç tayyarecinin de babasının yerine geçmesi beklenir değil mi?

F B.

Kekemelikten Kurtulmak İçin

Eğer kekeme iseniz kurtulmak için şu basit çareyi deneyin: Hergün beş veya on defa:

"Kralın kunduraları kurudur.,, cümlesini tekrar edin! Bunu on, on beş gün tecrübe edin; kekemelikten kurtulursunuz!

Bobi Polisi Nasıl Kafese Koydu ?

1 — Bobi sokağa "burunluk,, suz çıkmıştı.

2 — Aksilik olacak; hemen onu bir polis gördü.

3 — Bobi polisi görünce hemen tersyüzü döndü ve kaçmıya başladı. Polis te arkasından habire koşuyordu.

4 — Bobi bir evin içine girdi; mutfakta, telden yumurta sepeti görünce rahat bir nefes alarak "kurtuldum!,, diye söylendi.

5 — Uzman kafasını sepetin içine daldırdı.

6 — Artık korku yok: Burunluk tamamdı şimdi

7 — Polis gelince Bobi'nin burunluğunu görerek şaşırdı. Şimdi ona birşey yapamazdı. Bobi istifini bozmadan yavaş adımlarla yoluna devam etti.

Neclâ

Annesi dün Neclâyı
O güzel, parlak ayı,
Oturtup kucağına
Baktı güller bağına.
Dedi: "'Çok çalışırsan;
Mektebe alışırsan,
Göve yükseleceksin,
Her şeyi bileceksin...

Neclâ da, anneciğim,
Dedi, bir taneciğim;
Daha uyurken sen,
Her sabah erken erken
Derslerime başlarım
Sever arkadaşlarım.
Gülle, bülbül eşimdir,
Kitaplar güneşimdir.

İşte küçük yavrular,
Kalmasın kafanız dar.
Neclânın sözlerini
İnsanlık özlerini
Kafanıza işleyin,
Denizden genişleyin!

A. R. Gencaydın

Çocuklara hikâyeler :

KAPLAN

Bay Ömer adında genç bir adam, karısı ve çok sevimli çocuğuyla beraber para kazanmak ümidiyle Hindistana gitmişti.

Bay Ömer orada umduğunu bulamadı. Bütün ümitleri boşa çıkmıştı. Fakat bir gün tanıdığı büyük bir adam ona uzaklarda bir iş buldu.

Bu haberden, kendisi kadar sevinen karısıyle beraber yol hazırlığına başladılar. Yolculuk zorluydu. Çünkü gidecekleri yere araba, otomobil, tren işlemiyordu. Ancak yerlilerin bir çeşit arabalariyle yolculuk yapabileceklerdi. Yollarda otel ve han gibi şeyler bulunmadığından yanlarına çadır ve lüzumlu şeyler aldılar.

Bir kaç Hintli de beraberlerindeydi.

Seyahatin ilk günü sessiz ve hâdisesiz geçti. İkinci gün vahşi ve karanlık bir orman kenarında gecelemek için çadırları kurdular. O zaman karısı:

— Geceyi burada mı geçireceğiz? Diye kocasına korkuyla sordu. Ya, yılanların kaplanların hücumuna uğrarsak ne yaparız?

Kocası:

— Sıkılma, karıcığım diye onu teselli etti. Ne yapalım; mecburiyet.. Sabaha kadar ateş yakar ve vahşi hayvanların üzerimize saldırmasını önleriz.

Genç kadın küçük yavrusunu öpüp okşadıktan sonra onu beşiğine yatırdı. Sonra kocasının yanına seyahat elbisesile uzandı.

Çadırın dışında, Hintliler ormandan topladıkları kuru odunları yakarak güzel bir ateş meydana getirdiler. Ve nöbet beklemiye başladılar. Fakat nöbet sırasında beraberlerinde getirdikleri pirinç rakısından birer yudum içelim diyerek şişeleri boşalttılar. Ve sarhoş olarak sızdılar.

Ateş tazelenmediği için hızını kaybederek yavaş yavaş söndü. Atık ortalıkta ormanın hışıltısından başka bir ses duyulmuyordu..

Gece yarısına doğru anne havkırarak yatağından kalktı:

— Yavrum! diye bağırdı.

Kocası uyanarak:

— Ne oluyor? dedi.

— Müthiş bir rüya gördüm. Çocuğumuzu bir kaplan kapmış götürüyordu..

— Kâbus geçirmişsin, haydi yat uyu!..

Fakat bu sırada genç kadın daha hızla ve dehşetle haykırdı. Çocuğu beşikte yoktu.

Bir sıçrayışta ayağa kalkıp dışarı fırladı. Ay ışığının altında, ormana

doğru giden yolda bir kaplan gördü. Kaplanın ağzında bir sargı vardı. Bu çocuğundan başkası değildi.

Bay Ömer de dışarı fırlamış ve Hintlileri uyandırarak kaplanın peşine düşmüştü.

Kaplan önde, onlar arkada geniş bir meydana geldiler. Ellerinde tüfekler vardı. Kaplan orada durdu ve ağzındaki paketi yere bırakarak avını yemeden evvel gerindi..

Küçük bağırmıyordu. Annesi koşmak atılmak istedi. Fakat Bay Ömer karısını kolundan tutarak:

— Böyle çılgınlık yapma!. Küçük bir gürültü ve ihtiyatsızlık çocuğumuzun ölümüne sebep olur! dedi.

Bay Ömer silâhını çekti. Nişan aldı. O zaman karısı:

— Aman Yarabbi, çocuğu öldürürsün! diye bağırdı.

Fakat silâh patlamış ve kaplan yere serilmişti. Genç kadın bayılmıştı. Hintliler fırlıyarak çocuğu kucaklayıp getirdiler.

Kendine gelen genç kadın çocuğunu kollarına aldı ve kâh gülerek kâh ağlıyarak onu kucaklamıya başladı.

Ertesi gün yolculukları sona ermişti.

Bay Ömer kaplanın derisini yüzdürmüştü. Şimdi küçük, canı istediği vakit kaplanın pöstekisi üzerinde yuvarlanıp duruyordu..

Yıllar geçti. Küçük büyüdü, evlendi, çocuk sahibi oldu. Fakat kaplan pöstekisini yanından ayrımamıştı. Çok zaman pöstekiyi işaret ederek çocuklarına küçükken başından geçen korkunç macerayı anlatır, küçükler de onu tatlı, tatlı dinlerlerdi..

F. B.

Alpla Babası

Küçük yazıcılar için:

YAZI MÜSABAKAMIZ HAFTAYA BAŞLIYOR

Hani bir ata sözü vardır: "İşlemiyen demir paslanır!„ derler. Bu doğrudur çocuklar.. Öyle zekâlar, öyle kabiliyetler vardır ki işlemezse, çalışmazsa körleşir. Yazı yazma kabiliyeti de öyledir. İşlemezse söner, gider. Bugünün küçük okuyucuları arasında, yarının büyük yazıcıları saklıdır. (Tan - Çocuk) onları arayıp bulmak, dikkatle titizlikle yetiştirmek işini büyük bir vazife biliyor. Küçük yazıcılar, bu maksatla sizin için bir yazı müsabakası açıyoruz. Bu hem sizin kafanızın işlemesine, fazla okumanıza yardım edecek, hem de sizlere küçük hediyeler kazandıracaktır. Müsabaka üç kısımdan ibarettir:

1 — 300 kelimeyi geçmemek üzere nesir, küçük hikâye, fıkra müsabakası.

2 — Çocuk şiirleri müsabakası.

3 — Karakalem, sulu boya, yağlıboya resim müsabakası.

Bütün bunlar, (Tan - Çocuk) adresine gönderilmelidir. Aralarında bir seçim yapılarak, muvaffak olanlar kendi fotoğraflarile birlikte bu sütunlarda basılacak ve nihayette ayrı ayrı hediyeler verilecektir.

Tam Saatinde Kalkmıyan Koca..

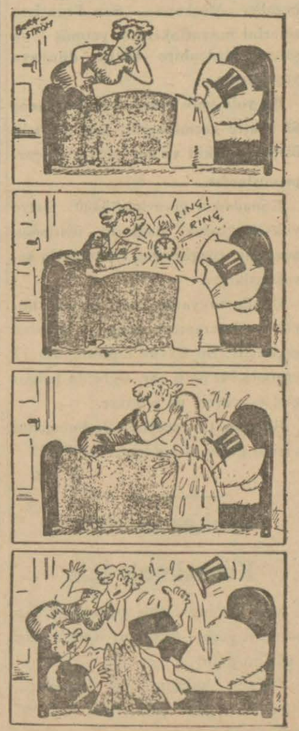

Karısının emeği boşuna gitti..

Kahkaha

Haberin Yok Galiba

Küçük Afacana bir gün babası kızarak sırtına bir tekme savurdu. O zaman Afacan hiddetle:

— Baba sen ne kadar bilgisizsin! Diye bağırdı. Sırtımın etten yapılmış olduğundan haberin yok galiba..

Ninesi Yeniden Evlenmiş

Patron çırağına — Dört sefer dir dedem öldü diye izin alıyorsun? Bu defa da ayni mazeret; olur mu hiç?

Çırak — Ne yapayım efendim, ninem yeniden evleniyor da ondan.

Aslan Payı

Anne — Pasta dan kardeşine aslan payı verdeğini vadetmiş in amma, pastanın hepsini yemişsin!

Çocuk — Ne yapayım anneciğim! Aslanlar pasta yemezler de ondan..

Talihsiz Adam

— Benim hiç taliim yok:

— Neden, ne oldu?

— Anlatayım da hak ver. İki komşum var. Biri şarkı söyler öbürü de piyano çalar. Geçen gün bir kazaya uğradılar. Piyano çalan sesini, şarkı söyliyen kolunu kaybetti. Aksiliği görüyor musun? İş nasıl tersine oldu! Talisiz değil miyim?

Acayip Bir Güreş

Bu gördüğünüz pehlivanlar iki kardeştir. Babaları Japonya İmparatoruydu. Kendisinden sonra hangi oğlunun İmparator olmasını bir türlü seçememişti. Nihayet iki çocuğun arasında bir güreş müsabakası tertip etti. Bu güreşte galip gelen İmparator olacaktı..

Müsabakayı İmparatorun küçük oğlu kazanarak İmparatorluğa geçmiştir. İşte resim iki İmparator namzedinin büyük güreşlerini gösteriyor.

Talihsiz Bir Kuş

Bu kuşcağız bir gün mesut bir halde uçarken ansızın düşüp öldü müştür.

Zavallıcığın ölümüne sebep bir golf topu olmuştur. Top gagasına hızla çarpmış ve onu öldürmüştür.

Uzak Akraba

— Bu genç adam akraban mı oluyor?

— Evet uzak bir akraba.

— Ne kadar uzak..

— On beş derece uzak.. On beş kardeşin en büyüğü o, en küçükleri de benim.

Kurnaz Talebe

Anne oğluna — Vazifeni neden bu kadar küçük yazı ile yazıyorsun?.

Çocuk — Öğretmen yanlışları görmesin diye.

İŞTE BUNU BİLMİYORDUM !

Âbide Yerine Geçen Ağaç

Bu ağaç Amerikanın Kaliforniya yerlilerinden bir Hintli reisin namına heykel olarak dikilmiştir. Bundan güzel, tabii ve mütevazi bir heykel tasavvur etmek imkânsızdır değil mi?...

Elli Senelik Şapka

Bu adam Amerikalıdır. Başındaki şapkayı elli senedir giyiyor. Hâlâ eskitmemiştir. Halbuki karısı aksine olarak her mevsim dört beş şapka değiştirmektedir.

En Süratli Kuşlar

En süratli kuş, kuşlar kralı kartaldır zannetmeyin; hayır.. Kırlangıç bile kartaldan daha süratli gider. Meselâ kırlangıç saatte 45 kilometre katediyor.

Dolaşıcı güvercinlere gelince onların sürati saatte 72 kilometredir. Keklik te çok süratli uçar. Halbuki görünüşte ağır ve hantaldır; fakat onun da hızı saatte 80 kilometredir.

Şahinin vasati sürati saatte 95; yabani kanaryaların ise 135 kilometredir.

En süratli kuşlar bu yabani kanar yalardır.

İki Kuyruklu Buzağı

Amerikada, bir çiftlikte bir inek iki kuyruklu bir buzağı doğurmuştur.

Buzağının resmi budur. Kuyruğun biri arkada biri de öndedir.

Bu iki kuyruk ok işaretlerile gösterilmiştir.

Oyun ve eğlence :

Bu Resmi Tamamlayınız !

Bu resim eksik yapılmıştır. Onu tamamlıyabilir misiniz?

Yumurta Yarışı

Odanın bir ucuna küçük kahve fincanları sıralayın. Şimdi her oyuncu elleri arkadan bağlanmış, yere bağdaş kuracak. Ağızlarına da bir kaşık, bu kaşığın içine de bri yumurta konacak. "1, 2, 3,„ sayılınca oyuncular hiç ellerini çözmeden, kaşığındaki topu düşürmeden karşısındaki fincanlara gidecektir. Yine hiç ellerini filân çözmeden eğilip kaşığın içindeki yumurtayı düşürmeden fincanın içine koymıya uğraşacak. Bunu ilk yapan oyuncu oyunu kazanır.

RESİM BOYAMA

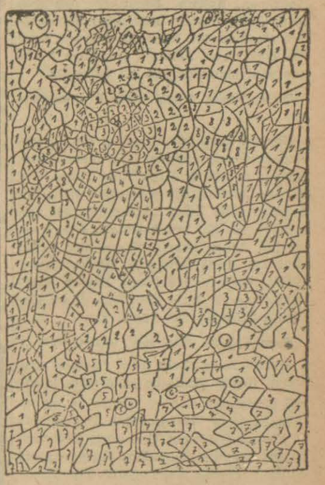

1 — Açık mavi. 2 — Mor.
3 — Siyah. 4 — Kırmızı.
5 — Kahve rengi. 6 — Sarı.
7 — Yeşil. 8 — Beyaz.

Çok güzel bir lâvha meydana çıkacak.

Yazısız hikâye :

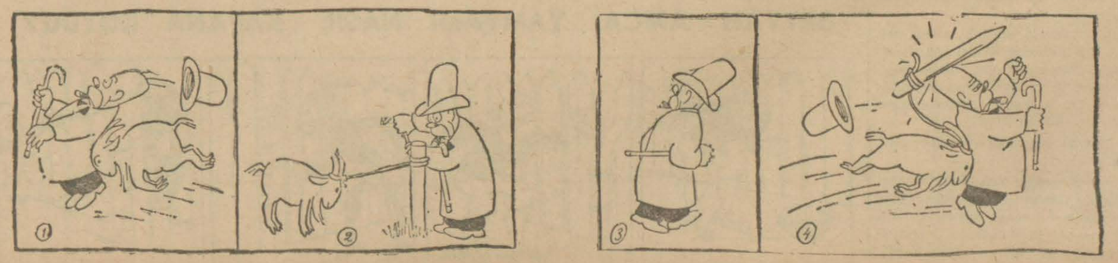

ŞEYH ŞAMİL

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

– No: 4 –

Şamil Mücadeleye Girdiği Yıllarda Şimalî Kafkasya

Şamilin, yirmi yaşına kadar geçirdiği bedenî ve ahlâkî istihaleleri anladık. Şimdi biraz da onun tahsil hayatını tetkik edelim.

Bu hayatı iyice anlamak için o muhitin ilim ve irfan vasıtaları hakkında küçük bir fikir edinmek lâzım.

Mehazlarımızdan öğreniyoruz ki; Şimalî Kafkasya, asırlardanberi ilme en çok kıymet ve ehemmiyet veren bir yerdir. Zaten Şarktan münevver bir kafa ile gelen Türkler, buraya yerleştikten sonra, saf ve sade medeniyetlerini burada da üretmek istemişlerdir. Fakat hâdisat, göz açtırmıyordu. Komşuları, rahat vermiyordu. Pek çok zamanları, mütemadî harpler ve mücadelelerle geçiyordu.

Nihayet, Arap istilâsı başlamıştı. Bu büyük dalga, Kaf dağlarına kadar dayanmıştı.

Vâkıa bu coşkun dalga, oralarda pek çok zaman kalamamıştı. Fakat çekilirken, kuvvetli bir rüsup bırakmıştı. O da, Arap dili ve Arap ilmi...

Arap dili, katî bir şekilde hâkim olamamıştı. Ancak şu var ki, orada kalan Arap hocaları, dinî tahsil için bu lisanı her köşeye yaymışlardı.

Lisan, ikiye ayrılmıştı. Biri, konuşma lisanı... Her kabile, kendi öz dili ile konuşuyordu. Ve bu dilin bir tek kelimesini bile, hiç bir lisana feda etmiyordu.

Diğeri de din ve tahsil lisanı... Mekteplerde, Arap harfleri kullanılıyordu. Çocuk, okumayı yazma bu harflerle okuyor; ve bu harflerle yazılmış olan kitaplarla tahsiline devam ediyordu.

Halk, okumaya yazmaya hevesli idi. Şimalî Kafkas halkının yüzde sekseni, Arap harfleriyle yazmayı ve okumayı öğrenmişti. Ve bunların arasında da din ilimlerinde temayüz eden birçok mühim adamlar yetişmişti. Ve bu adamlar, İrana, Efgana, Bağdada, Arap diyarlarına, Osmanlı memleketlerine hicret ederek mühim mevkilere geçmişlerdi.. Osmanlıların (ilmiye tarihi) tetkik edilecek olursa, bu zümrenin yüksek makamlarına çıkan zevat arasında epeyce mühim şahsiyetler bulunur.

O yalçın kayaların, o muzlim ormanların içinde, bu derece yüksek feyiz ve irfan kazanmak, hayrete şayan derecede garip gelir. Fakat bu öyle bir sırdır ki, bunu ancak Kafkasyanın (teşkilâtsız maarif) i halletmiştir.

Mehazlarımız, bize bu sırrı şöyle naklediyor:

[Ne kadar, ve ne derecede zengin olursa olsun, hiç bir kimse oğlunu evinde okutmaz. Evinde değil, hattâ köyünde okuması bile ayıp sayılır... Küçük yaşta başlıyan ibtidaî tahsil; kendi köyünde ve ebeveyninin gözüönünde çarçabuk bitirildikten sonra; on, on iki yaşına gelen çocuk, büyük köylerden birine götürülür, oradaki mektebin hocasına teslim edilir. Bu mektep; ekseriya camilerin yanında, müştemilâtı bir binadan ibarettir... Çocuğu mektebe götürenler, bir hayli helva, börek, pirinç, yağ, şeker, mevsimine göre meyve, çocuğa lâzım olacak kâğıt, kalem gibi şeyleri de beraber götürmeyi ihmal etmezler... Götürdükleri şeylerin, yiyecek kısmı, mektebin hocasına ait bir hediyedir. Fakat bu hediye; hoca tarafından, derhal talebelere taksim edilir.

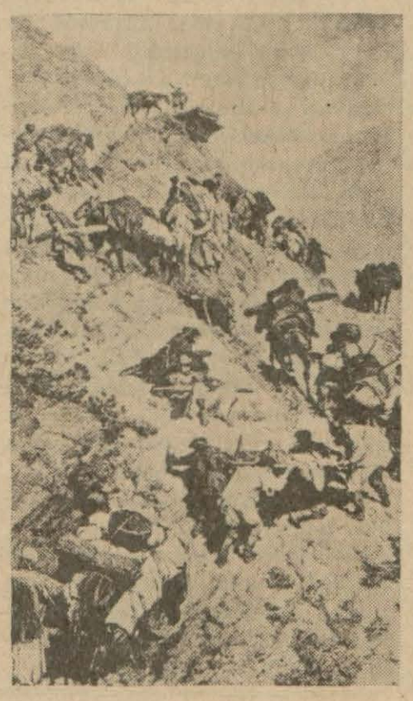

Şeyh Şamilin mücadelelerine sahne olan sarp kayalıklarda bir çarpışma

Artık, talebe velisinin işi bitmiştir. Bundan sonra çocuğuna, bir tek çörek değil, bir üzüm tanesi bile vermek veyahut göndermek hakkına malik değildir. Çünkü o çocuk, ebeveyninin velâyetinden çıkmış, mektebin bulunduğu köyün himayesine girmiştir.

Köy, kendi mektebine tevdi edilen çocukları yedirmekle, içirmekle, mükelleftir. Mektebin en kıdemli bir talebesi, hoca namına, mektebin idare âmiridir. Köyü en iyi tanıyan çocuklardan, yardımcıları vardır. Bunlar, muayyen zamanlarda köyün evlerini dolaşırlar. - herkesin kudretine göre - mektebin muhtaç olduğu iaşe maddelerini toplarlar.

Hiç bir evden hiç bir kimse, bu talebelere karşı en küçük bir müşkülât ve en hafif bir kısırganma göstermez. Her ev, istenilen şeyi sevine sevine verir. Böylece de Türklüğün içtimaî hayata olan hürmetkârlığı gösterilir.

Yemekler, mektepte pişer. Pişirenler de, talebelerdir... Yemek saatleri, muayyendir.

O saat geldi mi, talebeler tarafından sofralar kurulur. Yemekler ortaya konur.. Talebelerin en büyüğü:

— Vaha!...

Diye bağırır. Bu sesi işiten çocuklar, derhal sofra başına gelir; herkes kendine mahsus olan yeri alır. Yemek vaktini ihmal eden, bu davete icabet etmiyen talebe o gün, açtır.

İlim kudreti yüksek olan hocaların mekteplerinde, tahsil dereceleri de yükselir... İslâm fıkıhı, İslâm felsefesi, İslâm tarihi ve edebiyat öğretilir. Fakat bunların hepsi, Arap lisanı iledir. Zekî ve kabiliyetli talebeler, tahsillerini bitirdikleri zaman, âdeta hocaların bütün ilim kudretine tevarüs etmiş gibidir.

Hocalar, talebeleriyle meşgul olmaktan, bıkıp usanmazlar. Ne biliyorlarsa, bunun hepsini talebelerine öğretmeyi... Ve olgun bir talebe yetiştirmeyi, kendileri için büyük bir şeref sayarlar.

Bazı büyük köylerde yaşıyan âlim hocaların mektepleri, âdeta birer fakültedir. Burada o âlim hoca, yalnız kendi ihtısasına dair dersler verir. Bu hal, son Rus inkılâbına kadar böylece ananevî bir şekilde devam etmiştir.)

İşte; Kaf dağlarının arasına sıkışan, ve dünyanın her köşesinden ayrı yaşıyan (Avarlar ülkesi) ndeki irfan ve tahsil sistemi...

***

Şamil de, —bütün o havalinin münevverleri gibi— bu ananevî sistem içinde yetişti.

İlk okumasını, kendi köyünde bitirdikten sonra, bir gün babası onu aldı.. (Betliha) köyüne götürdü. (Seyh Celâlettin) isminde bir zatın orta tahsil mektebine yerleştirdi.

Şamil, bu mektebe geldiği için çok sevindi. Çünkü, (Mohammed) isminde çok candan bir arkadaşı vardı ki; o da bu mektepte idi. Mohammed'in bir adı da (Gazi) idi. Bu isim, Avaristanda çok sevilir.. Ve büyük enerji gösteren çocuklara verilir.

Gazi Mohammed, Şamil'in üç kapı aşırı komşusu idi. Kendisinden dört yaş büyük olmasına rağmen, Şamil ile onun arasında, derin bir samimiyet husule gelmişti.

Gazi Mohammed de, başka çocuklara benzemiyen garip bir ruha malikti. O da, tıpkı Şamil gibi, sükûn ve inzivayı severdi. Bu iki çocuk, işlerinin olmadığı zaman derhal birleşirler.. Köyün kenarında sakin ve şairane bir köşeye çekilirler.. Orada; çok az, fakat çok temiz konuşarak saatlerce vakit geçirirledi.

Gazi Mohammed; lüzumsuz bir tek kelime söylemeyi bile sevmezdi. Çocukluğuna rağmen, sözlerine tamamiyle hâkimdi. Ve ayni zamanda, tok sözlü idi. Fakat; söylerken kelime seçmekte..

(Devamı var)

Mukaddes Tabanca

(Başı 6 ıncıda)

— Büroma buyurunuz, orada görüşelim, dedi.

Hasan Beyin mesai odasında Mustafa Kemal ona vaziyeti, nasıl kaçtığını, nasıl gayrikanunî bir surette geldiğini, nihayet maksadı ne olduğunu, hiçbir noktayı saklamaksızın teşrih etti.

Mustafa Kemali dikkat ve sükûnetle dinliyen Hasan Bey:

— Çocuğum, dedi, sen herşeyi yıktıktan altüst ettikten sonra buraya gelmiş bulunuyorsun, ben şimdi sana ne yapabilirim?

Mustafa Kemalin cevabı:

— Ne yapacağınızı ben değil, siz takdir edeceksiniz. Görüyorsunuz ki ben milletime faydalı olabilecek bir hale gelmiş bulunuyorum. Siz bu fikirde değilseniz ve bu azmimde bana yardım etmezseniz hayatım tehlikeye girer. O vakit ben de başka çare düşünmek mecburiyetinde kalırım. Kendi başıma düşünüp bulacağım bu çare beni belki muvaffak edebilir, fakat edemezse o vakit ben, bu yetişmiş adam, hiç olurum. Beni hiç olmaktan kurtarmak şu dakikada sizin ellerinizdedir. Size söz veririm beyefendi, öyle hareket ederim ki size zerre kadar mesuliyet terettüp ettirmem.

Muayene Odasında

Hasan Bey yüksek namusu ile Türkiyede inkılâp olmasını istiyen ve onu yapacakları yetiştirmeği ve onların yetiştirilmesini istiyen ve bununla uğraşan bir adamdı. Mustafa Kemal onun Selânik Askeri Rüştiyesi talebesi olduğu günden beri dikkat nazarını celbetmiş olan bir çocuk olduğu için bütün tavsiyeleri o günün kanun, nizam ve ahlâk kaidelerinden üstün olan inkılâpçılık düşüncesile hareket ediyordu. Onun içindir ki Mustafa Kemale şu tavsiyede bulundu:

— Vaziyet hakikaten dediğiniz gibi fena ve tehlikelidir. Şu dakika hatırıma gelen çareyi size söyliyeyim: Müşiriyet makamına bir istida ile müracaat ediniz, hastalığı nızdan bahsederek tebdilihava talebinde bulununuz. Fakat sadece Erkânıharbiye yüzbaşısı Mustafa Kemal diye imzalayınız. Ben bu istidayı Heyeti Sıhhiyeye havale ettirir. Sıhhiye Reisi İskender Paşayı, ayrıca görerek lâzımgelen vesayada bulunurum. Pek söz veremem amma umarım ki muvaffak olursunuz.

Ertesi gün Mustafa Kemal, Selânik Askeri hastahanesinin muayene odasında, birtakım genç doktorlar arasında, muayene edilmektedir. Ondan hastalığını soruyorlar. Fakat o sarih bir cevap veremiyor. Yalnız arada sırada hastalığımın mahiyetini İskender Paşa Hazretleri bilir diyor. İskender Paşa hakikaten Hasan Beyden tavsiye almış, fakat bunu hastanedeki doktorlara söylemeği unutmuştu. Nihayet Paşa meseleyi hatırlıyor ve Mustafa Kemale bir raporla dört ay Selânikte tebdilihava kararı veriliyor. Bu rapor İstanbula gönderiliyor.

Kazanılan Zaman

Mustafa Kemal, artık saklanmağa ve hüviyetini gizlemeğe lüzum görmeden gayesi uğurunda çalışabilecektir. Derhal işe koyuluyor ve arkadaşlarından Hatip Ömer Naciyi, topçu zabitlerinden Hüsrevi, sınıf arkadaşı ve o tarihte Selânik Askeri Rüştiyesi Tarih ve Edebiyat muallimi Hakkı Bahayı buluyor, bunların delâletile Selânik Muallim mektebi müdürü Hoca Mahir ve Selânik Askeri Rüştiyesi Müdürü Bursalı Tahirle tanışıyor. Bunlar Mustafa Kemalin hazırladığı inkılâba Makedonyada ilk girenlerdir.

Ev sahibi Hakkı Baha yeni evlenmiştir. Mustafa Kemal, arkadaşlarile burada toplanmağa karar veriyor. Hakkı Bahanın evine gidiliyor. Hakkı Baha, arkasına giymiş olduğu süslü bir Japon pijamasile kendilerini karşılıyor. Hakkı Baha o zaman musikiye meraklı idi, flüt çalardı. Bu evin tarihî bir kıymeti ve manası vardır. Çünkü Mustafa Kemalin Şamda tesis ettiği ihtilâl komitesinin Makedonya teşkilâtı bu evde kurulmuştur.

Mustafa Kemal ve arkadaşları bir masa etrafında toplanıyorlar. Mustafa Kemal cebinden bir kartvizit çıkarıyor, bunun üzerinde yazılı üç beş maddeyi arkadaşlarına okuyor, arkadaşlar Mustafa Kemalin tasavvur ve teklifini aynen kabul ediyorlar.

Şimdi hafif bir merasim işi kalmıştı: Komiteye sadakat yemini!

Mustafa Kemal, bu yeminin silâh üzerine yapılmasını teklif etti; çünkü, inkılâbın yürüyebilmesi için icabında müracaat edilecek vasıta gene silâhtı. Silâh sözü üzerine pijamalı Edebiyat Hocası cebini yoklarken Mustafa Kemal topçu zabiti Hüsreve dönerek silâhın var mı? dedi. Hüsrev "var efendim,, cevabile tabancasını çıkardı. Mustafa Kemal tabancayı aldı ve masanın üstüne koydu.

— Arkadaşlar, dedi. İnkılâp için bu silâh üzerine yemin ediyoruz, unutmayınız ki burada biribirimize verdiğimiz söz inkılâp sözüdür ve onun olması için icabında, silâh kullanmaktan da çekinmiyeceğiz!

Arkadaşlar, birer birer bu silâhı alıp öptüler ve onun üzerine yemin ettiler. Bu merasim bittikten sonra Mustafa Kemal topçu Hüsreve dönerek: "Al silâhını, dedi, bu silâh mukaddes bir silâhtır; onu iyi sakla! Bir gün bana verirsin!" Ve filhakika öyle olmuştu.

İZTİRAP.....

Sonra; Şayanı Hayret Tedavi!

Kelimeler, bunu ifadeden âcizdirler

Bayan M. A. "Zevcimin ne yaptığını bilmiyorum" diye anlatıyor:

Yakılarımız olmadan sırt ağrısından son derece iztırap çekiyordu. Bir çok tesirsiz ve ucuz ilâçlara baş vurduk. Vakit ve para kaybetmekten başka bir netice vermedi. Nihayet ağrıyan yere bir ALLCOCK yakısını koydu. Yaptığı anî tesiri ve temin ettiği şayanı hayret tedaviyi sözle ifade etmek gayri kabildir.,,

Neden sırt ağrısının tevlid ettiği acıklı darbelerine, veya siyatik ve iltihabi âsabın sonsuz sancılarına tahammül etmeli? Hemen bir delikli ALLCOCK yakısile bütün bu iztıraplara nihayet veriniz. Siz de bu yakıların şayanı hayret tesirini tecrübe ediniz. Saçtığı sıhhi sıcaklık, OTOMATİK BİR MASAJ gibi hemen ağrıyan yeri kaplıyarak bütün ağrıları defeder. Delikli ALLCOCK yakısı, kanın cereyanını tahrik, ağrıyan mafsallar kanın terakümünü men ve tam bir sükûn temin eder.

ALLCOCK yakısının terkibinde Capsicum, Frankinsense, Myrrhe vesaire gibi kıymetli maddeler vardır.

Hakiki ALLCOCK yakılarındaki kırmızı daire ve kartal markasına dikkat ediniz. Bütün eczanelerde 29,5 kuruşa satılır.

İcra Mütehassısı Ankarada

Adliye Vekâleti tarafından davet edilen Zühir üniversitesi profesörlerinden icra mütehassısı B. Leyman, dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir. Kendisini istasyonda müddeiumumi Hikmet Onat, icra reisi Hamdi, teşyi etmişlerdir.

Yok Yere Suç Uydurmuş

Feshedilen Dilsizler cemiyetinin reisi Süleyman, polise müracaat ederek cemiyet merkezindeki eşyaların çalındığını iddia etmiştir. Fakat, bu eşyaların Süleyman tarafından Cağaloğlu yokuşunda başka bir binaya nakledildiği anlaşıldığı için, şikâyetçi hakkında suç uydurmaktan takibata başlanmıştır.

★ Firuzağada oturan Ekremin idaresindeki otomobille şoför Fahrinin kullandığı 2640 numaralı taksi, Taksimde çarpışmışlardır.

★ Anadoluhisarında oturan İbrahim, bir para meselesinden arkadaşı Hüseyini yaralamıştır.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Mekteplerde Kurşun Kalem

Ağızdan ağıza dolaşarak hastalık yapan kurşun kalem..

Kurşun kalem minimini mekteplinin en lüzumlu, ondan dolayı pek kıymetli malıdır. Onunla yazı yazacak, hesap yapacak, resim çizecek. Kâğıdı, defteri bulunmazsa işini yine görebilir, beyaz duvarların üzerine kurşun kalemle insan yazı da yazar, hesap ta yapar, resim de çizer. Zaten hepimiz biliriz ki, çocuklukta, duvarların üzerine yazmak kâğıt üzerine yazmaktan daha keyifli olur.

Kurşun kalemle yazmak, çizmek için ucunu ıslatmıya lüzum yoktur ama, kurşun kalemin icat edildiğinden beri âdet olmuş, çocuklar onunla yazı yazmadan önce ağızlarına sokup ucunu ıslatmayı pek severler. Hele hesap vazifesini yaparken, kurşun kalemin ucunu ağıza sokmadan, üçle beşin sekiz ettiği insanın aklına bir türlü gelmez... Kurşun kalemin bir iyiliği daha var: Çürük dişlerin arasına birşey sıkışınca onu çıkarmıya da yarar.

Kurşun kalem minimini mekteplinin ağzına girip çıkarken yüzüne, yanaklarına da sürünür. Gözlerinden yüzüne ıslaklık —Bazan da cerahat— gelmişse onarla da bulaşır.

Sonra, minimini mekteplinin de. annesi veya babası gibi bazan kulaklarının içi kaşınır. Cebinde kibrit kutusu yok ki onun içinden bir kibrit çıkarıp kulaklarını onunla kaşısın. Kulaklarını da tabii kurşun kalemiyle kaşıyacak... Çocuğun başı da kaşınabilir, o vakit yine kurşun kalemini başına götürecek...

Minimini mekteplı kurşun kalemiyle bütün bu işlerini gördüğü vakit kimsenin bir şey demiye hakkı yoktur. Kalem onun kendi malı, onunla istediğini yapar.

Fakat, aksi gibi, kurşun kalem pek te çabuk kaybolur. Kaybolmasa da ucu kırılınca, kalemtıraş olmazsa, hiçbir işe yaramaz. O vakit kurşun kalemsiz kalan küçük mektepli, acele işini görmek için, arkadaşlarının birinden kurşun kalemini istemiye mecbur olur.

İşte o vakit kendisine hangi arkadaşı kurşun kalemini verirse o arkadaş büyük bir kabahat işlemiş olur. Çünkü...

Kızamık hastalığı ağızdan burundan ve gözlerden çıkan ıslaklıkla bulaşır.

Kızıl hastalığı yine burundan, boğazdan ve ağızdan gelen mikroplarla bulaşır.

Difteri hastalığının mikropları boğazda, burunda bulunduğunu çocukların kendileri bile bilirler. Bir çocuğun ağzından başkasının ağzına geçince hastalık bulaşır.

Boğmaca öksürüğünün de mikropları yine ağızda ve burunda bulunur.

Kaba kulak hastalığının mikropları da öyle. Grip hastalığının mikropları da boğazda, ağızda ve burunda bulunur.

Bu söylediklerim çocuk hastalıklarının belki en hafifleri sayılır. Ağızdan, burundan bulaşan daha ağır hastalıklar da vardır: Meselâ bulaşık menenjit hastalığı.

Bir çocukta bu hastalıklardan hiçbirinin meydana çıkmamış olması kurşun kalemin bir hastalık bulaştıramıyacağını ispat etmez. Çünkü bir insanın sağlam görünmesi kendisinde hastalık mikrobu yok demek değildir.

Bazıları hastalık mikroplarını aldıkları halde, vücutları mikroplara dayanır, hastalanmazlar. Hasta olsalar da hastalıkları pek hafif, belli belirsiz geçer. Hal buki kendileri hasta olmadan mikropları başkalarına geçirirler ve onları hasta ederler.

Ağızdan ağıza dolaşan bir kurşun kalem bu fenalıkların hepsini, hattâ daha başkalarını da, mektepler onlara, sağlıklarını korumak için, en önce öğretilecek şeylerden biridir.

İdro Elektrik Santralı

Maraş Belediye Riyasetinden:

Maraşta yapılacak İdro Elektrik Santralı Malzemesi yapılması ve mevcut şehir şebekesine bağlanması işi kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — İşin muhammen bedeli 41738.33 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartnameleri, projeleri ve sair evrakı 209 kuruş mukabilinde Ankarada Belediyeler İmar Heyeti şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 21 Nisan 1938 Perşembe günü saat 4 de Maraşta Belediye Dairesinde kendi odasında toplanacak Daimî Encümen huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün ve saate kadar Encümen Riyasetine teslim olması lâzımdır. Aksi takdirde hiç bir gûna iddia göz önüne alınmaz.

A — 2490 sayılı kanunun 16,17 nci maddelerine tevfikan 3130,37 liralık muvakkat teminat.

B — Kanunun istediği vesikalar.

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeğe bir mani bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat üçe kadar makbuz mukabilinde Encümen Reisliğine teslim olunmalıdır. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü olması ve yukarıda yazılı saate kadar Encümen Riyasetine gelmesi lâzımdır.

Proje ve iş hakkında fazla izahat almak istiyenler Belediyemiz namına Ankara Belediyeler İmar Heyeti Şefliğine müracaat etmeleri. (1344)

Saç bakımı, güzelliğin en birinci şartıdır.

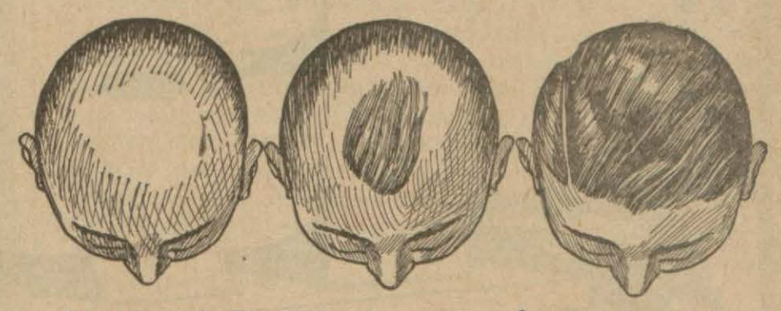

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerrep bir ilâçtır.

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

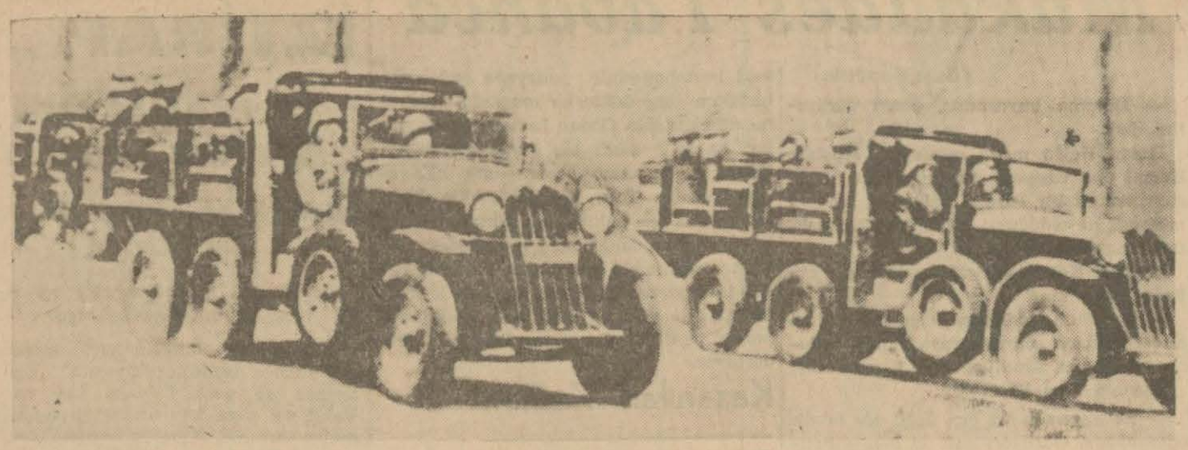

Avusturyanın ilhakını yapan Alman ordusundan zırhlı otomobiller hududu geçtikten sonra

Almanya Hudutlarında Bazı Tashihler Yapmak Icap Edermiş!

[Başı 1 incide]

setti. Ve Lehistana Avusturya hadiseleri karşısında aldığı vaziyet yüzünden teşekkürlerini bildirdi. Her Hitler Mussoliniyi de ayni şekilde teşekkürle yadetmiş ve Roma - Berlin mihverinin kuvvet ve kıymetinden bahsetmiştir. Hitler daha sonra Almanyanın müstemlekelerini istirdat edeceğini anlatmıştır. Hitler, Milletler Cemiyetinin insan zaafının, korkaklığının ve hodgâmlığının her çeşidile malûl olduğunu, Milletler Cemiyeti ahlâkının daha yüksek seviyelerde bulunması lâzımgeldiğini söylemiş ve Fransa - Almanya hududunun değişmez bir halde olduğunu ilâve etmiştir.

Her Hitler Almanyanın hududundan bahsederken bugünkü tebeddüllerden sonra daha başka tebeddüller de beklemek lâzımgeldiğini ima etmiştir.

Hitlerin nutku bittikten sonra Rayş tağ feshol unmuş ve Avusturya da dahil olmak üzere yeni Almanyada yeni umumî seçimin 10 Nisanda yapılması takarrür etmiştir.

Livinofun teklifinin İngilterede uyandırdığı akisler

Londra, 18 (Hususî) — Sovyetler birliği Hariciye Komiseri B. Litvinofun, henüz vakit varken, dünya sulhünün korunması ve küçük devletlerin istiklâllerini tehlikeye düşüren son istilâcı ve harpçi tecavüzlere karşı müşterek harekete geçilmesi hakkında sulhçü ve demokrat devletler nezdinde giriştiği son teşebbüs, Londra gazetelerinde lehte ve aleyhte muhtelif tefsirlere yol açmaktadır. Bir kısım gazeteler, Litvinofa taraftarlık göstermekte, diğer bir kısmı ise buna muhaliftir.

Londra gazetelerinden, Daily Herald, Sovyet hareketini alkışlıyor ve B. Chamberlain'e şiddetle hücum ediyor. Liberal gazetelerden Nevs Chronicle, İngiltere, Fransa, Sovyetler Birliği, Bekoslovakya ve diğer sulhcü devletler arasında askerî bir ittifak akdi lüzumunu tavsiye etmektedir.

Diğer taraftan, buna şiddetle muhalefet eden gazetelerden Times, Sovyet beyanatının müdafaa ettiği beynelmilel bir konferansın toplanmasına halen ihtimal verilmediğini yazıyor.

Deyli Telgraf, Avrupadaki son vahim ve müşkül vaziyeti, muhalefetin istismar ettiği kanaatini izhar ederek diyor ki: "İngilterenin Avusturyada eski vaziyeti iade için, hiç bir teşebbüste bulunmıyacağı muhakkaktır."

Faşist Daily Mail, "beynelmilel bir konferans akdini istiyen B. Litvinofun beyanatı, harbe yol açmak için en iyi bir yoldur!" diyor. Deyli Ekspres; siyasî mahfellerde, Çekoslovakya bütünlüğünün İngiltere tarafından kayıtsız ve şartsız teminat altına alınmasının muhtemel görülmediğini bildirmektedir.

Pariste temaslar

Paris, 18 (Hususî) — Havas Ajansı muhabirinin bildirdiğine göre Fransız Hariciye Nazırı, B. Pol Bonkur bugün Sovyetler Birliğinin Paris büyük elçisi B. Suriçi kabul etmiş ve B. Suriç kendisine B. Litvinofun beyanatının metnini tevdi eylemiştir.

B. Pol Bonkur, Sovyet tekliflerine karşı Fransız hükûmetinin alâkasını tebarüz ettirmiştir.

Amerika Hariciye Nazırının söylediği nutuk

Vaşigton, 18 .(Hususî) — Amerika Hariciye Nazırı Mister Kordel Hul matbuat klübünde Amerikanın dış siyasası hakkında bir nutuk söylemiş ve "Dış siyasetimizin esas hedefleri memleketimiz için barışın muhafazası ve milletimizin ekonomik, sosyal ve moral refahının inkişafıdır.

Maalesef, bu hedeflere erişmek için lüzumlu olan vasıtalar bugün o kadar karışık âmilleri istilzam etmektedir ki, bunların gerçek mânası sık sık suitefehhümlere ve yanlış tefsirlere yol açmaktadır. Memleketimiz, fıtrî ve an'anevî bir surette, bütün tarihî esnasında barış davasına daima samimî bir şekilde bağlı bulunmuştur. Zamanın ve ahval ve şeraitin mecbur ettiği hudutlar dahilinde, milletler ailesinin azası sıfatiyle olan vazifemizi yapmak için barışın muhafazasına ait esas şartların tahakkukuna hararetle çalıştık. Buna binaen, muahedelerin tahmil ettiği mecburiyetlerin mukaddesliğine inandık ve bu inanımızı yabancı memleketlerle olan münasebetlerimizin fili yatında da tatbike çalıştık.,,

Mister Hul Amerikanın iki ifrattan sakınacağı bunlardan birinin mutlak infirat, diğerinin başkalarına ait işlere takılmaktan içtinap olduğunu söylemiş ve Amerikanın Uzak Şarkta sözünü dinletmek için teslihatını takviyeye karar verdiğini anlatmıştır.

İngiliz Kabinesindeki İhtilâf

(Başı 1 incide)

lerdir. Bu karar suretinde toplantının tahrik eseri olmıyan bir tecavüz tehdidine maruz kalan küçük devletlerin hürriyet ve haklarını muhafaza etmek için diğer devletlerle bilitilâf zarurî görülebilecek her türlü tedabir ittihaz etmek hususunda hükûmete ve başvekile müzaherette bulunacağı teminatı verilmekte ve müslihane tesviye suretleri bulunup tatbik edilmesi için hükûmetçe hale uygun beyanatta bulunulacağı ümidi izhar olunmaktadır.

Siyasî mahfellere göre Chamberlain ancak gelecek hafta haricî siyaset hakkında beyanatta bulunacak ve İngilterenin Çekoslovakyaya karşı alacağı vaziyeti izah edecektir. Bugün Avam Kamarasında Çurçilin bir nutku sırasında dinleyiciler: "Chamberlain gitmelidir!" diye bağırışmışlar ve sonra mukavemet göstermeden salonu bırakıp çıkmışlardır.

Başvekile muhalefet

Paris mahafili hâdise ile derinden alâkadar olmaktadır. Madam Tabui Övr gazetesinde diyor ki:

"Görünüşe göre İngiliz kabinesinde mühim bir değişiklik olacaktır. Hoare, Belişa, binbaşı Elliot, Merrison ve Ormusbi, yani Bahriye, İskoçya, Ziraat ve müstemlekât nazırları Başvekile karşı cephe almışlardır. Altmış kadar muhafazakâr mebus Chamberlain'dan iki şey istemektedirler:

1 — Hükûmet, Fransa Çekoslovakyaya yardıma gittiği zaman Almanyanın taarruzuna uğrarsa bu memleketi müdafaa edeceğini taahhüt etmelidir.

2 — Hükûmet, İtalyan, Alman ve ecnebi kıtaları İspanyadan geri alınmadıkça İtalya ile hiç bir itilâf akdetmiyeceğini taahhüt etmelidir.

Fransız Meclisinde salı günü haricî siyaset görüşülecek

Paris, 18 (Hususî) — Başvekil B. Blum bugün Mecliste istizahlara karşı söz alarak, malî meseleler hakkında hükûmetin pek yakında izahat vereceğini, maamafih daha şimdiden frank vaziyetinin bir hayli düzelmiş olduğunu söylemiş, haricî siyaset hakkında uzun bir müzakerenin zarurîliği üzerinde ehemmiyetle durarak bu müzakereler için, Hariciye Nazırının önümüzdeki salı gününü teklif ettiğini bildirmiştir

Blum, daha sonra, Meclisin büyük bir ekseriyetine istinat ederek kuvvetli bir hükûmet şeklinde iktidar mevkiine geldiğini, geçen hafta, Fransız milletini birleşmiye davet ettiği meselesini tekrar hatırlatmış ve demiştir ki: "O vakit, sizden isteyip te muvaffak olamadığımızı bugün yapmak zarurîdir. Size diyorum ki harice karşı Fransa, bugün kâfi derecede müttehit görünmüyor."

Blumun bu son sözleri, sol cenahtan şiddetli alkışlarla, fakat sağların sıralarından mırıltılarla karşılanmıştır.

Blum, Fransız kabine buhranının Avusturya hâdiselerini tacil etmiş olduğu hakkındaki fikrin yanlış olduğunu ve Delbosun bu hususta elinden gelen herşeyi yapmış bulunduğunu beyan etmiştir.

Başvekil, nihayet umumî müzakerelerin salı gününe bırakılmasını istemiş ve itimat meselesine temas ederek demiştir ki:

"— Eğer bu itimadı bizden esirgerseniz, memleketten daha büyük bir kuvvet ve otorite istiyeceğiz. Bu hükûmet, memleketin istediğidir.,,

Bu içtimada beyanatta bulunan B. Flanden, bir ittihat hükûmetinin teşekkülünde barışı korumak hususunda tereddüt ettiği noktaları anlatmış bu meyanda, sol cenah partilerinin, bilhassa komünistlerin, İspanya hududunu açmak ve cümhuriyet kuvvetlerine erzak ve mühimmat vermek isteklerini ileri sürererek bunun doğrudan doğruya harbe müncer olacağını söylemiştir. Daha sonra Filanden bu anlattıklarına muhalif bir politika takip edecek bir hükûmete müzaheret edemiyeceğini bildirmiştir. B. Flanden'den sonra, muhaliflerden mebus Pol Reno, istizahların tehiri lehinde olduğunu ve her şeyden evvel itimat meselesinin halli lâzımgeldiğini söylemiştir.

Pol Reno, Alman tehlikesini ehemmiyetle kaydetmiş, Avusturya vatanperverlerinin intiharı hâdiselerini hatırlatmıştır.

SPOR:

Millî Güreş Takımımız Hazırlanıyor

23 Nisanda Estonyanın merkezi (Talin) şehrinde yapılacak olan Avrupa greko-romen güreş müsabakalarına girecek güreşçilerimizin hazırlanmakta olduklarını bundan evvel yazmıştık.

Bu işi yakından tetkik etmek üzere Istanbula gelmiş olan güreş federasyonu reisi B. Vehbi ile görüştük. Kendisi bize şu malûmatı verdi:

"— Millî takım namzetlerini ayırmak ve onlar üzerinde bir ay kadar çalışmak maksadile bugün ve yarın akşam saat yedide Beyoğlu Halkevi salonunda seçme müsabakaları yapılacaktır. Federasyon reisinin bizzat bulunacağı bu seçmelere Ankaradan 6, Izmirden 4, Balıkesirden 2 ve Istanbuldan 14 güreşçi iştirak edecektir. Bu müsabakalarda güreş tarzı ve kabiliyeti dikkate çarpanlar ayrılarak antrenörün nezareti altında form çalıştırmaları na başlanacaktır.

Güreşçilerimizin çalışma ve idman sistemlerinde böyle mühim bir müsabaka arifesinde bir gûna değişiklik yapılmak mevzuubahis değildir.

(Talin) müsabakalarına her ağırlıkta iştirak edeceğiz.

Ayni zamanda inikat edecek olan beynelmilel greko-romen güreş konresinde de Türkiyeyi federasyon âzasından, kafile reisi Bay Şinasi temsil edecektir.

Franco'cuların Bombardımanı

(Başı 1 incide)

ve Vatikana bu yolda teşebbüste bulunmak için Fransa tarafından mü - racaat edildiğini söylemiştir.

Londra, 18 (Hususî) — İngiltere ve Fransa hükûmetleri İspanyadaki son bombardımanlar dolayısile muharip iki tarafa birer nota göndererek açık şehirlerin bombardımanından vazgeçilmesini teklif etmişlerdir.

Lehistan Litvanya Buhranı

(Başı 1 incide)

teşvikten geri kalmıyor ve Litvanyanın Lehistan tarafından işgali mukabilinde Danzing'i istirdat için teşebbüslerde bulunuyordu.

Fakat sonunda İngiltere ile Fransa tarafından vukubulan teşebbüslerin muvaffak olduğu ve buhranın önü alındığı anlaşılmaktadır. Sovyet Rusyanın da Litvanyayı sulh lehinde teşvik ettiği haber veriliyor.

Bugün Fransa Hariciye Nazırı Pol Bonkur ile Sovyet Birliğinin Paris sefiri Suriç görüşmüşler ve neticede iki hükûmet Varşova nezdinde teşebbüslerde bulunmuşlardır.

BULMACA

Dünkü bulmacamızın halli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	■	K	A	R	A	K	U	L	A	K
2	Y	O	L	■	T	İ	D	A	N	A
3	E	Y	E	R	■	I	■	■	A	R
4	N	U	M	A	R	A	L	A	M	A
5	İ	N	■	F	■	R	■	S	O	M
6	Ş	■	Y	A	T	■	D	U	R	U
7	E	R	■	D	A	M	A	D	■	S
8	H	■	K	A	R	A	M	E	L	A
9	İ	F	A	■	A	N	A	■	E	L
10	R	■	T	■	K	İ	R	İ	Ş	■

BUGUNKU BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							■			
2					■	■				
3									■	
4				■		■				
5						■				
6	■						■			
7		■	■						■	■
8			■					■		
9				■						
10						■				

★ SOLDAN SAĞA:

1 — Su kabı - içine öteberi konan şey
2 — Bilgi - yukarı
3 — Cenup hududumuzda bir istasyon
4 — Etrafı su - erkek adı
5 — Hamamda bulunur - boş toprak
6 — İrat - zar sayısı
7 — Kaplıca
8 — Sayı - bu dahi - köpek
9 — Emir sigası - gemilerde hava boş
10 — Bayramdan evvel - yokuş aşağı

★ YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Büyük bir Türk sanatkârı - İş vasıtası
2 — Bursa civarında bir dağ - bir mı
3 — Küçük kitap - nota
4 — Lâkin - ne sıcak ne soğuk
5 — Tecdit etmek
6 — Erkek adı
7 — Yapı - cinayet yapan
8 — Küçük bir kuş - dağ kovuğu
9 — Renk - şart edatı - sayı
10 — Bir aza - katı bir cisim

BAŞMAKALEDEN MABAT

Litvinof'un Teklifi

(Başı 1 incide

ze varmak, Lehistana cazip görmiye başlamıştır. Baltık denizine yoldan varış, Danzig davasını dan kaldıracak ve Lehistanla Almanyayı biribirine birkat daha yaklaştıracaktır. Lehistanın Almanya ve yadan bu istikamette sıkı teşvik düğünü anlatan alâmetler çoktur.

Diğer taraftan Ispanya üzerinde kapkara bulutlar toplanmıştır. dra karışmazlık komitesine hasuretile bir müddet afyonlaştırılan Ispanya davası, bugün yarın şiddetile bomba gibi patlıyacaktır.

Bütün bu çeşit çeşit tehlikeler şısında, barışı istiyen devletlerin araya gelmeleri ve müşterek tedbirler düşünmeleri akla yakın bir dir. Ne çare ki, aklın icap ettirdiği diş ile Avrupadaki amelî istidat arasında büyük uçurumlar vardır.

Milletler Cemiyeti, milletler sındaki müşterek mesuliyetin, emniyet ve barışa olan beraber alâkanın en açık ve etraflı bir ifadesidir. Fakat bu mükemmel makama görüş ve menfaat aykırılıkları zünden bir tarafa bırakılmış, ihmal uğratılmıştır.

Şiddet usulile maksada ermek lunu kapamak istiyen Kellog - yan misakı, ölü bir kâğıt parçası

Uzak Şarktaki müşterek menfaatlerini aramak için Amerikanın da iştirakile geçenlerde toplanan konferans, bir gün sert bir beyname yazmış, ertesi gün kendi sliğinden ürkerek dağılmıştır.

Demek ki, her yapılan tecrübe, rış için müşterek bir cephe kurmanın yolunun tıkalı olduğunu ortaya muştur.

Amerika ve Ingilterenin başlıca korkusu, dünyanın iki zıt cephe ayrılmasıdır. Iki Anglosakson memleketinin, Litvinofun yeni teklifini bu zaviyeden görmeleri ihtimali kavetlidir. Amerika, uzaktan dostduacı rolünü daha rahat bulacak, Ingilteredeki dahilî kararsızlık, dakikada müspet kararlar verilmesini ümit ettirecek gibi değildir.

Bugün işbaşında bulunan Ingiliz hükûmetinin düşünceleri, müşterek ve esaslı bir barış yolundan işin sonuna kadar gitmiye uygun görünmüyor. Ingiltere, çok esaslı bir iç bunalımı ve kararsızlık devresi geçiriyor. Ingiliz an'aneleri, böyle vaziyetlerde halkın reyini sormayı icap ettirir. Belki de iş yakında oraya varacak.

Avrupa barış cephesinin anahtarını elinde tutan Ingiltere, reddüt ve kararsızlık gösterecek olursa teşebbüs, iptidadan suya düşecektir. Çünkü Amerikasız bir barış cephesi yarımdır. Ingiltere candan benimsemezse cephenin kıymeti sıfır haline iner.

Bununla beraber Rusyanın teşebbüsünün şekli, amelî müşkülleri gözden bütün bütün uzak tutulmadığını gösteriyor. Şimdiye kadar ima Milletler Cemiyeti çerçevesi de iş görmiye çalışan Rusya, şimdi bu çerçeve haricinde bir barış plantısına razı oluyor. Demek ki, bile bir toplantıyı bir hazırlık safhadiye karşılamak caizdir. Asıl safhayı, üç devletin de beraberlik yapılacak daha geniş bir toplantı aramak lâzımgelecektir.

Eğer, maksat, Avrupanın derçare bulmaksa bir taraflı düşünüşten vazgeçmekten başka çare yoktur. şey olduğu gibi görülmeli, Avrupa iki zıt cephe teşkil edecek dar bir tutulmamalıdır. Barışın menfaat dünyada emniyet, istikrar, ahkuracak ve karşılıklı tolerans yatacak ameli bir yolu, geniş bir görle ve elbirliğile aramaktadır.

Ahmet Emin YALMAN

İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden:

(İkametgâhlarını değiştirmiş olan borçlulara)

Aşağıda yazılı borçlular gösterdikleri ikametgâhlarını terketmiş ve yenisi meçhul bulunmuş olduğundan haklarında başlanacak takibe dair :

İLÂN YOLİLE

Borçlunun adı	*Gösterdiği ikametgâh*	*Hakip dosya No.*	*Hesap No.*	*Borçlandığı tarih*	*Aldığı borç Lira K.*	*Teminatın ne olduğu*	*Takibe başlanmak için yapılan hesap tarihi*	*Işbu hesap tarihine göre borç miktarı Lira K.*
AZIZE *(Atıf kızı)*	Şişli Osmanbey Cabi sokak Rumeli cad. No. 75	37/291	63284	22/ 6 /933	16 00	Bir elmaslı saat maa kolye	17/ 1 /938	19 62
GÜLSÜM MAKBULE *(Ismail kızı)*	Anadoluhisar Yenimahalle Küçüksu caddesi No. 77	37/293	66172	14/11/933	85 00	Bir çift roza küpe	17/ 1 /938	71 64
BIRIYE *(Abdurrefi kızı)*	Haseki Nevbahar Baki Bey sokak No. 10	37/295	66743	26/12/933	27 00	Bir çift roza koldüğmesi bir elmaslı saat üç altın düğme bir altın kolye bir gümüş tepsi	17/ 1 /938	33 54
RUKİYE *(Seyit kızı)*	Taksim Cümhuriyet caddesi No. 6	37/299	67372	6/ 2 /934	18 00	Bir roza yüzük bir altın saat	17/ 1 /938	22 69
NIKOLA *(Yani oğlu)*	Yeşilköy Bademli sokak No. 4	37/318	73953	7/ 3 /935	15 00	Bir pırlanta bir roza yüzük.	17/ 1 /938	21 15
HIKMET *(Reşit kızı)*	Pendik Dr. Kapamaçyan hanesi. Bilâ No.	37/328	74196	25/ 3 /935	12 00	Bir roza gül yüzük.	17/ 1 /938	16 85
NAİME *(Tahir kızı)*	Şişli Şair Nigâr sokak No. 14 Nigâr apartıman.	37/330	74241	28/ 3 /935	15 00	Bir pırlantalı yüzük bir taş noksan bir roza madalyon	17/ 1 /938	21 02
ELENİ *(Kostantin kızı)*	Beyoğlu Bekâr sokak No. 10	37/332	72535	1/12/934	24 00	Bir altın bilezik beş yüz gram gümüş.	17/ 1 /938	24 02
RASIM *(Mehmet oğlu)*	Beşiktaş Akaretler Kaptan sokak No. 14	38/25	784	24/ 8 /935	60 00	Iki adet beşibirlik.	31/ 1 /938	72 33
HACER *(Bekir kızı)*	Lâleli Koska caddesi No. 5	37/289	63072	15/ 6 /933	50 00	Bir roza kravat iğnesi dört altın bilezik bir gümüş kutu	17/ 1 /938	56 38

Yukarda sırasile isimleri ve sair lüzumlu tafsilâtı yazılı bulunan her borçlu vâdesinde borcunu vermediğinden dolayı takibe başlanmak için yapılan hesap tarihinde borcunun faiz, komisyon ve masarifi ile baliğ olduğu miktar kendisine ait sırada gösterilmiştir.. Her borçlu yazılı borcunu vermediğinden 3202 No. lu kanun mucibince hakkında sandıkça takibe başlanmak üzere tanzim olunan ihbarname borçlunun mukavelede göstermiş olduğu ikametgâha gönderilmiş ise de işbu ikametgâhı değiştirildiği anlaşılmış ve yapılan tahkikata rağmen nerede olduğu da öğrenilemediğinden ihbarname kendisine tebliğ edilememiştir. Bu sebeple ilânen tebliğata lüzum görülmüştür. Yukarıda isimleri yazılı her borçlunun işbu ilân tarihinden itibaren bir ay içinde borcunu ödemesi lâzımdır. Aksi takdirde verdiği rehin mezkûr kanun hükmüne tevfikan satılmak üzere sandığımızca doğrudan doğruya hakkında takip yapılacaktır. Bu hususta isimleri yazılı borçlular tarafından bilinmek ve her birine ayrı ayrı ihbarname tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1486)

UMUMÎ HEYET DAVETİ

Antalya Umumî Nakliyat T. A. Şirketinden:

Şirketimizin senelik hissedaran umumî heyeti aşağıda yazılı ruznamedeki mevaddın müzakeresi için 28 Mart 1938 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 10 da İdare merkezinin bulunduğu İstanbulda Sirkecide Yalıköşkü caddesinde Antalya Hanında adiyen içtima edeceklerinden hissedarların muayyen gün ve saatte teşrifleri rica olunur.

RUZNAME :

1937 senesi İdare Meclisi ve mürakıp raporlarının okunması,
1937 senesi bilânço kâr ve zarar hesaplarının tasdiki ile İdare Meclisinin ibrası,
1937 senesi temettüünün tesviye şekil ve tarihinin kararlaştırılması.
1938 senesi mürakıplerinin intihabı ve ücretlerinin tayini.

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan : Gayrimenkul Satış İlânı

Kapı No.	*Parsel No.*	*Kıymet Lira*	*Nev'i cinsi*	*Kapı No.*	*Parsel No.*	*Kıymeti Lira*	*Nev'i cinsi*
1	44	900	Kârgir üst katta bir odanın tamamı:	1	13	1050	Kârgir alt katta bir odanın tamamı
9	52	750	Kârgir üst katta bir odanın tamamı:	2	14	1036,5	Kârgir alt katta bir odanın tamamı
10	53	750	Kârgir üst katta bir odanın tamamı:	3	15	1036,5	Kârgir alt katta bir odanın tamamı
12	55	750	Kârgir üst katta bir odanın tamamı:	4	16	1087,5	Kârgir alt katta bir odanın tamamı
13	56	750	Kârgir üst katta bir odanın tamamı	5	19	1150	Kârgir alt katta bir odanın tamamı
14	57	900	Kârgir üst katta bir odanın tamamı:	6	20	950	Kârgir alt katta bir odanın tamamı
11	54	750	Bir odanın nısıf hissesi:	7	21	1000	Kârgir alt katta bir odanın tamamı
14	41	1100	Kârgir orta katta: bir odanın tamamı:	8	22	1000	Kârgir alt katta bir odanın tamamı
1	62	2000	Ahşap alt katta bir oda ve dükkânın tamamı.	14	27	1000	Kârgir alt katta bir odanın tamamı

Karabet sıvacıyanın uhdei tasarrufunda olup Fatma Bedriyeye ipotekli borcundan dolayı paraya çevrilmesine karar verilen Mahmutpaşada Hobyar mahallesinde Yeşildirekte karakol karşısında Hoca hanı ismindeki handa mevcut odalar meyanında yukarda kapı ve parsel nümaraları ve kıymet ve hisse miktarı gösterilen odalarla oda hissesi ayrı ayrı şartnamelerle açık artırmaya kanulmuş olup 21-3-938 tarihinden itibaren şartnameleri dairemizde herkesin görebileceği mahalle talik edilerek 20-4-938 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde birinci açık artırma ile satılacaklardır. Ve en çok artıranların üzerinde bırakılacaktır. Şu kadar ki, işbu birinci açık artırmalarında verilen bedeller muhammen kıymetlerinin % 75 şini bulmadıkları taktirde en son artıranlarının taahhütleri baki kalmak şartile artırmalar 15 gün daha temdit edilerek tam 15 inci güne rastgelen 5-5-938 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde ikinci açık artırma ile satılacaklar ve en çok artıranlarının üzerlerinde bırakılacaklardır.. Artırmalara iştirak için muhammen kıymetlerinin % 7 buçuğu nispetinde pey akçesi veya bu miktar üzerinden milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Müterakim vergilerle belediye rüsumları vakıf icaresi ve tellâliye rüsumları satış bedellerinden tenzil olunup yalnız 20 senelik vakıf taviz bedelleri müşterilerine aittir.

2004 numaralı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarlarının ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını 20 gün içinde evrakı müspitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedellerinin paylaşmasından hariç kalacakları cihetle alâkadarlarının işbu maddei kanuniyeye riayet etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 934/2971 dosya numaralı ile memuriyetimize müracaat ederek satış gününden evvel istedikleri maûmatı almış bulunmaları lâzımgeleceği ilân olunur. (6045)

İstanbul Barosu Başkanlığından:

Dahilî nizamnamemizin 12 nci maddesine göre baromuz heyeti umumiyesi 20 Mart 1938 Cumartesi günü saat 14.30 da İstanbul Ağırceza mahkemesi salonunda toplanacaktır. Arkadaşların gelmeleri rica olunur.

RUZNAME :

1 — Malî rapor ve nesap müfettişleri raporunun okunması,
2 — Müddetleri biten beş azanın yerine yenilerinin seçilmesi.

İhtira İlânı

"Tek şekilde mermi,, hakkında alınmış olan 13 Nisan 1936 günlü ve 2083 sayılı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzere ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da, Iktısat Hanında, Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan :

1 — Gümrük Muhafaza örgütündeki kadın muhafaza memurları için, 11 adet manto ile 13 adet kostümün 25. 3. 938 cuma günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
2 — Tasınnanın tutarı 604 lira 80 kuruş ilk teminat 46 liradır.
3 — Şartname komisyondadır, görülebilir.
4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ile birlikte Galata eski İthalât gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri. (1285)

İSTANBUL GAYRİMÜBADİLLER KOMİSYONUNDAN :

D. No:	*Semti ve Mahallesi*	*Sokağı*	*Emlâk No:*	*Cinsi ve Hissesi*	*Hisseye göre Muhammen K.*
1567	Heybeliada	E. Bostan Y. Düzayak	E. 7 Y. 5	Ahşap hane	350 Açık artırma
4062	Heybeliada	E. Manastır Y. Ismet İnönü ve Kılavuz	E. 2 Y. 34-2	Bahçeli ahşap hanenin ½ His.	420 „
4576	Heybeliada	E. Dolap Y. Yüzgeç	E. 13, Y. 11 Ada: 17 Parsel: 15	Ahşap hanenin 10/30 His.	130 „
4679	Büyükada Yalı	E. İstavrinos Y. Çınar çıkmazı	E. 63-65 Ada: 12 Porsel: 4	Arsanın 14165/-15360 His.	180 „
4702	Galata Şahsuvar	Şimşir	E. 9-9 Mü. Y. 17-19	Arsa	620 „
7403	Büyükada Meşrutiyet	E. Protestan Kilisesi Y. Çamlıbel	E. 13 Mü. Ada: 139 Parsel: 7	Arsa	300 „
7992	Arnavutköy	Yenimahalle	E. 16-16 Mü. Y. 60	Mahzenli arsanın 5/8 His.	500 „
8122	Arnavutköy	Büyük Ayazma	E, 15	Bağyeri ve Kulübe ile tarlanın 1/4 his.	450 „
8254	Samatya Mirahor Ilyas Bey.	E. Hacı Manol Y. Hacı Manav	E. 56 Y. 54	Bahçeli ahşap hane	1050 Kapalı zarf
8613	Eyüp Süleyman Subaşı	Münzevi kışla Cad.	E. ve Y. 25	Içinde meyva ağaçları bulunan bostanın 3/4 his.	2500 „

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. Ihaleleri 28/3/938 tarihine düşen pazartesi günü saat 14 tedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

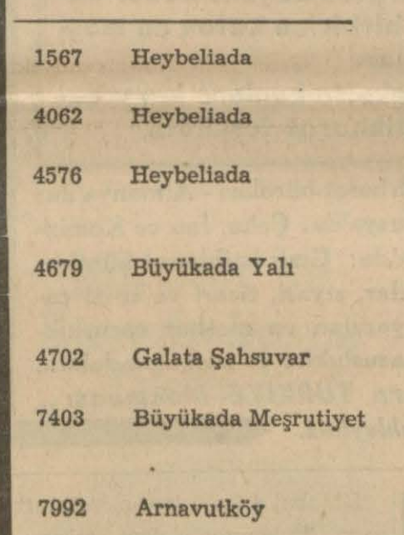

Istanbul 4 üncü icra dairesinden: Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen balık ağı ve iğnesi 31-3-938 parşembe günü saat 12 den 13 e kadar Balıkpazarında Peynirci sokak 14 numaralı dükkân önünde birinci açık arttırmasile satılacağından isteklilerin mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (6043)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Talebe ve Muallimlere Mühim Tenzilât

Talebelere her zaman ve muallimlere mayıs başından birinciteşrin sonuna kadar umumî tarifeden yapılmakta olan yüzde 50 tenzilât 30 mart 938 tarihinden itibaren umuma mahsus tenzilli tarifeler üzerinden dahi yapılacaktır. Yeni ücretler, seyahat mıntakasında merî tarifelerin tenzilât nisbetlerine tebaan mütehavvil olmak üzere mühim nisbetlerde tenzillidir. Talebe, ve muallimlerin, umumî tedrisat dereceleri dahilinde bulunan resmî ve maarifçe musaddak hususî bir mektep veya üniversiteye mensup olduklarına dair kendi mektep ve üniversitelerinden veya Maarif Vekâletinden ve yahut maarif müdürlüklerinden tasdikli ve fotoğraflı bir hüviyet varakasını hâmil olmaları ve bunları talep vukuunda göstermeleri lâzımdır.

Ayni şartlarla ecnebi memleketlerdeki mektep ve üniversite talebe ve muallimlerinin hâmil olacakları hüviyet varakalarının, Türk konsolosluklarından veya Türkiyede Maarif idaresinden de tasdikli olması icap eden biletlerin, trenlere binmeden evvel alınması lâzımdır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (719) (1462)

★ ★ ★

Muhammen bedeli (352722) lira olan muhtelif bakır ocak malzemesile bakır ve pirinç boru, çubuk ve levhalar 2. 5. 938 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin 17858.88 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhitlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 1764 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1439)

Sahibi: **Ahmet Emin YALMAN**
Umumî Neşriyatı İdare Eden:
S. SALİM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer TAN Matbaası

Çil
Leke
Ergenlik
Sivilce
Buruşukluk
Pörsüklük
İhtiyarlık
Çirkinlik
İzale eder.

Beyaz bir çehre
Lâtif bir cild
Parlak bir ten
Gergin bir vücud
Cazibeli gençlik
Güzel bir yüz
Paluze gerdan
Temin eder

HASAN yağlı ve yağsız acı badem, yağsız kar ve yarım yağlı gece ve gündüz kremleri çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyyen izale eder. İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir. HASAN ismine ve markasına dikkat. Hasan Deposu.

MAFSAL AĞRILARI

Çok müdhiş anlar geçirtir. Fakat bir tek kaşe GRİPİN almakla, bütün şiddetine rağmen romatizma ağrısını çabucak sindirmek kabildir.

Çünkü hususî bir tertible yapılan GRİPİN kaşeleri en muannid ağrıları kısa zamanda geçirir.

GRİPİN

Hızır gibi imdadınıza yetişir, ağrılarınızı, acılarınızı defeder. İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklidlerinden sakınınız ve her yerde ısrarla GRİPİN isteyiniz.

RADYOLİN ile dişleri niçin fırçalamak lâzımdır?

Çünkü unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza, ve hattâ zatürreeye yol açtıkları, iltihap yapan diş etlerile köklerinse mide hümması, apandisit, nevresteni, sıtma ve romatizma yaptığı fennen anlaşılmıştır. Temiz ağız, ve sağlam dişler umumî vücut sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi hergün kabil olduğu kadar fazla (Radyolin) diş macunu ile fırçalıyarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikropları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.

RADYOLİN

İle dişlerinizi fırçalayınız

FOSFARSOL

KAN, KUVVET İŞTİHA ŞURUBU

Vücude dinçlik, cilde pembelik, saçlara, gözlere parlaklık veren bu kuvvet ilâcını günde 3 defa yemeklerden bir çeyrek saat evvel yarım bardak suda karıştırıp afiyetle içiniz. Her eczanede bulunur.

DİKKAT: İÇİMİZDE CASUS VAR!

FRANSA'da: Sureté nasıl çalışır?
İNGİLTERE'de: Secret Service nasıl çalışır? Bütün dünyadaki İngiliz casusları.
AMERİKA'da: Gizli istihbarat teşkilâtı ve bütün dünyadaki Amerikalı casuslar.

Umumî Harpten bugüne kadar bütün dünyayı birbirine katan en meşhur casusluklar.

Her memlekette bunlara karşı çalışan gizli istihbarat teşkilâtı.

I. M. K. K. nasıl çalışır? Tuna memleketlerindeki gizli istihbarat büroları - Almanya'da: Gizli istihbarat teşkilâtı casuslarla nasıl mücadele ediyor? - Rusya'da: Çeka, İno ve Komintern - Sırbistan'da: Gizli istihbarat - Avusturya ve Macaristan'da: Gizli istihbarat büroları nasıl çalışıyor? Bugünküler nasıl? Cephe gerisindeki casusluklar, siyasî, ticarî ve sınaî casusluklar - Umumî Harpteki: Verdun, Galiçya ve İzonzo'da yapılan en meşhur casusluklar - Umumî Harpten sonraki muhtelif memleketlerde yapılan casusluklar ve propagandalar...

Bütün bu kıymetli vesaiki 22 Mart tarihli "Modern TÜRKİYE Mecmuası" Neşre başlıyor. O günü sabırsızlıkla bekleyiniz.

Levazım Amirliği İlânları

Tophane ve Davutpaşa Fırınlarında birikmiş olan 1500 kilo kadar fırın ekmek kırıntısı 22 Mart 938 salı günü saat 15,30 da Tophanede satınalma Komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. Tahmin bedeli 2250 kuruş teminatı 340 kuruştur. Isteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (461) (1455)

İLÂN

Şifa, Moda, Kalamış ve Suadiyeye kadar olan kısımda üç veya dört odalı deniz kıyısında satılık bir ev aranıyor. Satmak isteyenlerin Ankarada Yenişehir Posta kutusu 1018 e müracaatları.

ADEMİİKTİDAR_DERMANSIZLIK_VÜCUT VE DİMAĞ YORGUNLUKLARI

SEKSÜLİN
SİZE YAŞAMAK ZEVKİNİ TEKRAR HATTA FAZLASİLE İADE EDER. KUTUSU 200 KURUŞ
BEŞİR KEMAL _ MAHMUT CEVAT ECZANESİ . İSTANBUL . SİRKECİ

EV-İŞ

Türkiye kadın ve yetişkin kızların tek gazetesi

MART SAYISI ÇIKTI

100 den fazla resim ve klişe - 4 renk - 1 büyük örnekler paftası - 8 sahifelik ekle 48 sahife olarak

Bugün siz de bir EV - İŞ alınız.

15 Kuruş

KANZUK

SAÇ BOYALARI JUVANTİN

KUMRAL
SİYAH

Saçlara gayet tabiî surette istenilen rengi verir. Ter ve yıkanmakla kat'iyyen çıkmaz. Bütün dünya sergilerinde sıhhî evsafı haiz saç boyaları arasında birinci gelmiştir. Saçları ve cildi kat'iyyen tahriş etmeden istenilen renkte boyayan yegâne sıhhî saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Istanbul 4 üncü icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen bir adet Amerikan sistemi duvar kasası 28-3-938 pazartesi günü 12 saatten 13 saate kadar Beyoğlunda Altıncı daire karşısında PSALTI mağazasında birinci açık arttırması icra kılınacağından, isteklilerin mezkûr gün ve saatte yerinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (6044)

İstanbul Telefon Müdürlüğünden:

24-3-938 tarihinde kapalı zarfla münakasası yapılacağı gazetelerle ilân edilen 17385 lira muhammen bedelli muhtelif cins ve eb'atta 5 kalem fond boru şartnamelerinde yapılan bir değişiklik dolayısile eksiltme 22-4-938 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de müdürlük merkez binasında toplanacak alım satım komisyonu huzurunda kapalı zarf usulile yapılacaktır.

Şartnameleri her gün levazım dairemizde görülebilir. İstekliler mezkûr tarihte saat 14 e kadar 1304 liralık muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile beraber müteahhitlik vesikası ve teklif mektubunu muhtevî kapalı zarflarını komisyona tevdi etmelidirler. (1154)

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

1 — Ankarada Gökçe oğlu mahallesinde ve İstiklâl caddesinde 70000 lira muhammen kıymetli 6, 12 vakıf sayılı2 ev ve mütemmimatı olan arsalarile birlikte ve toptan mülkiyetlerinin peşin para ile satışı kapalı zarf usulile artırmıya konulmuştur.

2 — Artırma müddeti yirmi gün olup ihale 31 mart 938 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 16 da ikinci vakıf apartmanında Vakıflar umum müdürlüğü varidat ve tahsilât müdürlüğünde müteşekkil ihale komisyonunda yapılacaktır.

3 — Teklif mektupları ikinci maddede yazılı ihale günü saat 15 e kadar ihale komisyonu reisine verilmiş olacaktır.

4— Taliplerden 4750 lira teminatı muvakkate alınacaktır. Bu teminat ya banka kefalet mektubu ve yahut Vakıflar veznesine makbuz mukabilinde yatırılmış nakit olacaktır.

5 — Teklif mektuplarında satış şartnamesinin görülüp okunduğu tasrih olunacaktır.

6 — Satış şartını görmek istiyen taliplerin ikinci vakıf apartmanında Vakıflar umum müdürlüğü varidat müdürlüğüne müracaatları. (655) (1381)

Havayolları Umum Müdürlüğünden:

HAVA SEFERLERİ

ANKARA - İSTANBUL arasında 1 Nisan 1938 den itibaren başlıyacaktır. (733) (1500)

Míele

SÜT MAKİNALARI
Dünyanın en büyük fabrikası mamulâtından
MİELE SÜT MAKİNALARI
çok hassas ve çok dayanıklıdır
MİELE
Süt makinaları
nın bütün aksamı paslanmaz
Miele Süt Makinaları
diğer makinalardan daha sağlam ve daha ucuzdur.
Satış deposu: Tahtakale, 51 No. lu Poker traş bıçakları deposunda

FAZIL ÇİL İLÂCI

Sizi çil ve lekelerden kurtarır.